

Agenda – Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith

Lleoliad:	I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch a:
Ystafell Bwyllgora 4 Tŷ Hywel a	Marc Wyn Jones
fideogynadledd drwy Zoom	Clerc y Pwyllgor
Dyddiad: Dydd Mercher, 21 Mehefin	0300 200 6565
2023	SeneddHinsawdd@senedd.cymru
Amser: 09.30	

Rhag-gyfarfod preifat (09.15–09.30)

Cyfarfod cyhoeddus (09.30–11.40)

1 Cyflwyniad, ymddiheuriadau, dirprwyon a datgan buddiannau
(09.30)

2 Craffu blynyddol ar weithrediad mesurau interim ar gyfer diogelu'r amgylchedd – sesiwn dystiolaeth gyda Swyddfa Diogelu'r Amgylchedd a Safonau Amgylcheddol yr Alban

(09.30–10.30)

(Tudalennau 1 – 22)

Natalie Prosser, Prif Swyddog Gweithredol – Swyddfa Diogelu'r Amgylchedd

Y Fonesig Glenys Stacey, Cadeirydd – Swyddfa Diogelu'r Amgylchedd

Mark Roberts, Prif Swyddog Gweithredol – Safonau Amgylcheddol yr Alban

Dogfennau atodol:

Briff ymchwil – Llywodraethu amgylcheddol

Egwyl (10.30–10.40)

3 Craffu blynyddol ar weithrediad mesurau interim ar gyfer diogelu'r amgylchedd – sesiwn dystiolaeth gydag Asesydd Interim Diogelu'r Amgylchedd Cymru

(10.40–11.40)

(Tudalennau 23 – 34)

Dr Nerys Llewelyn-Jones – Asesydd Interim Diogelu'r Amgylchedd Cymru

Dogfennau atodol:

Papur – Asesydd Interim Diogelu'r Amgylchedd Cymru Adroddiad blynyddol 2022–2023

4 Papurau i'w nodi

(11.40)

4.1 Llythyr at y Dirprwy Weinidog Newid Hinsawdd mewn perthynas â gwasanaethau bysiau

(Tudalennau 35 – 40)

Dogfennau atodol:

Llythyr at y Dirprwy Weinidog Newid Hinsawdd mewn perthynas â gwasanaethau bysiau

4.2 Y Bil Seilwaith (Cymru) – Papur Methodoleg Asesiad Effaith Rheoleiddiol

(Tudalennau 41 – 122)

Dogfennau atodol:

Gohebiaeth gan y Gweinidog Newid Hinsawdd mewn perthynas â Phapur Methodoleg yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol (RIA) ar gyfer Bil Seilwaith (Cymru)

4.3 Cytundeb Cysylltiadau Rhyng-sefydliadol – 39ain Uwchgynhadledd y Cyngor Prydeinig–Gwyddelig

(Tudalen 123)

Dogfennau atodol:

Llythyr gan y Prif Weinidog at Gadeirydd y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad ynghylch y Cytundeb Cysylltiadau Rhyng-sefydliadol – 39ain Uwchgynhadledd y Cyngor Prydeinig–Gwyddelig

4.4 Bioamrywiaeth a'r argyfwnd natur – Gweithredu COP15

(Tudalennau 124 – 133)

Dogfennau atodol:

Nodyn briffio gan Cyfoeth Naturiol Cymru mewn perthynas â bioamrywiaeth a'r argyfwnd natur – Gweithredu COP15

4.5 Rheoliadau Gwastraff Pecynwaith (Casglu ac Adrodd am Ddata) (Cymru) 2023

(Tudalen 134)

Dogfennau atodol:

Llythyr gan y Gweinidog Newid Hinsawdd mewn perthynas â Rheoliadau Gwastraff Pecynwaith (Casglu ac Adrodd am Ddata) (Cymru) 2023

4.6 Y Rhaglen Cartrefi Clyd

(Tudalen 135)

Dogfennau atodol:

Llythyr gan y Gweinidog Newid Hinsawdd at y Cadeirydd mewn perthynas â'r Rhaglen Cartrefi Clyd

5 Cynnig o dan Reol Sefydlog 17.42(vi) a (ix) i benderfynu gwahardd y cyhoedd o weddill y cyfarfod

(11.40)

Cyfarfod preifat

(11.40–12.30)

6 Craffu blynyddol ar weithrediad mesurau diogelu'r amgylchedd interim – trafod y dystiolaeth a ddaeth i law o dan eitemau 2 a 3

7 Y Bil Seilwaith (Cymru) – briff technegol gan swyddogion Llywodraeth Cymru

(Tudalennau 136 – 142)

Dogfennau atodol:

Briff Technegol – Cyflwyniad (Saesneg yn unig)

8 Y Bil Seilwaith (Cymru) – Trafod y dull ar gyfer gwaith craffu Cyfnod 1

(Tudalennau 143 – 147)

Dogfennau atodol:

Papur – Dull craffu ar Fil Seilwaith (Cymru) (Saesneg yn unig)

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

IEPAW

Aseydd Interim Diogelu'r Amgylchedd Cymru

Adroddiad blynyddol 2022-2023

Cynnwys

Rhagair	3
Cyflwyniad	4
Adroddiad y Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith	5
Yr hyn a gyflawnwyd yn 2022-2023	6
Ymgysylltu â rhanddeiliaid	7
Ymgysylltu trawsffiniol	8
Proses	8
Y cyflwyniadau a dderbyniwyd	9
Manylion pellach am bryderon a dderbyniwyd	10
Adrodd i Weinidogion Cymru	11
Adroddiadau ar y gweill	11
Casgliad	12

Rhagair

Rwy'n falch o gyflwyno fy ail adroddiad blynyddol fel Asesydd Interim Diogelu'r Amgylchedd Cymru (IEPAW) ar gyfer y cyfnod 1 Mawrth 2022 i 28 Chwefror 2023. Yn ystod y cyfnod hwn, mae fy

nhîm a minnau wedi bod yn gweithio'n galed i asesu effeithiolrwydd deddfwriaeth diogelu'r amgylchedd yma yng Nghymru a chyflwyno argymhellion ar gyfer gwella a chryfhau'r deddfwriaeth hon.

Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf cawsom chwe chyflwyniad gan y cyhoedd yn tynnu sylw at bryderon am y gyfraith amgylcheddol yng Nghymru. Er bod hyn gryn dipyn yn is na'r hyn a gafwyd yn ystod y 12 mis blaenorol, roedden nhw'n werthfawr wrth nodi meysydd lle gellir diogelu'r amgylchedd yn well.

Ers yr adroddiad blynyddol diwethaf, mae fy nhîm a minnau wedi bod yn gweithio'n galed i gyflwyno adroddiadau mewn sawl maes allweddol a chymryd camau i sicrhau ein bod ni'n darparu gwasanaeth mwy tryloyw i'r cyhoedd a'n rhanddeiliaid.

Cafodd ein hadroddiad cyntaf ei gyhoeddi yn ystod y flwyddyn adrodd hon a'i gyflwyno i'r Gweinidog Newid Hinsawdd ym mis Chwefror 2023, ac mae'n ymwneud ag effaith bosibl Bil Cyfraith yr UE a Ddargedwir (Dirymu a Diwygio) arfaethedig ar ddiogelu'r amgylchedd yng Nghymru. Fel y nodir yn ein hadroddiad, credaf fod y deddfwriaeth arfaethedig hon yn peri risgiau difrifol i'r fframwaith cyfreithiol ar ddiogelu'r amgylchedd yng Nghymru, ac rwy'n annog Llywodraeth Cymru i wneud popeth posib i leihau'r risgiau hyn.

Wrth edrych ymlaen, mae'n bwysig ein bod ni'n parhau i ganolbwyntio ar ein nod o sicrhau bod deddfwriaeth Cymru'n darparu amddiffyniad cadarn i'r amgylchedd yng Nghymru, a bod gweithredu deddfwriaeth o'r fath yn arwain at ganlyniadau amgylcheddol da ym mhob cwr o'r wlad. Rwy'n cydnabod ei bod yn her gymhleth, ac rwyf wedi ymrwymo i weithio gyda rhanddeiliaid i ddod o hyd i atebion arloesol ac effeithiol i ddiogelu ein hamgylchedd.

Hoffwn ddiolch yn arbennig i aelodau'r cyhoedd a rhanddeiliaid am gysylltu â ni dros y flwyddyn ddiwethaf i dynnu sylw at bryderon neu gyflwyno tystiolaeth i ategu ein gwaith. Gwerthfawrogir eich cefnogaeth barhaus yn fawr, ac edrychaf ymlaen at weithio gyda chi dros y 12 mis nesaf.

Cyflwyniad

Ers mis Mawrth 2021, mae [Dr Nerys Llewelyn Jones](#) wedi cyflawni rôl Asesydd Interim Diogelu'r Amgylchedd Cymru. Ei rôl yw ystyried pryderon y cyhoedd am weithredu cyfraith amgylcheddol yng Nghymru. Proses dros dro yw hon fydd ar waith hyd nes bod corff parhaol yn cael ei sefydlu yng Nghymru i oruchwyllo cydymffurfiaeth â chyfraith amgylcheddol.

Cafodd Dr Llewelyn Jones ei chontractio am gyfnod o hyd at ddwy flynedd i ddechrau, er bod hyn wedi'i ymestyn am flwyddyn arall tan 29 Chwefror 2024.

Mae'r IEPAW yn annibynnol ar Lywodraeth Cymru, er bod swyddogion Llywodraeth Cymru'n darparu cefnogaeth ysgrifenyddol i'r IEPAW. Rydyn ni'n canolbwyntio ar weithrediad cyfraith amgylcheddol, nid ar achosion o dorri'r gyfraith honno. Ein hamcanion yw:

- darparu trosolwg o weithrediad cyfraith amgylcheddol yng Nghymru; ac
- ystyried materion systemig sy'n ymwneud â gweithredu cyfraith amgylcheddol yng Nghymru.

Nid yw ein rôl yn cynnwys:

- achosion o dorri cyfraith amgylcheddol;
- meysydd o beidio â chydymffurfio â chyfraith amgylcheddol; a
- materion a godwyd a gaiff eu cwmpasu gan fecanwaith neu broses gwyno arall.

Ein nod yw nodi lle mae modd cymryd camau i wella gweithrediad cyfraith amgylcheddol er mwyn gwella canlyniadau amgylcheddol. Mae manylion ynghylch sut i leisio pryder am weithrediad cyfraith amgylcheddol yng Nghymru, yn ogystal â'n cylch gorchwyl, ar gael yn www.llyw.cymru/asesydd-interim-diogelur-amgylchedd-cymru

Rydyn ni wedi ymrwymo i gyhoeddi adroddiad blynyddol ar y cyflwyniadau a ddaeth i law, ac unrhyw gamau a gymerwyd mewn perthynas â nhw. Dyma'r ail adroddiad blynyddol ac mae'n ymwneud â'r cyfnod 1 Mawrth 2022 i 28 Chwefror 2023.

Adroddiad y Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith

Ar 30 Mehefin 2022, fe wnaeth IEPAW fynychu [sesiwn dystiolaeth ar lafar](#) a gynhaliwyd gan y Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith. Roedd yn gyfle i'r Pwyllgor graffu ar weithrediad y trefniadau llywodraethu amgylcheddol interim a dysgu mwy gan Dr Llewelyn Jones am ei blwyddyn gyntaf fel Asesydd Interim. Yn dilyn y sesiwn dystiolaeth hon, cyhoeddodd y Pwyllgor [adroddiad ar weithredu mesurau llywodraethu amgylcheddol interim](#).

Rydym yn ddiolchgar i'r Pwyllgor am ei waith yn y maes hwn ac am yr argymhellion ar gyfer gwella'r trefniadau llywodraethu amgylcheddol dros dro. Mae argymhellion y Pwyllgor yn becyn pwysig o welliannau i sicrhau y gall yr IEPAW gyflawni ei swyddogaethau'n effeithiol nes bod corff goruchwyllo amgylcheddol parhaol ar waith.

Er bod yr argymhellion yn yr adroddiad wedi'u bwriadu'n bennaf ar gyfer Llywodraeth Cymru, mae dau argymhelliad yn uniongyrchol berthnasol i'r IEPAW. Roedd y rhain yn ymwneud â chodi ymwybyddiaeth y cyhoedd o wasanaeth yr IEPAW a'i dryloywder. Rydym ni'n cytuno'n llwyr ag argymhellion y Pwyllgor yn y meysydd hyn ac wedi cymryd camau i'w rhoi ar waith.

Maent yn cynnwys:

- cyflwyno cyfres o gyfarfodydd rhanddeiliaid chwarterol;
- cyhoeddi manylion rhaglen waith dreigl yr IEPAW ar ein tudalennau gwe; ac
- estyn allan at gyrff cyngori cyhoeddus i sicrhau eu bod yn ymwybodol o wasanaeth yr IEPAW.

Hefyd, rydym ni wedi adnewyddu ein tudalennau gwe fel eu bod yn fwy hwylus i ddefnyddwyr ac er mwyn tynnu sylw at natur annibynnol yr IEPAW. Yn ogystal, wrth i'r rôl ddatblygu ac wrth i ni gyhoeddi mwy o adroddiadau, rydym ni'n edrych ar ein strategaeth gyfathrebu ymhellach hefyd ar hyn o bryd i sicrhau y gallwn gyrraedd cynulleidfia mor eang â phosibl.

Argymhelliad allweddol arall adroddiad y Pwyllgor oedd y dylai Llywodraeth Cymru gynnal adolygiad brys o adnoddau'r IEPAW. Mae'r adolygiad hwn wedi'i gynnal bellach, a materion adnoddau clir wedi'u nodi. Mewn ymateb i'r adolygiad hwn, mae'r Gweinidog Newid Hinsawdd wedi gwneud yr ymrwymadau canlynol i sicrhau bod gan yr IEPAW yr adnoddau sydd eu hangen arno i gyflawni ei swyddogaethau:

- Penodi Dirprwy IEPAW,
- Recriwtio staff dynodedig i ddarparu cymorth ysgrifenyddiaeth i'r IEPAW, a
- Darparu rhagor o arian i'r IEPAW er mwyn sicrhau cymorth ac arbenigedd drafftio ychwanegol, gan gynnwys defnyddio contract yn ôl y gofyn.

Rydym yn ddiolchgar i Lywodraeth Cymru am ymrwymo i ddarparu'r adnodd ychwanegol mawr ei angen hwn, a byddwn yn cydweithio'n agos â nhw i sicrhau bod yr ymrwymadau hyn yn cael eu cyflawni'n llawn. Yn benodol, byddai penodi dirprwy

IEPAW yn cyfrannu'n fawr at sicrhau bod y gwasanaeth yn gallu cyflawni ei swyddogaethau yn ogystal â darparu cadernid a darpariaeth wrth gefn i'r tîm.

Yr hyn a gyflawnwyd yn 2022-2023

Un mater a gododd yn y cyfnod adolygu blynyddol diwethaf oedd nad oedd llawer o gyflwyniadau yn cynnwys digon o fanylion i ni benderfynu a oedd modd cyfiawnhau adroddiad i Lywodraeth Cymru. Yn aml roedd hyn yn golygu ein bod wedi gorfod gohebu ymhellach â'r rhai gyflwynodd wybodaeth, yn ogystal â phartïon eraill â diddordeb, er mwyn cael y wybodaeth angenrheidiol i asesu a ddylid bwrw ymlaen â chyflwyniad a darparu penderfyniad cychwynnol ynghylch cwmipas hyd yn oed. Hefyd, cawsom lawer o gyflwyniadau a oedd y tu allan i gwmpas ein cylch gwaith. Mae ymdrin â'r materion hyn wedi rhoi pwysau ychwanegol ar ein hadnoddau cyfyngedig.

Er mwyn lliniaru'r problemau hyn, fe wnaethom gyflwyno [ffurflen gyflwyno](#). Nod y ffurflen yw sicrhau ein bod ni'n derbyn y wybodaeth sydd ei hangen arnom o'r cychwyn cyntaf, gan leihau'r amser a'r adnoddau a dreulir yn ymdrin â phryderon wedyn. Rydyn ni'n gobeithio bod hyn wedi helpu rhai sy'n lleisio pryderon hefyd i ystyried ac asesu a yw'r pryder dan sylw

o fewn cylch gwaith yr IEPAW ar y cychwyn a chyn gwneud cyflwyniad. Yn seiliedig ar y cyflwyniadau a dderbyniwyd yn ystod 2022-23, mae'n ymddangos bod y broses hon wedi bod yn effeithiol wrth sicrhau ein bod ni'n derbyn y wybodaeth gywir y tro cyntaf, gan leihau'r amser sydd angen ei dreulio'n gofyn am wybodaeth bellach gan bobl. Hefyd, bu gostyngiad amlwg yn nifer y cyflwyniadau sydd y tu allan i gylch gwaith yr IEPAW.

Fel y nodwyd yn Adroddiad Blynyddol y llynedd, rydym ni wedi paratoi [canllaw cyfeirio](#) o'r rheoleiddwyr amgylcheddol amrywiol er mwyn helpu defnyddwyr i leisio pryderon gyda'r corff rheoleiddio mwyaf addas. Mae hwn ar gael ar ein gwefan, ac mae modd ei ddefnyddio wrth ymateb i gyflwynwyr yn ogystal ag fel adnodd ar gyfer rhai sydd â phryderon er mwyn eu cyfeirio at y corff mwyaf priodol cyn gynted â phosib. Rydym wedi cyhoeddi ein [hegwyddorion blaenoriaethu](#) hefyd sy'n nodi sut rydym yn penderfynu pa gyflwyniadau sy'n gofyn am adroddiad i Weinidogion Cymru.

Ymgysylltu â rhanddeiliaid

Yn 2022, trefnwyd cyfres o gyfarfodydd chwarterol â rhanddeiliaid. Mae'r cyfarfodydd hyn yn gyfle i ddiweddarau partïon â diddordeb ar waith yr IEPAW yn ogystal â chyfle i rhanddeiliaid godi unrhyw faterion newydd neu rai sy'n datblygu. Llwyddodd y sesiynau hyn i ddenu nifer dda o bobl ac roedden nhw'n ffynhonnell wybodaeth werthfawr i ni ac wedi'n helpu i fod yn fwy tryloyw am ein gwaith. Hefyd, rydym wedi cyfarfod â nifer o rhanddeiliaid yn unigol i drafod materion penodol, gan gynnwys yr RSPB, Cymdeithas Clercod Gwaith Amgylcheddol (AECow) a'r Gynghrair Werdd.

Yn Sioe Fawr Llanelwedd 2022 cynhaliwyd trafodaeth banel gennym ar reoli a diogelu gwrychoedd. Trefnwyd hyn mewn ymateb i sawl cyflwyniad ar y pwnc a dderbyniwyd yn ystod 2021-22. Roedd yn ddigwyddiad poblogaidd a arweiniodd at drafodaeth fywiog ar y pwnc. Ar ôl y digwyddiad, fe wnaethom lansio galwad am dystiolaeth i ofyn am dystiolaeth ynghylch a yw Rheoliadau Gwrychoedd 1997 yn cyflawni eu nod penodol o ddiogelu gwrychoedd yn effeithiol. Byddwn ni'n defnyddio'r dystiolaeth a dderbyniwyd i lywio adroddiad i Weinidogion Cymru a gaiff ei gyhoeddi yn 2023.

Ym mis Tachwedd 2022, cynhaliwyd digwyddiad bwrdd crwn i rhanddeiliaid ar safleoedd gwarchodedig ym Machynlleth. Roedd hyn yn cynnwys taith o gwmpas Gwarchodfa Natur gyfagos Ynys-hir er mwyn i bawb gael profiad uniongyrchol o rai o'r materion a'r problemau sy'n codi wrth reoli'r safleoedd hyn. Roedd y digwyddiad wyneb yn wyneb hwn ar y safle yn hynod effeithiol o ran deall y materion sy'n peri pryder, ac er mwyn llywio'r alwad am dystiolaeth a lansiwyd gennym ar reoli a diogelu safleoedd gwarchodedig

yng Nghymru. Ein bwriad yw cyhoeddi adroddiad ar y pwnc yn ystod yr Haf/Hydref 2023.

Rydym yn cyfarfod yn rheolaidd â chynrychiolwyr Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) i drafod materion hen a newydd. Bu'r cyfarfodydd hyn yn arbennig o ddefnyddiol fel fforwm ar gyfer codi materion yn uniongyrchol gyda'r rheoleiddiwr, gan gynnwys pryderon a godwyd sydd y tu hwnt i'n cylch gwaith ni. Maent yn cynnwys:

- Gofyniad Deddf Coedwigaeth 1967 i CNC gynnal Pwyllgor Cynghori Rhanbarthol er mwyn rhoi cyngor ar swyddogaethau coedwigaeth penodedig. Mewn ymateb mae CNC wedi cadarnhau bod eu Bwrdd wedi cymeradwyo sefydlu Pwyllgor Cynghori Rhanbarthol fel is-grŵp Fforwm Rheoli Tir presennol Cymru ym mis Mai 2022. Nod CNC yw i gyfarfod cyntaf y Pwyllgor Cynghori gael ei gynnal erbyn mis Medi 2023.
- Dyletswydd Rheoliadau Trwyddedu Amgylchedd 2016 ar CNC i gynnal cofrestr gyhoeddus lawn sy'n cynnwys yr wybodaeth a bennir yn Atodlen 27 y Rheoliadau. Mewn ymateb, mae CNC wedi cadarnhau bod y ddyletswydd yn cael ei chyflawni'n llawn. Dywedodd CNC, er y gallai materion cydweddiad meddalwedd fod wedi achosi anhawster i rai defnyddwyr gael gafael ar wybodaeth, mae eu gwefan yn esbonio sut i gael y manylion yn llwyddiannus.

Law yn llaw â'r rhanddeiliaid a restrir uchod, rydym ni'n cyfarfod â swyddogion perthnasol yn nhimau polisi Llywodraeth Cymru hefyd i drafod y cyflwyniadau a dderbyniwyd yn ogystal â materion newydd a rhai sy'n dod i'r amlwg.

Ymgysylltu trawsffiniol

O ystyried natur drawsffiniol llawer o faterion amgylcheddol, mae'n bwysig ein bod ni'n meithrin perthynas waith adeiladol gyda'n cymheiriaid yng ngwledydd eraill y DU. Am y rheswm hwn, rydym ni'n cyfarfod yn rheolaidd â chynrychiolwyr o'r Office for Environmental Protection (sy'n cynrychioli Lloegr a Gogledd Iwerddon) ac Environmental Standards Scotland. Er bod cylchoedd gwaith a phwerau pob corff ychydig yn wahanol, mae'r cyfarfodydd hyn yn fforwm amhrisiadwy ar gyfer cydweithredu a chyfnewid gwybodaeth, gan alluogi'r tri chorff i drafod ein blaenoriaethau ar y cyd, tynnu sylw at broblemau sy'n dod i'r amlwg, a rhannu gwybodaeth am arferion gorau.

Er mwyn cryfhau'r berthynas hon ymhellach, mae'r tri chorff wedi cytuno ar [femorandwm](#) cyd-ddealltwriaeth teirochrog sy'n nodi sut y bydd y tri chorff yn cydweithio a rhannu gwybodaeth.

Mae'r tri chorff yn cyfarfod yn rheolaidd i drafod problemau penodol yn ymwneud â diogelu'r amgylchedd. Mae'r rhain yn cynnwys cyfarfodydd rheolaidd i drafod gwaith parhaus y cyrff mewn perthynas â safleoedd gwarchodedig yn ogystal â rhoi gwybod i'w gilydd am ddatblygiadau ansawdd dŵr. Mae'r tri chorff yn ceisio cydweithredu cymaint â phosibl ar y materion hyn.

Proses

Ein nod yw rhoi ymateb cychwynnol i ffurflenni o fewn 20 diwrnod gwaith i'w derbyn. Yn ystod y flwyddyn hon, rydym wedi ymateb o fewn yr amserlen hon i 100% o'r cyflwyniadau a dderbyniwyd.

Pan fydd cyflwyniad yn ein cyrraedd, rydym ni'n cynnal ymarfer cwmpasu i benderfynu a yw'n ymwneud â gweithredu cyfraith amgylcheddol yng Nghymru ac felly y gallwn ni ei ystyried. Os yw'r cyflwyniad o fewn cwmpas ein gwaith ni, yna cynhelir

ymarfer blaenoriaethu hefyd i benderfynu a ddylai fod yn destun adroddiad i Weinidogion Cymru. Does dim modd llunio adroddiad mewn ymateb i bob cyflwyniad a dderbynnir. Yn hytrach, ein nod yw canolbwyntio ein hadnoddau ar y materion hynny sydd â'r flaenoriaeth uchaf yn ein tyb ni, yn unol â'r egwyddorion blaenoriaethu a gyhoeddwyd gennym.

Y cyflwyniadau a dderbyniwyd

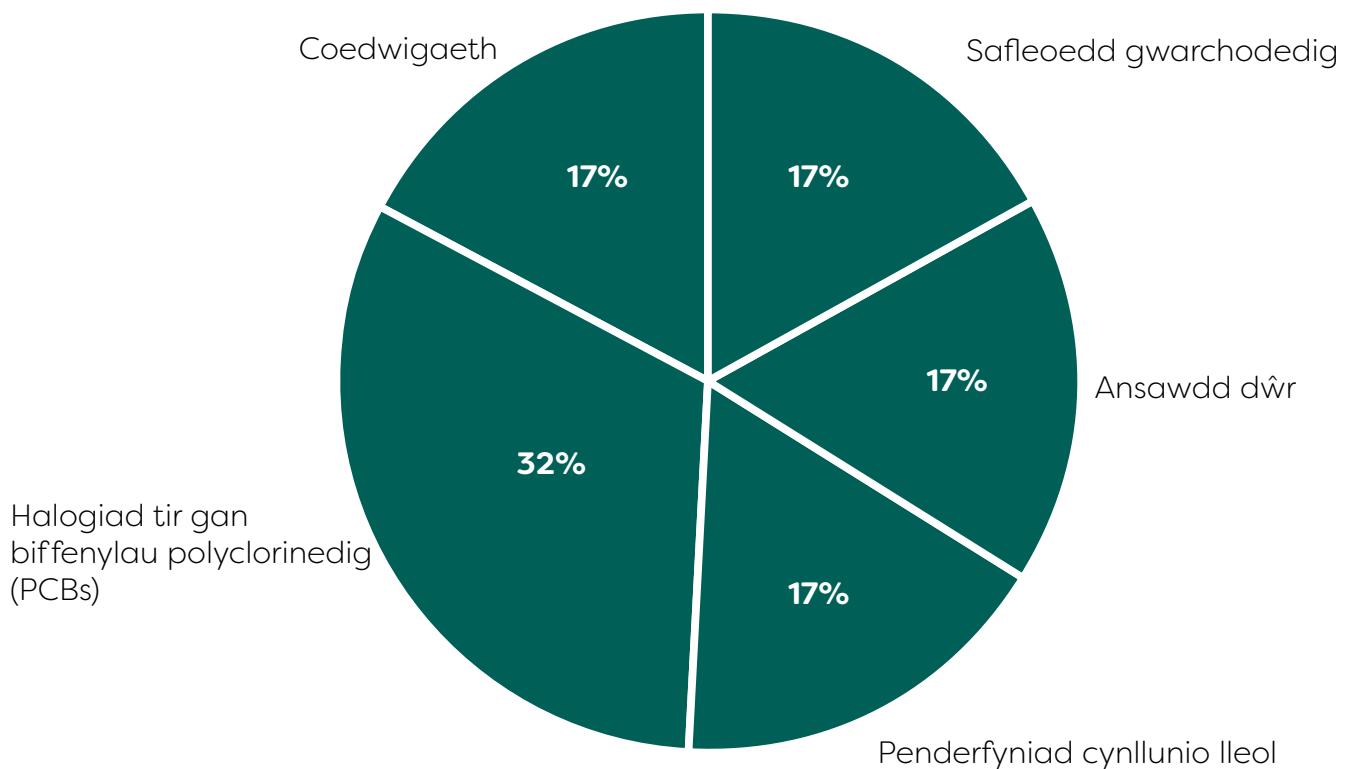
Yn ystod 2022-23, cawsom chwe chyflwyniad yn lleisio pryderon am weithredu'r gyfraith amgylcheddol yng Nghymru. Roedd hyn gryn dipyn yn is na'r cyflwyniadau a gafwyd yn y flwyddyn flaenorol. Roedd y cyflwyniadau a dderbyniwyd yn cynnwys:

- Un cyflwyniad yn ymwneud â diogelu a rheoli safleoedd gwarchodedig
- Un cyflwyniad ar ansawdd dŵr
- Un cyflwyniad yn ymwneud â chais cynllunio lleol

- Dau gyflwyniad ar halogiad gan biffenylau polychlorinedig (PCBs), ac
- Un cyflwyniad ar faterion coedwigaeth.

O'r cyflwyniadau hyn, ystyriwyd bod un y tu allan i gwmpas proses yr IEPAW felly ni aeth ymhellach. Roedd y cyflwyniad hwn yn ymwneud â chais cynllunio a barnwyd ei fod yn gŵyn am fater cydymffurfio honedig, felly nid oedd o fewn cwmpas proses yr IEPAW.

Ffigur 1: Dadansoddiad o'r ceisiadau a dderbyniwyd

Manylion pellach am bryderon a dderbyniwyd

Safleoedd gwarchodedig

Yn y cyflwyniad hwn, dywedodd y cyflwynydd nad oedd rheoli a diogelu safleoedd gwarchodedig yng Nghymru yn cyfateb i ofynion cyfreithiol a pholisi. Roedd yn dadlau bod llawer o'r safleoedd hyn yn cael eu difrodi, ddim yn cael eu rheoli'n briodol, a bod bioamrywiaeth yn parhau i ddirywio yng Nghymru. Roedd y cyflwynwr o'r farn hefyd nad oedd y gyfres o bwerau sydd ar gael i CNC i ddiogelu a sicrhau rheolaeth briodol ar gyfer safleoedd gwarchodedig daearol yn cael eu defnyddio i'r eithaf.

Rydym wedi penderfynu bwrw ymlaen â'r mater hwn ac wrthi'n drafftio adroddiad arno. Mae rhagor o wybodaeth ar gael isod.

Ansawdd dŵr

Roedd y cyflwyniad hwn yn codi pryderon am ddarlleniadau uchel E. coli mewn afon yng Nghymru yn sgil achosion o lygredd. Yn benodol, roedd y cyflwynwr yn poeni am fonitro ansawdd dŵr a bod ansawdd y gwaith monitro'n isel. Tynnodd sylw hefyd at yr anawsterau a gafodd wrth gysylltu â'r rheoleiddwyr priodol er mwyn helpu i nodi achos y darlleniadau E. Coli uchel.

Rydym wedi derbyn sawl cyflwyniad tebyg ar ansawdd dŵr ac yn bwriadu dechrau gweithio ar adroddiad yn y maes hwn yn ystod 2023.

Halogi tir

Rydym wedi derbyn dau gyflwyniad yn lleisio pryderon am halogiad gan biffenylau polychlorinedig (PCBs) ar sawl safle yng Nghymru. Yn benodol, mynegwyd pryderon am ddosbarthiad tir halogedig dan Ddeddf Diogelu'r Amgylchedd 1990, yn ogystal â phryderon y gallai'r canllawiau statudol ar gyfer y ddeddfwriaeth hon danseilio ei bwriad.

Rydym wrthi'n ystyried a ddylid bwrw ymlaen ag adroddiad mewn ymateb i'r cyflwyniadau hyn. Yn y cyfamser, rydym wedi gofyn am ragor o wybodaeth gan CNC a Llywodraeth Cymru i helpu i lywio ein penderfyniad.

Coedwigaeth

Roedd y cyflwyniad hwn yn lleisio pryderon am ddiffyg gwarchodaeth dybiedig i goed a choetir mewn deddfwriaeth bresennol yng Nghymru. Roedd y pryderon a leisiwyd yn y cyflwyniad yn cynnwys diffyg gorfodi effeithiol canfyddedig gan y rheoleiddiwr ac awdurdodau lleol; dim ystyriaeth yn y ddeddfwriaeth i garbon sy'n cael ei storio mewn coetiroedd a phriddoedd coetir; diffyg ymwybyddiaeth o'r rheoliadau; a difrod cronrus i gynefinoedd a storio carbon a achosir trwy gael gwared ar nifer fach o goed dan eithriadau yn y ddeddfwriaeth.

Ar hyn o bryd rydym ni wrthi'n drafftio adroddiad ar ddeddfwriaeth sy'n ymwneud â diogelu coed a choetir. Mae'r cyflwyniad hwn yn cael ei ystyried yng nghyd-destun yr adroddiad hwn.

Adrodd i Weinidogion Cymru

Yn ystod y cyfnod 1 Mawrth 2022 – 28 Chwefror 2023 fe wnaethom gyflwyno un adroddiad i Weinidogion Cymru. Roedd yr adroddiad hwn yn ymwneud â Bil Cyfraith yr UE a Ddargedwir (Dirymu a Diwygio) Llywodraeth y DU ac fe'i cyflwynwyd ar 16 Chwefror 2022.

Roedd ein hadroddiad ar y mater hwn yn nodi sawl pryder yn ymwneud â'r Bil a'i effaith bosibl ar ddeddfwriaeth amgylcheddol. Yn benodol, roedd gennym bryderon difrifol ynghylch y cymal machlud a gynigiwyd yn y Bil hwn a allai weld miloedd o ddarnau o gyfraith yr UE a ddargedwir yn diflannu heb ddigon o amser i ystyried effeithiau newid mor ddramatig, heb sôn am roi deddfwriaeth amgen addas ar waith.

Yn ein hadroddiad, rydym yn galw ar Lywodraeth Cymru i ddefnyddio pa bynnag ddulliau sydd ar gael iddi i geisio newidiadau i'r Bil arfaethedig, yn ogystal â chymryd pa gamau bynnag sy'n angenrheidiol i liniaru unrhyw effeithiau negyddol ar y fframwaith cyfreithiol yng Nghymru.

Ymatebodd Llywodraeth Cymru ar 12 Mai 2023. Yn anffodus, cymerodd yr ymateb hwn fwy o amser na'r chwe wythnos y cytunwyd arno. Fodd bynnag, roeddem yn falch o weld bod Llywodraeth Cymru'n rhannu ein pryderon ac wedi ymgysylltu'n gadarnhaol â'r argymhellion yn ein hadroddiad. Rydym yn croesawu ymateb y Llywodraeth i'n hadroddiad ac yn nodi bod cynnwys yr ymateb yn cyd-fynd â'n hargymhellion ar y cyfan. Mae'r adroddiad, ac ymateb y Llywodraeth, ar gael yn: www.llyw.cymru/bil-cyfraith-yr-ue-ddargedwir-dirymu-diwygio-adroddiad.

Adroddiadau ar y gweill

Mae gwaith yn parhau ar ein hadroddiad ar **goedwigaeth**. Er bod yr adroddiad hwn yn cymryd mwy o amser na'r disgwyl, y nod yw ei gyhoeddi yn ystod 2023. Bydd yr adroddiad yn canolbwyntio ar orchmynion cadw coed, y Ddeddf Coedwigaeth, a materion cysylltiedig. Rydym yn ystyried cyflwyniadau pellach a dderbyniwyd ar faterion tebyg yn ymwneud â choedwigaeth hefyd fel rhan o waith drafftio'r adroddiad hwnnw.

Rydym wrthi'n drafftio adroddiad ar ddiogelu a rheoli gwrychoedd. Bydd yn ystyried a yw Rheoliadau Gwrychoedd 1997 yn cyflawni eu nod datganedig o ddiogelu gwrychoedd yn effeithiol. Mae hyn yn dilyn trafodaeth banel IEPAW ar y mater yn ystod y Sioe Fawr a galwad gyhoeddus am dystiolaeth a barhaodd tan ddiwedd mis Medi 2022. Mae'r adroddiad bron wedi'i gwblhau a bydd yn cael ei gyhoeddi'n fuan.

Rydym yn gweithio hefyd ar adroddiad ar y fframwaith cyfreithiol mewn perthynas â **safleoedd gwarchodedig**. Mae'r adroddiad yn cael ei lywio gan dystiolaeth a gasglwyd mewn digwyddiad bwrdd crwn i randdeiliaid ym mis Tachwedd 2022 a galwad gyhoeddus am dystiolaeth. Rydym yn bwriadu cwblhau'r adroddiad yn 2023. Mae cyrff llywodraethu amgylcheddol eraill y DU yn ystyried y mater hwn hefyd, ac rydym yn cyfarfod â nhw'n rheolaidd i drafod cynnydd ein prosiectau unigol.

Rydym yn bwriadu dechrau gweithio ar adroddiad ar ddefnyddio **sancsiynau sifil** mewn cyfraith amgylcheddol hefyd. Nod arfaethedig yr adroddiad hwn fydd ystyried a oes gan reoleiddwyr yng Nghymru'r offer sydd eu hangen arnynt i sicrhau cydymffurfiaeth â chyfraith amgylcheddol, ac a fyddai ehangu sancsiynau sifil yn gwella canlyniadau amgylcheddol. Hefyd, rydym ni'n parhau i gadw llygad ar ddatblygiadau'n ymwneud ag **ansawdd dŵr** yng Nghymru, yn enwedig gollwng carthion i afonydd Cymru.

Casgliad

Swydd dros dro yw'r IEPAW, ac rydym ni'n edrych ymlaen at glywed cynlluniau Gweinidogion Cymru ar gyfer y tymor hwy yn fuan iawn, o safbwynt llywodraethu amgylcheddol yng Nghymru. Rydym yn croesawu sylwadau ac adborth mewn perthynas â'r rôl a'i gwaith. Os oes gennych chi unrhyw sylwadau am yr adroddiad neu'r rôl, os hoffech gael eich ychwanegu at y rhestr bostio, neu os ydych am leisio pryder am weithredu'r gyfraith amgylcheddol yng Nghymru, cysylltwch â IEPAW@llyw.cymru.

Lee Waters AS,
Y Dirprwy Weinidog Newid Hinsawdd

14 Mehefin 2023

Annwyl Ddirprwy Weinidog

Ar 23 Mai, gwnaethoch gyhoeddi yn y Cyfarfod Llawn y bydd Llywodraeth Cymru yn sicrhau bod cyllid ychwanegol ar gael i wasanaethau bysiau yng Nghymru hyd at ddiwedd y flwyddyn ariannol bresennol. Byddwch yn ymwybodol o bryderon parhaus y Pwyllgor am gyllid i wasanaethau bysiau a'n trafodaethau gyda chynrychiolwyr o'r sector bysiau a llywodraeth leol yn gynharach ym mis Mai.

Roeddem yn falch bod y sector bysiau wedi croesawu'r cyhoeddiad cyllido, gyda'r Cydffederasiwn Cludiant Teithwyr a Chymdeithas Coetsys a Bysiau Cymru (CaBAC) ill dau yn ymateb yn gadarnhaol i'r newyddion. Nodwn y bu galwadau am ragor o fanylion ac eglurhad o rai materion. Mae'r Pwyllgor wedi cytuno y dylwn ysgrifennu atoch ynglŷn â sawl mater a godwyd gyda ni ac yn eich datganiad yn y Cyfarfod Llawn.

Trefniadau cyllid hyd at ddiwedd y flwyddyn ariannol

Yn wreiddiol, roedd disgwyl i'r Cynllun Brys ar gyfer y Sector Bysiau presennol ddod i ben ar 24 Gorffennaf 2023. Gwnaethoch gyhoeddi y bydd £46 miliwn ar gael gan Lywodraeth Cymru ar gyfer y Cynllun Brys ar gyfer y Sector Bysiau hyd at ddiwedd y flwyddyn ariannol. Rydym yn croesawu'r cyhoeddiad hwn.

Fel y nodwyd gennych yn eich datganiad, mae cymorth o fath arall i'r sector bysiau yn cynnwys cyllid ar gyfer prisiau rhatach i bobl hŷn, tocynnau rhatach i bobl ifanc, a'r Grant Cynnal Gwasanaethau Bysiau. Mae'r Grant hwn, sydd â chyfanswm o £25 miliwn, yn rhan o'r cymorth rheolaidd a ddarperir gan Lywodraeth Cymru i'r diwydiant bysiau.

Bydd y cyllid hefyd yn cael ei ddefnyddio i sicrhau bod gwasanaethau TrawsCymru yn parhau ac i wneud cynnydd o 10.1% i'r swm y mae Llywodraeth Cymru yn ei ad-dalu i weithredwyr ar gyfer defnyddwyr sy'n cael prisiau rhatach.

- A allwch chi ddarparu dadansoddiad manwl o'r cyllid a fydd yn ffurfio'r £46 miliwn y gwnaethoch ei gyhoeddi?
- Sut fydd y £46 miliwn ychwanegol ar gyfer y Cynllun Brys ar gyfer y Sector Bysiau a'r trefniadau ar gyfer y cynllun olynol yn cael ei ddosbarthu ymhlith gwahanol wasanaethau?
- Pa feini prawf fydd yn cael eu defnyddio i bennu dyraniad y cyllid hwn?

Er gwaethaf y dyraniad ychwanegol, rydych wedi cydnabod nad yw'n ddigonol i ddiogelu pob gwasanaeth fel y mae. Rydych chi wedi dweud y byddai angen £7 miliwn i £9 miliwn ychwanegol i wneud hynny.

Gwnaethoch gydnabod yn eich datganiad fod patrymau teithio wedi newid oherwydd y pandemig, gyda llai o deithiau i'r gwaith a mwy o deithiau hamdden. Felly, mae angen dylunio rhwydwaith o wasanaethau sy'n adlewyrchu'r newidiadau hyn, sy'n gofyn am weithio gydag awdurdodau lleol a gweithredwyr. Sefydlwyd Timau Cynllunio Rhanbarthol i werthuso pa wasanaethau all oroesi heb gymorth ariannol ychwanegol a pha rai y dylid eu blaenoriaethu ar gyfer cyllid. Gwnaethoch chi ddweud wrth y Senedd fod disgwyl penderfyniadau ynghylch ailstrwythuro gwasanaethau yn fuan oherwydd terfynau amser tyn yn ymwneud â dadgofrestru bysiau, ymgynghoriadau â gweithwyr, a diswyddiadau posibl.

- Byddem yn ddiolchgar am ragor o wybodaeth am yr amserlenni ar gyfer y gwaith hwn a'r trafodaethau sy'n cael eu cynnal gyda chynrychiolwyr undebau llafur am yr effaith bosibl ar swyddi.
- A allech chi ymhelaethu ar y broses o wneud penderfyniadau ar gyfer pennu pa wasanaethau bws fydd yn parhau yn sgil y diffyg ariannol cydnabyddedig?

Gwnaethoch chi gyhoeddi y bydd y cyllid £46 miliwn yn cynnwys trefniadau cyllid ychwanegol ar gyfer olynnydd y Cynllun Brys ar gyfer y Sector Bysiau. Byddem yn ddiolchgar o gael rhagor o wybodaeth am eich bwriadau.

- A allech chi roi rhagor o fanylion am eich bwriadau ar gyfer y trefniadau am gynllun olynol i'r Cynllun Brys ar gyfer y Sector Bysiau ym mlwyddyn ariannol 2024/25 i roi sicrwydd na fydd y sefyllfa bresennol yn cael ei hailadrodd yn y flwyddyn ariannol nesaf?
- Beth yw'r cynlluniau cychwynnol ar gyfer ariannu gwasanaethau bws yn ystod blwyddyn ariannol 2024/25?

- Mae cynrychiolwyr Llywodraeth leol wedi awgrymu y gallai cael pris penodol yn hytrach na rhai tocynnau rhatach fod yn fanteisiol. Ydy hyn yn rhywbeth yr ydych yn ei ystyried? A allwch chi roi rhagor o wybodaeth am unrhyw ddadansoddiad sydd wedi'i wneud ynghylch yr opsiwn hwn?
- Sut mae effaith ehangach darparu gwasanaethau bysiau yn cael ei adlewyrchu ym mhroses pennu cyllideb Llywodraeth Cymru? Pa waith y mae Llywodraeth Cymru wedi'i wneud i ystyried effaith gadarnhaol buddsoddiad mewn trafndiaeth gyhoeddus ar feysydd polisi eraill, megis iechyd, ac a yw Llywodraeth Cymru wedi ystyried rhinweddau ailgyfeirio cyllid o bortffolios eraill yn y cyd-destun hwnnw?

Cyllid gan Lywodraeth y DU

Ar 17 Mai 2023, cyhoeddodd Llywodraeth y DU yr hyn a ddisgrifiodd fel buddsoddiad newydd gan Lywodraeth y DU o £300 miliwn i gefnogi gwasanaethau bysiau tan 2025. O hyn, bydd £160 miliwn yn cael ei ddarparu i awdurdodau trafndiaeth lleol yn Lloegr i wella prisiau, gwasanaethau a seilwaith a bydd £140 miliwn yn mynd yn uniongyrchol i weithredwyr i helpu i ddiogelu gwasanaethau hanfodol ledled Lloegr.

Yn ystod eich datganiad, gwnaethoch chi ddweud na fyddai unrhyw gyllid Barnett canlyniadol yn dod i Gymru gan fod Trysorlys y DU wedi penderfynu bod y cyllid hwn yn dod o'r cyllidebau presennol. Gwnaethoch chi gwestiynu tryloywder Trysorlys Llywodraeth y DU a gwnaethoch sôn bod Llywodraeth Cymru yn ystyried codi'r mater hwn gyda Llywodraeth y DU.

- A allech chi roi rhagor o wybodaeth am y trafodaethau rydych wedi'u cael am y diffyg cyllid canlyniadol Barnett i Gymru yn dilyn cyhoeddiad buddsoddi Llywodraeth y DU?
- Beth yw camau nesaf Llywodraeth Cymru o ran y mater hwn?

Cynigion masnachfreinio bysiau

Mae Llywodraeth Cymru yn chwilio am ddatrysiad mwy cynaliadwy, gyda rhwydwaith sy'n adlewyrchu patrymau teithio newidiol ac sy'n helpu'r broses o bontio i fasnachfreinio. Gwnaethoch chi ddweud wrth y Senedd, wrth baratoi ar gyfer y model masnachfreinio hwn, fod Trafnidiaeth Cymru wrthi'n gweithio gydag awdurdodau lleol i gynllunio rhwydweithiau bysiau lleol. Penodwyd Jonathan Bray, ffigwr profiadol iawn yn y diwydiant bysiau, i arwain grŵp o arbenigwyr i lunio'r system fasnachfreinio newydd.

Yn eich datganiad, pwysleisioch bwysigrwydd arian cyhoeddus digonol ar gyfer masnachfreinio, gan ddweud bod angen buddsoddiad digonol ar hyd yn oed y systemau trafndiaeth gyhoeddus sydd wedi'u cynllunio orau er mwyn gweithredu'n effeithiol. Gwnaethoch dynnu sylw at y ffaith bod penderfyniadau ariannu yn adlewyrchu dewisiadau gwleidyddol am flaenoriaethau ac yn galw am ystyriaeth o'r newydd o bwysigrwydd trafndiaeth gyhoeddus.

- Yn sgil brys y sefyllfa bresennol, a allwch chi nodi pryd y bydd Bil y Senedd ar fasnachfreinio bysiau yn cael ei gyflwyno?
- Beth yw'r broses arfaethedig ar gyfer trosglwyddo i fodel masnachfreinio bysiau, a sut y byddwch yn sicrhau cyn lleied o darfu â phosibl ar wasanaethau yn ystod y cyfnod pontio hwn?
- Beth yw'r amserlen arfaethedig ar gyfer trosglwyddo i fodel masnachfreinio bysiau?
- Pa gamau sy'n cael eu cymryd i baratoi awdurdodau lleol ar gyfer y newid hwn?
- O ystyried eich bwriad mai Llywodraeth Cymru fydd yr awdurdod masnachfreinio ac yn cario'r risg referniw ar gyfer pob gwasanaeth bws masnachfaint ledled Cymru, a allwch amlinellu sut y bydd y trefniant arfaethedig yn sicrhau bod y risg hon yn cael ei rheoli ac nad yw'r heriau a'r ansicrwydd ariannol presennol yn cael eu hailadrodd a'u gwaethygu drwy fasnachfreinio?

Cyllid rheilffyrdd

Ar 28 Mawrth, ysgrifennodd Prif Weithredwr Trafnidiaeth Cymru at y Pwyllgor hwn er mwyn egluro'r rhesymau technegol am tua £306.7 miliwn o gynnydd mewn costau cyflenwi ar gyfer moderneiddio Llinellau Craidd y Cymoedd. Mae hyn bron i 42 y cant yn uwch na chyfanswm amcangyfrif costau 2018, sef £738 miliwn.

- Sut bydd y cynnydd hwn mewn costau yn cael ei ariannu? Ym mhle yng nghyllideb Llywodraeth Cymru y bydd y cyllid i fodloni'r diffyg hwn, a beth na fydd yn cael ei gyflawni o ganlyniad i hynny?
- Sut mae'r costau cynyddol ar gyfer moderneiddio Llinellau Craidd y Cymoedd wedi dylanwadu ar ddosbarthu cyllid mewn perthynas â gwasanaethau bysiau?
- Byddwch yn ymwybodol o adroddiadau blaenorol fod gennym bryderon parhaus am broses gyllidebu Trafnidiaeth Cymru, yn enwedig ei gymhlethdod a'i ddiffyg tryloywder. Gyda hyn mewn golwg, pam na gafodd y cynnydd o ran costau cyflawni ei nodi mewn pryd er mwyn cael ei ystyried yn ystod y broses o graffu ar gyllideb ddrafft Llywodraeth Cymru?
- Pa fesurau sy'n cael eu cymryd i sicrhau nad yw gwasanaethau bws yn dioddef oherwydd y costau cynyddol sy'n codi o brosiectau rheilffyrdd?

Terfynau cyflymder 20mya

O fis Medi 2023, bydd Llywodraeth Cymru yn cyflwyno terfyn cyflymder diofyn o 20mya ar ffyrdd cyfyngedig. Bydd gan awdurdodau lleol rywfaith o hyblygrwydd i bennu eithriadau i'r terfyn cyflymder diofyn o fewn canllawiau Llywodraeth Cymru.

- Pa waith modelu sydd wedi'i wneud i asesu effaith y polisi terfyn cyflymder diofyn 20mya ar y rhwydwaith bysiau?
- A oes hyblygrwydd gan awdurdodau lleol, wrth benderfynu ar eithriadau i'r terfyn 20mya diofyn, i benderfynu y dylai prif lwybr allweddol fod yn eithriad o dan y polisi, os yw'n credu y byddai terfyn cyflymder o 20mya ar y llwybr yn cael effaith andwyol sylweddol ar y rhwydwaith bysiau, yn enwedig ar ei hyfywedd ariannol?

Trafnidiaeth ysgol

Mae cyllid sylweddol yn cael ei fuddsoddi'n anuniongyrchol yn y sector bysiau drwy ddarparu trafnidiaeth ysgol gan awdurdodau lleol. Yn ôl yr adroddiad ar wariant ysgolion yng Nghymru, mae cludiant o'r cartref i'r ysgol bellach yn cyfrif am tua chwarter holl wariant uniongyrchol awdurdodau lleol ar addysg, gyda chyfanswm o tua £137 miliwn.

- Sut y bydd y newidiadau i gyllid gwasanaethau bysiau yn effeithio ar y cyllid ar gyfer darparu cludiant ysgol gan awdurdodau lleol?
- Pa opsiynau sy'n cael eu hystyried i integreiddio cludiant ysgol gyda chymorth bysiau ehangach i wella cynaliadwyedd ac effeithiolrwydd y ddau?
- Pa fesurau sydd ar waith i sicrhau bod gwasanaethau cludiant ysgol yn parhau i gael eu hariannu'n ddigonol?

Hyrwyddo defnyddio bysiau

Rydym yn cydnabod bod ynni ac adnoddau wedi canolbwyntio ar yr argyfwng tymor byr ond nodwn fod adfer y defnydd o fysiau yn hanfodol ar gyfer iechyd gwasanaethau bysiau yn y dyfodol yn y tymor hwy. Gwnaethoch chi ddweud wrth y Senedd fod Llywodraeth Cymru yn gweithio ar ymgyrch i annog mwy o bobl i ddefnyddio bysiau.

Roeddech hefyd yn cyfeirio at fethiant y system gynllunio i annog pobl i ddefnyddio bysiau, yn enwedig mewn datblygiadau tai newydd, a dywedoch fod Llywodraeth Cymru yn ceisio unioni hyn drwy 'Cymru'r Dyfodol'.

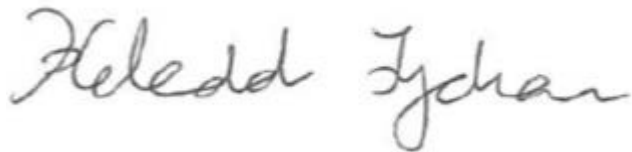
- Pa strategaethau y mae Llywodraeth Cymru yn bwriadu eu rhoi ar waith i annog mwy o bobl i ddefnyddio gwasanaethau bysiau, yn enwedig yng nghyd-destun datblygiadau tai newydd?

- A ydych wedi ystyried effaith y gostyngiad mewn gwasanaethau bysiau ar eich gallu i gyrraedd targedau newid moddol Llywodraeth Cymru?

Yn olaf, manteisiodd y Pwyllgor ar ymchwil a wnaed gan yr Athro Mitchel Langford a'r Athro Gary Higgs ym Mhrifysgol De Cymru yn ystod ein hymchwiliad i ddyfodol bysiau a threnau, yn benodol eu datblygiad o Ddangosydd Mynediad at Fysiau Cymru a oedd yn ein galluogi i ddeall effaith newidiadau i'r rhwydwaith bysiau sy'n deillio o'r pandemig Covid 19. Rydym yn deall bod yr academyddion hyn wedi datblygu'r fethodoleg hon ymhellach ers hynny, ac rydym hefyd yn gwneud gwaith ehangach yn y maes hwn.

Rydym o'r farn y gallai hyn fod yn berthnasol i'r broses bresennol o fireinio'r rhwydwaith bysiau yn ogystal â'ch paratoi ar gyfer cyflwyno masnachfreinio a byddem yn annog eich swyddogion a'ch cydweithwyr yn Trafnidiaeth Cymru i gysylltu â'r Athro Higgs a'r Athro Langford. Bydd Clerc y Pwyllgor yn cysylltu â'ch swyddogion gyda'u manylion cyswllt.

Yn gywir,

Heledd Fychan AS

Cadeirydd y Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu Saesneg.

We welcome correspondence in Welsh or English.

Ein cyf/Our ref: MA-JJ-0994-23

Llŷr Gruffydd AS
Cadeirydd
Y Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith
Senedd Cymru
Bae Caerdydd
CF99 1SN

12 Mehefin 2023

Annwyl Llŷr

Yn sgil cyflwyno Bil Seilwaith (Cymru) i'r Senedd ar 12 Mehefin, amgaeaf gopi o Bapur Methodoleg yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol (RIA). Darperir y ddogfen hon i helpu'r Pwyllgor wrth iddo graffu ar y Bil. Mae'n ategu'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol drwy roi manylion y gwaith cyfrifo sy'n sail i'r costau ar gyfer yr opsiynau amrywiol a amlinellir ar gyfer penderfynu ar geisiadau datblygu seilwaith yn y dyfodol, fel y gwelir ym Mhenodau 7 ac 8 yr asesiad.

Edrychaf ymlaen at ddarparu tystiolaeth i'r Pwyllgor maes o law.

Rwyf yn anfon copi o'r llythyr hwn at Gadeirydd y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad a Chadeirydd y Pwyllgor Cyllid.

Yn gywir

Julie James AS/MS
Y Gweinidog Newid Hinsawdd
Minister for Climate Change

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Julie.James@llyw.cymru
Correspondence.Julie.James@gov.Wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

BIL SEILWAITH (CYMRU)

Asesiad Effaith Rheoleiddiol
Papur Methodoleg

Mehefin 2023

Cynnwys

Rhestr o Fyrfoddau	1
Adran 1 – Cyflwyniad	2
Adran 2 – Egwyddorion y Dull Gweithredu	3
Adran 3 – Dulliau Gweithredu a Rhagdybiaethau Manwl	5
Dulliau Gweithredu a Rhagdybiaethau Manwl – Opsiwn 1 – Gwneud dim. Penderfynu ar geisiadau seilwaith yn unol â'r trefniadau deddfwriaethol presennol	9
Dulliau Gweithredu a Rhagdybiaethau Manwl – Opsiwn 2 – Sefydlu math newydd o 'Gydsyniad Seilwaith Cymreig' ar gyfer datblygiadau neu waith sydd â'r amcan o adeiladu a/neu newid defnydd i greu 'Prosiect Seilwaith Cymreig'. Hwn yw'r opsiwn a ffeirir	27
Dulliau Gweithredu a Rhagdybiaethau Manwl – Opsiwn 3 – Sefydlu corff cydsynio annibynnol i benderfynu ar 'Gydsyniadau Seilwaith Cymreig'	44
Dulliau Gweithredu a Rhagdybiaethau Manwl – Opsiwn 4 – Sefydlu cyfundrefnau cydsynio seilwaith llwybr carlam a chyson er mwyn i uned o fewn Llywodraeth Cymru benderfynu arnynt	60
Atodiad A – Dadansoddiad o gostau PCAC a Llywodraeth Cymru ar gyfer penderfynu ar geisiadau seilwaith	64
Atodiad B – Ceisiadau a gyflwynwyd yn ystod y cyfnod a aseswyd, o fis Ebrill 2013 tan fis Ebrill 2022	75

Rhestr o Fyrfoddau

ACLI – Awdurdod(au) Cynllunio Lleol

CNC – Cyfoeth Naturiol Cymru

DAC – Datblygiad(au) o Arwyddocâd Cenedlaethol

PCAC – Penderfyniadau Cynllunio ac Amgylchedd Cymru

Adran 1 – Cyflwyniad

- 1.1 Mae'r Papur Methodoleg hwn yn ategu'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol ar gyfer Bil Seilwaith (Cymru). Mae'n rhoi manylion y gwaith cyfrifo sy'n sail i'r costau ar gyfer yr opsiynau amrywiol a amlinellir ar gyfer penderfynu ar geisiadau datblygu seilwaith yn y dyfodol, fel y gwelir ym Mhenodau 7 ac 8 yr asesiad.
- 1.2 O ran fformat y Papur Methodoleg hwn, yn gyntaf mae Adran 2 yn nodi'r egwyddorion allweddol a ddefnyddiwyd i gyfrifo'r costau sydd yn yr asesiad. Mae Adran 3 yn nodi'r data sylfaen, y rhagdybiaethau a'r cyfrifiadau a ddefnyddiwyd i bennu'r costau a amlinellir o dan bob un o'r opsiynau yn yr asesiad.
- 1.3 Mae'r adrannau canlynol yn rhoi rhagor o fanylion ac esboniad ar gyfer yr adrannau fel y'u hamlinellir uchod a'r opsiynau penodol a nodir yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol lle bo angen rhagor o fanylion. Mae'r niferoedd wedi cael eu talgrynnu i'r £100 agosaf yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol ond nid ydynt wedi cael eu talgrynnu yn y papur hwn.

Adran 2 – Egwyddorion y Dull Gweithredu

2.1 Mae rhai egwyddorion allweddol wedi cael eu defnyddio i bennu'r costau a nodir yn yr asesiad, fel a ganlyn:

- Mae'r costau'n seiliedig ar gyfnod arfarnu pum mlynedd ar gyfer yr opsiynau amrywiol, o 2024-2025 tan 2028-2029.
- Mae'r amcangyfrifon o gostau'r opsiynau amrywiol yn yr asesiad yn seiliedig ar dystiolaeth a gasglwyd gan Arup Planning Consultations ar geisiadau seilwaith a gyflwynwyd i awdurdodau cydsynio perthnasol rhwng mis Ebrill 2013 a mis Chwefror 2019 (gweler 'Adroddiad Arup' yn y troednodyn)¹. Casglwyd dystiolaeth bellach o niferoedd y ceisiadau seilwaith er mwyn ategu Adroddiad Arup rhwng mis Mawrth 2019 a mis Ebrill 2022, gan sicrhau bod y costau mor gyfredol â phosibl ar adeg cyhoeddi'r ddogfen hon. Caiff y cyfnod cyfan pan gafodd ceisiadau seilwaith eu hasesu, rhwng mis Ebrill 2013 a mis Ebrill 2022, ei alw'n 'y cyfnod a aseswyd' at ddibenion yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol.
- Ystyrir mai'r costau o Adroddiad Arup yw'r dystiolaeth orau sydd ar gael a'u bod yn gynrychioliad cywir o'r costau y byddai rhanddeiliaid yn mynd iddynt heddiw am wahanol fathau o geisiadau seilwaith. Cydnabyddir y gallai newidynnau olygu y bydd rhai costau fymryn yn uwch neu'n is mewn blynyddoedd dilynol. Fodd bynnag, gan eu bod wedi'u casglu dros gyfnod hir, gyda nifer o gostau penodedig wedi'u cynnwys, megis ffioedd ceisiadau, ystyrir ei bod yn briodol eu cymhwyso ar eu ffurf bur heb wneud addasiadau iddynt.
- Daw'r costau i randdeiliaid am gymryd rhan yn y broses o benderfynu ar geisiadau seilwaith yn bennaf o Adroddiad Arup neu o waith ymchwil desg a wnaed gan swyddogion Llywodraeth Cymru ar gostau PCAC/Llywodraeth Cymru ac ACLlau am gymryd rhan yn y broses.
- Mae'r costau terfynol wedi cael eu talgrynnu i'r £100 agosaf yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol. Mae hyn yn sicrhau eglurder a hwylustod cyfeirio wrth gymharu costau. Mae'r symiau ariannol wedi cael eu talgrynnu i'r rhif cyfan agosaf (h.y. heb gynnwys pwyntiau degol). O ganlyniad i hynny, bydd lwfans cyfeiliornad bach gan fod y cyfrifiadau gwreiddiol wedi cael eu gwneud gan gynnwys pwyntiau degol, er mwyn sicrhau cywirdeb.
- Nid yw niferoedd y ceisiadau wedi cael eu talgrynnu yn y gwaith cyfrifo er mwyn sicrhau adlewyrchiad mwy cywir o'r costau o dan bob opsiwn dros y tymor hwy. Er enghraifft, mae ceisiadau DAC wedi cael eu cyfrif fel 6.0 a 4.9, a heb gael eu talgrynnu i'r rhif cyfan agosaf.
- Mae chwyddiant wedi cael ei gymhwyso at y costau hanesyddol lle bo hynny'n berthnasol, drwy uwchraddio ar sail ffigurau'r datchwyddydd cynnyrch domestig gros o fis Tachwedd 2022. Mae hyn yn sicrhau bod y costau yn yr asesiad yn gywir ar adeg ei gyhoeddi, gan eu bod yn seiliedig ar brisiau 2022/23. Er gwybodaeth, mae'r ffigurau datchwyddydd cynnyrch domestig gros a gymhwyswyd at ddibenion yr asesiad wedi'u cynnwys yn Nhabl A isod.

---

¹ Mae dystiolaeth o'r ceisiadau seilwaith i'w gweld yn yr adroddiad: [Research into the Cost of Infrastructure development in Wales, Arup, Mawrth 2019](#).

Tabl A – Uwchraddio costau hanesyddol yn unol â phrisiau 2022-23 gan ddefnyddio cyfres y datchwyddydd cynnyrch domestig – ar sail data mis Tachwedd 2022²

Blwyddyn	Cyfres wreiddiol	Mynegai <i>2022-23 = 100</i>	Ffactor uwchraddio
2011-12	82.35	78.53	1.273
2012-13	83.77	79.89	1.252
2013-14	85.51	81.55	1.226
2014-15	86.46	82.45	1.213
2015-16	87.14	83.11	1.203
2016-17	88.93	84.81	1.179
2017-18	90.42	86.23	1.160
2018-19	92.03	87.77	1.139
2019-20	94.42	90.05	1.111
2020-21	100.48	95.82	1.044
2021-22	100.00	95.37	1.049

Mae'r tabl hwn yn dangos y cyfrifiadau a ddefnyddiwyd i gymhwyso costau hanesyddol o flwyddyn ariannol benodol at brisiau 2022-23. Fel enghraifft ddamcaniaethol, pe bai cost o £1,000 yn cael ei gymryd o 2016-17, byddai'r gost honno'n cael ei huwchraddio i £1,179 yn ôl prisiau 2022-23 (£1,000*1.179).

² Mae ffigurau'r datchwyddydd cynnyrch domestig gros yn seiliedig ar ddata Llywodraeth y DU sydd i'w gweld yn y cyfeiriad gwe canlynol:
https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/1118718/GDP_Deflators_Autumn_Statement_November_2022_update.xlsx

Adran 3 – Dulliau Gweithredu a Rhagdybiaethau Manwl

- 3.1 Mae manylion y dulliau gweithredu a'r rhagdybiaethau ar gyfer materion penodol sy'n seiliedig ar bynciau a/neu bob un o'r opsiynau polisi sydd yn yr asesiad i'w gweld isod. Rhoddir manylion costau penodol lle y ceir angen clir i roi gwybodaeth neu dystiolaeth ategol am y ffordd y cafodd ffigurau eu cyfrifo. Lle mae'r asesiad yn glir ynghylch sut y cafodd ffigurau eu cyfrifo ac yn dangos tystiolaeth o hynny, ni chaiff y wybodaeth hon ei hailadrodd yn y papur methodoleg hwn.

Dulliau Gweithredu a Rhagdybiaethau Manwl – Materion Penodol sy'n Seiliedig ar Bynciau

- 3.2 Mae rhai dulliau gweithredu a rhagdybiaethau wedi cael eu llunio mewn perthynas ag amrywiol feysydd pynciol er mwyn pennu'r costau a nodir yn yr asesiad. Mae'r rhain fel a ganlyn:

Graddio ceisiadau seilwaith i'w hasesu

- 3.3 Cydnabyddir bod y ceisiadau seilwaith hynny a nodir at ddibenion yr asesiad yn amrywio o ran graddfa, maint a chymhlethdod, ac felly cânt eu harchwilio'n wahanol. Er enghraifft, penderfynid ar gynlluniau ynni solar llai a nodir drwy sylwadau ysgrifenedig, ond mae'n debygol mai drwy ymchwiliad y penderfynid ar gynlluniau cynhyrchu mwy cymhleth a mwy o faint, megis morlyn llanw. Byddai hyn yn arwain at gostau gwahanol am benderfynu ar y ceisiadau hynny, a rhaid i'r gwahaniaethau hyn mewn costau gael eu hystyried yn yr asesiad.
- 3.4 Er mwyn rhoi ystod ddangosol o gostau ar gyfer y ceisiadau seilwaith hynny a nodir, mae ceisiadau wedi cael eu rhannu'n dair lefel yn seiliedig ar eu cymhlethdod tebygol. Mae prosiectau megis cyfleusterau ynni adnewyddadwy ar raddfa fach a gafodd eu harchwilio drwy sylwadau ysgrifenedig, neu sy'n debygol o gael eu harchwilio felly, wedi cael eu categorio fel rhai 'cymhlethdod isel'. Mae cyfleusterau mwy a gafodd eu harchwilio drwy wrandawiadau pwnc-benodol, neu sy'n debygol o gael eu harchwilio felly, wedi cael eu categorio fel rhai 'cymhlethdod canolig'. Mae prosiectau ar raddfa fawr sydd ag amrywiaeth o faterion a gafodd eu harchwilio drwy ymchwiliad, neu sy'n debygol o gael eu harchwilio felly, wedi cael eu categorio fel rhai 'cymhlethdod uchel'.

Costau ACLlau am gymryd rhan yn y broses o benderfynu ar geisiadau seilwaith

- 3.5 Mae'r costau i ACLlau yn sgil cymryd rhan yn y broses o benderfynu ar geisiadau seilwaith wedi cael eu seilio ar y costau a gyflwynwyd gan 10 ACLI ar gyfer y cyfnod o fis Mai tan fis Tachwedd 2022 am gymryd rhan mewn ceisiadau DAC diweddar. Mae'r costau hyn i'w gweld isod:

Tabl B – Costau ACLlau am Gymryd Rhan mewn Ceisiadau DAC	
ACLI	Amcangyfrif o'r gost i'r ACLI fesul cais
ACLI 1	£20,200 (A)
ACLL 2	£3,475 (B)
ACLL 3	£2,725 (C)
ACLL 4	£2,250 (D)
ACLL 5	£1,250 (E)
ACLL 6	£0 (F)
ACLL 7	£0 (G)
ACLL 8	Costau amcangyfrifedig yn sgil cymryd rhan mewn pedwar cais DAC: <ul style="list-style-type: none"> • £6,763 (H); • £1,250 (I); • £0 (J); • £2,823 (K).
ACLL 9	£15,737.53 (L)
ACLL 10	£0 (M)
Cyfartaledd (a ddefnyddiwyd at ddibenion yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol)	$(A + B + C + D + E + F + G + H + I + J + K + L + M) / 13 = £4,344$ fesul cais.

- 3.6 Casglwyd y data uchod yn dilyn cais i ACLlau gan Lywodraeth Cymru lle y gofynnwyd i ACLlau gyflwyno costau am gymryd rhan mewn ceisiadau DAC diweddar, yn seiliedig ar eu costau yn sgil gwneud sylwadau, paratoi a chyflwyno Adroddiad ar yr Effaith Leol a chymryd rhan mewn unrhyw broses archwilio (gwrandawriad neu ymchwiliad).
- 3.7 Cafwyd data gan ACLlau mewn perthynas â 13 o geisiadau a gasglwyd drwy'r broses gyfan o benderfynu ar gais DAC. Oherwydd natur y data sydd ganddynt mewn perthynas â chymryd rhan, yn y rhan fwyaf o achosion rhoddodd yr ACLlau ffigur ar gyfer cyfanswm y gost am gymryd rhan yn y cais DAC yn seiliedig ar gostau staff (h.y. cyflogau a'r amser a gronwyd). Mae'r awdurdodau wedi cael eu gwneud yn anhysbys fel na ellir priodoli'r costau i geisiadau penodol, er mwyn sicrhau na chaiff gwybodaeth sensitif ei rhyddhau.
- 3.8 Roedd y costau'n amrywio'n sylweddol rhwng gwahanol fathau o geisiadau DAC ac felly mae ffigur cyfartalog o £4,344 fesul cais wedi cael ei ddefnyddio at ddibenion yr asesiad. Mae costau'r ACLlau yn sgil paratoi Adroddiad o'r Effaith Leol ar gyfer pob cais wedi cael eu diystyru o'r cyfansymiau uchod a'u cyfrif ar wahân fel cost o £7,750 a gaiff ei had-dalu gan Lywodraeth Cymru. Cadarnhaodd rhai awdurdodau mai dim ond hanner yr ad-daliad am baratoi Adroddiad o'r Effaith Leol, sef £3,875, a gawsant gan Lywodraeth Cymru, am fod y dogfennau hynny wedi cael eu cyflwyno'n hwyr. Yn yr achosion hynny, hanner yr ad-daliad sydd wedi cael ei ddiystyru, yn hytrach na'r £7,750 yn llawn.
- 3.9 Mae costau rhai awdurdodau am gymryd rhan mewn ceisiadau DAC wedi cael eu nodi fel sero. Y rheswm dros hyn yw bod cyfanswm yr ad-daliad am baratoi Adroddiad o'r Effaith Leol yn ddigon i dalu'r costau y nododd yr ACLI ei fod wedi mynd iddynt wrth gymryd rhan yn y cais.

- 3.10 Dylid cydnabod ei bod yn bosibl nad yw'r ffigurau uchod a gyflwynwyd gan ACLlau yn cynnwys yr holl gostau yr aed iddynt wrth gymryd rhan mewn ceisiadau DAC am ei bod yn anodd rhoi ffigurau union gywir ar gyfer gwariant ar bethau fel gwaith gweinyddol. Hefyd, mewn rhai achosion, mae'n bosibl bod datblygwyr wedi ad-dalu ffioedd i awdurdodau drwy Gytundebau Perfformiad Cynllunio ond, ar gyfer ceisiadau DAC, nid oedd cytundebau o'r fath yn berthnasol. Felly, nid oes sail gyson ar gyfer cymhwyso'r costau manwl eraill hynny ac felly ystyrir mai'r ffigurau uchod yw'r amcangyfrifon gorau o gostau ACLlau am gymryd rhan i'w cymhwyso at ddibenion yr asesiad.

Costau PCAC a Llywodraeth Cymru ar gyfer penderfynu ar geisiadau seilwaith

- 3.11 Yn seiliedig ar brofiad o weithio ar geisiadau DAC, cynhaliodd swyddogion o Gyfarwyddiaeth Gynllunio Llywodraeth Cymru a PCAC ymarfer desg er mwyn darganfod yr ystod o gostau sy'n gysylltiedig â phenderfynu ar geisiadau seilwaith sy'n amrywio o ran cymhlethdod. Mae'r costau hyn yn seiliedig ar y tasgau a gyflawnwyd, amser staff a chyflogau staff yn sgil penderfynu ar geisiadau DAC ac maent wedi cyfrannu at lunio'r costau i Lywodraeth Cymru / PCAC a nodir yn yr asesiad. Mae dadansoddiad llawn o'r costau hyn i'w weld yn **Atodiad A**.

Ymgylgoreion Statudol

- 3.12 Daw'r costau i ymgylgoreion statudol o ddata a nodwyd yn Adroddiad Arup ar geisiadau seilwaith hyd at 2019. Ystyrir bod y data'n ddigon cadarn i gael eu defnyddio i lunio'r amcangyfrifon o gostau ymgylgoreion statudol o dan yr opsiynau amrywiol, gan nad ystyrir bod natur y ffordd y bydd ymgylgoreion statudol yn ymateb i geisiadau seilwaith wedi newid ers 2019 tan adeg cyhoeddi'r asesiad.
- 3.13 Mae niferoedd yr ymatebion gan ymgylgoreion statudol yn seiliedig ar yr ymatebion i geisiadau DAC a aseswyd yng nghanfyddiadau astudiaeth Arup, sef 1.6 fesul cais. Ystyrir bod y nifer hwn yn adlewyrchu nifer yr ymgylgoreion statudol sy'n debygol o ymateb i geisiadau seilwaith yn gyffredinol, gan gynnwys y rhai a all gael eu cyflwyno o dan gyfundrefnau gwahanol.
- 3.14 Ar gyfer nifer bach iawn o geisiadau seilwaith yn ystod y cyfnod a aseswyd, byddai Trwyddedau Morol yn ofynnol yn unol â Deddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009, a CNC sy'n penderfynu ar y rhain o dan y cyfundrefnau presennol. Felly, mae'r costau i CNC yn sgil penderfynu ar drwyddedau morol o dan y cyfundrefnau presennol wedi cael eu cynnwys yn y papur hwn. Nid yw'r costau hynny wedi'u cynnwys o dan Opsiynau 2 a 3 oherwydd, o dan yr opsiynau hynny, nid CNC fyddai'n gyfrifol am benderfynu ar drwyddedau morol gan y byddent yn cael eu cynnwys yn y broses o gydsynio seilwaith. Fodd bynnag, byddai'n parhau i gymryd rhan yn y broses o roi trwyddedau morol o dan bob opsiwn.
- 3.15 Mae CNC wedi cyflwyno'r gost sy'n gysylltiedig â rhyngweithio â phrosesau cydsynio amrywiol mewn perthynas â thrwyddedau morol³. Mae'r gost hon wedi cael ei chydgrynhoi ar gyfer pedair cyfundrefn wahanol ar gyfer croestoriad o geisiadau seilwaith. Mae'r costau hyn wedi cael eu hystyried, ynghyd â'r gost sy'n gysylltiedig â rhyngweithio â Deddf Cynllunio 2008 neu Ddeddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992, er enghraifft, gan eu bod yn debygol o fod yr un faint â'r gost sy'n gysylltiedig â'r broses o gydsynio seilwaith. Caiff y costau hyn eu hariannu drwy gymorth grant, ac mae'n debygol y byddant yr un faint ar gyfer Opsiynau 1-4 ac, felly, nid ydynt wedi cael eu cynnwys yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol.

---

³ Cafodd costau CNC am gymryd rhan mewn prosesau rhoi trwyddedau morol eu cyflwyno i Lywodraeth Cymru ar 10 Chwefror 2023.

Rôl Llywodraeth Cymru mewn ceisiadau seilwaith

- 3.16 Ar gyfer rhai cynlluniau seilwaith, mae Llywodraeth Cymru yn gweithredu fel y datblygwr ac felly hi yw'r ceisydd mewn ceisiadau am gydsyniad. Mae'r costau sy'n gysylltiedig â'r rôl hon wedi'u cynnwys yn adrannau 'datblygwr' yr asesiad.
- 3.17 Ar gyfer rhai cynlluniau seilwaith, ymgynghorir â Llywodraeth Cymru fel ymgynghorai statudol ac felly mae'n gyfrifol am roi ymateb sylweddol i'r ymgynghoriad. Mae'r costau sy'n gysylltiedig â'r rôl hon wedi'u cynnwys yn adrannau 'rhanddeiliad' yr asesiad.

Dulliau Gweithredu a Rhagdybiaethau Manwl – Opsiwn 1 – Gwneud dim. Penderfynu ar geisiadau seilwaith yn unol â'r trefniadau deddfwriaethol presennol

Opsiwn 1 – Egwyddorion Cyffredinol

3.18 Yn ystod y cyfnod a aseswyd, gwnaed ceisiadau am brosiectau seilwaith a nodir yn Atodiad 3 o'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol o dan y cyfundrefnau canlynol:

- Caniatâd cynllunio o dan adran 57 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 (gan gynnwys y rhai y penderfynwyd arnynt drwy 'alw i mewn' neu apêl);
- Gorchmynion Cydsyniad Datblygu o dan adran 31 o Ddeddf Cynllunio 2008⁴;
- Cydsyniad DAC o dan adran 62D o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990;
- Cydsyniad i adeiladu a gweithredu gorsafoedd cynhyrchu o dan adran 36 o Ddeddf Trydan 1989;
- Gorchmynion Diwygio a Grymuso Harbyrau o dan Ddeddf Harbyrau 1964;
- Gorchmynion o dan Ddeddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992;
- Gorchmynion o dan Ddeddf Priffyrdd 1980.

3.19 Yn seiliedig ar ganfyddiadau yn ystod y cyfnod a aseswyd o fis Ebrill 2013 tan fis Ebrill 2022, gwelwyd bod 54 o geisiadau seilwaith wedi cael eu cyflwyno, sef cyfartaledd o (54 / 9) chwe chais y flwyddyn. Mae'r rhain wedi cael eu dadansoddi yn ôl y gyfundrefn a fyddai wedi cael ei defnyddio i benderfynu arnynt a'r lefel debygol o gymhlethdod. Mae dadansoddiad manwl i'w weld yn y tabl isod:

⁴ Mae ceisiadau wedi cael eu cynnwys o dan y gyfundrefn hon oherwydd, o ganlyniad i newidiadau i drothwyon ar gyfer penderfynu, Gweinidogion Cymru fyddai'n penderfynu arnynt o dan gyfundrefn y DAC yn y dyfodol.

Tabl C – Ceisiadau seilwaith a gyflwynwyd yn ystod y cyfnod a aseswyd o fis Ebrill 2013 tan fis Ebrill 2022, wedi'u cymhwyso'n ôl-weithredol er mwyn llywio'r costau ar gyfer Opsiwn 1 (Gwneud Dim)	
Cyfundrefn	Nifer
Caniatâd cynllunio o dan a.57 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 ⁵	6
Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol (DAC) o dan a.62(D) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	22
Gorchmynion o dan a.10, a.14, a.16, a.28 o Ddeddf Priffyrdd 1980	10
Gorchmynion Cydsyniad Datblygu o dan a.31 o Ddeddf Cynllunio 2008 ⁶	8
Gorsafoedd cynhyrchu o dan a.36 o Ddeddf Trydan 1989 ⁷	2
Gorchmynion Diwygio a Grymuso Harbyrau o dan a.14 o Ddeddf Harbyrau 1964	5
Gorchmynion o dan a.1 ac a.3 o Ddeddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992	1
Cyfanswm	54

⁵ O dan y trefniadau presennol, oherwydd diweddariadau i'r ddeddfwriaeth, penderfynid ar y ceisiadau hynny a gofnodwyd o dan y gyfundrefn hon fel Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol o hyn ymlaen ac felly mae'r costau wedi cael eu cyfrifo ar y sail honno. Mae set ddata Arup yn cynnwys 11 o geisiadau a.57. Ceisiadau dyblyg o un cynllun penodol oedd dau ohonynt, ac felly maent wedi cael eu cyfuno. Roedd tri ohonynt yn rhy fach (llai na 10MW) ac felly ni chawsant eu cynnwys.

⁶ Gweler y troednodyn blaenorol. Hefyd, penderfynid ar un o'r wyth Gorchmyn Cydsyniad Datblygu fel cais o dan y Ddeddf Trydan yn unol â'r trefniadau presennol, felly caiff y cais hwn ei gostio felly yn hytrach na fel Datblygiad o Arwyddocâd Cenedlaethol.

⁷ Penderfynid ar un o'r ddau gais o dan y Ddeddf Trydan fel DAC o dan y trefniadau presennol, ac felly mae wedi'i gostio felly at ddibenion yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol.

- 3.20 Nodir bod pwerau cydsynio pellach wedi cael eu datganoli i Weinidogion Cymru o 1 Ebrill 2019 ymlaen, o ganlyniad i gychwyn darpariaethau a nodir yn Neddf Cymru 2017. Mae hyn yn cynnwys datganoli pellach ar gyfer cydsynio gorsafoedd cynhyrchu hyd at 350MW (o 50MW) heb derfyn uchaf ar gyfer gorsafoedd cynhyrchu ynni gwynt ar y tir, a chydsynio Gorchmynion Diwygio Harbyrau. Cyn i'r cymhwysedd hwn gael ei drosglwyddo, byddai rhai cydsyniadau'n cael eu rhoi o dan Ddeddf Cynllunio 2008 gan yr Ysgrifennydd Gwladol (h.y. gorsafoedd cynhyrchu rhwng 50MW a 350MW). Fodd bynnag, yn dilyn y datganoli hwn, nid yw ceisyddion prosiectau datganoledig yn gallu defnyddio'r broses o dan Ddeddf Cynllunio 2008 mwyach, a chaiff cydsyniad ar gyfer prosiectau cyfatebol ei roi naill ai o dan adrannau 57 neu 62D o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 (ar y tir) neu adran 36 o Ddeddf Trydan 1989. At hynny, mae'r cyfnod a aseswyd yn cynnwys ceisiadau wedi'u meintioli cyn i'r broses DAC ddod i rym ar 1 Mawrth 2016, sy'n cynnwys gorsafoedd cynhyrchu â chapasiti cynhyrchu rhwng 10MW a 50MW yn bennaf. Roedd ceisiadau o'r fath yn cael eu gwneud i Awdurdodau Cynllunio Lleol. Pe bai cais o'r fath yn cael ei wneud o dan y fframwaith deddfwriaethol presennol, byddent yn ddarostyngedig i'r broses DAC.
- 3.21 At ddibenion yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol a'r papur methodoleg hwn, ac er mwyn adlewyrchu opsiwn 'gwneud dim' yn gywir, caiff ceisiadau eu cyfrif fel pe baent wedi cael eu cyflwyno o dan y gyfundrefn deddfwriaethol bresennol. Er enghraifft, Gorchymyn Cydsyniad Datblygu a roddwyd o dan Ddeddf Cynllunio 2008 oedd Morlyn Llanw Bae Abertawe, gan fod y cais wedi cael ei wneud a'r cydsyniad wedi cael ei roi cyn 1 Ebrill 2019. Pe bai cais yn cael ei wneud am yr un datblygiad heddiw, penderfynid arno o dan adran 36 o Ddeddf Trydan 1989, ac adlewyrchir hyn yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol. Mae'r tabl yn **Atodiad B** yn adlewyrchu pa ddatblygiadau a gyflwynwyd yn ystod y cyfnod a aseswyd, pa gyfundrefn roddent yn perthyn iddynt ar gyfer penderfynu arnynt, ac o dan ba gyfundrefn y penderfynid arnynt o dan y cyfundrefnau deddfwriaethol presennol.

Tabl D – Niferoedd a chymhlethdod graddedig ceisiadau seilwaith a ragwelir fesul blwyddyn o dan Opsiwn 1	
Prosiectau (yn ystod y cyfnod naw mlynedd a aseswyd)	Prosiectau fesul blwyddyn
6 cymhlethdod uchel – Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol	$(6 / 9) = 0.7$
10 cymhlethdod uchel – Deddf Priffyrdd 1980	$(10 / 9) = 1.1$
1 cymhlethdod uchel – Deddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992	$(1 / 9) = 0.1$
2 cymhlethdod uchel – Deddf Trydan 1989	$(2 / 9) = 0.2$
Cyfanswm o 19 o Brosiectau Cymhlethdod Uchel	$(19 / 9) = 2.1$
21 cymhlethdod canolig – Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol	$(21 / 9) = 2.3$
5 cymhlethdod canolig – Gorchmynion Diwygio a Grymuso Harbyrau	$(5 / 9) = 0.6$
Cyfanswm o 26 o Brosiectau Cymhlethdod Canolig	$(26 / 9) = 2.9$
9 cymhlethdod isel – Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol	$(9 / 9) = 1$
Cyfanswm o 9 Prosiect Cymhlethdod Isel	$(9 / 9) = 1$
Cyfanswm o 54 o Brosiectau a Aseswyd	$(54 / 9) = 6.0$

Opsiwn 1 – Costau Llywodraeth Cymru

- 3.22 Mae dadansoddiad manwl o'r costau fesul blwyddyn i Lywodraeth Cymru o dan yr opsiwn hwn am barhau â'r cyfundrefnau cydsynio seilwaith presennol i'w weld yn y tabl isod:

Tabl E – Dadansoddiad o'r costau fesul blwyddyn i Lywodraeth Cymru am barhau â'r cyfundrefnau cydsynio presennol o dan Opsiwn 1	
Cyfundrefn	Cost
Caniatâd cynllunio o dan adran 57(1) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	£0 (A.).
Caniatâd ar gyfer Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol (DAC) o dan a.62(D) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	<p>Cyfanswm o 36 o geisiadau DAC yn ystod y cyfnod naw mlynedd a aseswyd. Amcangyfrifir eu bod yn cynnwys y canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 9 cymhlethdod isel = $9 / 9 = 1$ y flwyddyn (B.). • 21 cymhlethdod canolig = $21 / 9 = 2.3$ y flwyddyn (C.). • 6 cymhlethdod uchel = $6 / 9 = 0.7$ y flwyddyn (D.). <p>Cost gyfartalog i PCAC / Llywodraeth Cymru ar gyfer ceisiadau DAC o wahanol lefelau cymhlethdod:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cymhlethdod isel = £32,154 (E.). • Cymhlethdod canolig = £76,084 (F.). • Cymhlethdod uchel = £208,146 (G.). <p>Cyfanswm y gost fesul blwyddyn = $(B. \times E.) + (C. \times F.) + (D. \times G.) = £348,448$ (H.). Ystyrir y caiff y gost hon ei had-dalu gan ddatblygwyr.</p>
Cydsyniad i adeiladu a gweithredu gorsafoedd cynhyrchu o dan adran 36 o Ddeddf Trydan 1989	<p>2 orsaf gynhyrchu o dan y Ddeddf Trydan yn ystod y cyfnod naw mlynedd a aseswyd.</p> <p>Nifer y gorsafoedd cynhyrchu fesul blwyddyn = $2 / 9 = 0.2$ (I.).</p>

	<p>Tybir y byddai gorsafoedd cynhyrchu yn cyfateb i benderfynu ar gais DAC cymhlethdod uchel am gost o £208,146 (J.).</p> <p>Cyfanswm y gost fesul blwyddyn = (I. x J.) = £46,255. (K.). Ystyrir y caiff y gost hon ei had-dalu gan ddatblygwyr.</p>
Gorchmynion Diwygio a Grymuso Harbyrau o dan Ddeddf Harbyrau 1964	<p>5 Gorchymyn Harbwr yn ystod y cyfnod naw mlynedd a aseswyd.</p> <p>Nifer y ceisiadau Gorchymyn Harbwr fesul blwyddyn = $5 / 9 = 0.6$ (L.).</p> <p>Tybir y byddai Gorchmynion Harbwr yn cyfateb i benderfynu ar gais DAC cymhlethdod canolig am gost o £76,084 (M.).</p> <p>Cyfanswm y gost fesul blwyddyn = (L. x M.) = £42,269. (N.). Nid ystyrir y caiff y gost hon ei had-dalu gan ddatblygwyr.</p>
Gorchmynion o dan Ddeddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992	<p>1 Gorchymyn Trafnidiaeth a Gweithfeydd yn ystod y cyfnod naw mlynedd a aseswyd.</p> <p>Nifer y ceisiadau Gorchymyn Trafnidiaeth a Gweithfeydd fesul blwyddyn = $1 / 9 = 0.1$ (O.).</p> <p>Tybir y byddai Gorchmynion Trafnidiaeth a Gweithfeydd yn cyfateb i benderfynu ar gais DAC cymhlethdod uchel am gost o £208,146 (P.).</p> <p>Cyfanswm y gost fesul blwyddyn = (O. x P.) = £23,127. (Q.). Nid ystyrir y caiff y gost hon ei had-dalu gan ddatblygwyr.</p>
Gorchmynion o dan Ddeddf Priffyrdd 1980	<p>10 Gorchymyn Priffyrdd yn ystod y cyfnod naw mlynedd a aseswyd. Nifer y ceisiadau Gorchymyn Priffyrdd a ragwelir fesul blwyddyn = $10 / 9 = 1.1$ (R.).</p> <p>Amcangyfrifir y bydd y costau penderfynu ar orchymyn priffyrdd yn cynnwys y tasgau canlynol:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Cost i PCAC am baratoi Adroddiad yr Arolygydd, y tybir y bydd yn cyfateb i'r gost am wneud cais DAD cymhlethdod uchel = £208,146 (S.). • Bwrw golwg dros yr adroddiad, briffio'r Gweinidog a chyhoeddi'r penderfyniad (yn seiliedig ar wybodaeth gan Adran Drafnidiaeth Llywodraeth Cymru, sy'n gyfrifol am benderfynu ar orchmynion o dan y Ddeddf Priffyrdd) = £24,036 (T.). <table border="1" data-bbox="1227 504 1736 879"> <tr> <td>Bwrw Golwg dros Adroddiad yr Arolygydd</td><td>£13,409</td></tr> <tr> <td>Cyngor Gweinidogol a dogfennau cysylltiedig</td><td>£7,156</td></tr> <tr> <td>Cliriadau</td><td>£2,283</td></tr> <tr> <td>Cyhoeddi</td><td>£1,189</td></tr> <tr> <td>CYFANSWM</td><td>£24,036</td></tr> </table> <p>Cyfanswm y gost am benderfynu ar orchymyn priffyrdd = (S. + T.) = £232,182 (U.).</p> <p>Cyfanswm y gost fesul blwyddyn = (R. x U.) = £257,980. (V). Ystyrir y caiff y gost hon ei had-dalu gan ddatblygwyr.</p>	Bwrw Golwg dros Adroddiad yr Arolygydd	£13,409	Cyngor Gweinidogol a dogfennau cysylltiedig	£7,156	Cliriadau	£2,283	Cyhoeddi	£1,189	CYFANSWM	£24,036
Bwrw Golwg dros Adroddiad yr Arolygydd	£13,409										
Cyngor Gweinidogol a dogfennau cysylltiedig	£7,156										
Cliriadau	£2,283										
Cyhoeddi	£1,189										
CYFANSWM	£24,036										
<p>Cyfanswm y gost fesul blwyddyn i Lywodraeth Cymru am barhau â'r cyfundrefnau cydsynio presennol o dan Opsiwn 1</p>	<p>(cyfanswm (A.), (H.), (K.), (N.), (Q.), (V.)) = £718,078 y flwyddyn.</p> <p>(H.) + (K.) + (V.) = £652,682 a gaiff ei had-dalu. (N.) + (Q.) = £65,396 na chaiff ei had-dalu.</p>										

3.23 Mae'r costau i Lywodraeth Cymru am barhau â'r cyfundrefnau cydsynio presennol o dan yr opsiwn hwn yn seiliedig ar y rhagdybiaethau canlynol, a adlewyrchir yn y golofn ar gyfer y cyfundrefnau presennol yn **Atodiad B**:

- Gwnaed chwe chais am ganiatâd cynllunio o dan adran 57(1) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 yn ystod y cyfnod a aseswyd gyda chapasiti cynhyrchu o fwy na 10MW. O dan y fframwaith deddfwriaethol presennol, penderfynid ar y chwe chais o dan adran 62D o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 fel ceisiadau DAC. Felly, ni fyddent yn arwain at gostau apelio i Lywodraeth Cymru ac nid ystyrir bod angen cyfrifo cost apeliadau adran 57 o dan yr opsiwn hwn.
- Mae nifer y ceisiadau DAC am 'ddatblygiad seilwaith' yn ystod y cyfnod a aseswyd, sef 36⁸, yn seiliedig ar 22 o geisiadau a gyflwynwyd i PCAC, neu a gaiff eu harchwilio gan PCAC, o dan y gyfundrefn benodol honno ac y byddai penderfyniadau'n cael eu gwneud yn eu cylch fel ceisiadau DAC o dan adran 62D o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990. Hefyd, mae'n cynnwys 14 o geisiadau a gyflwynwyd o dan gyfundrefnau deddfwriaethol eraill⁹ y penderfynid arnynt fel ceisiadau DAC erbyn hyn.
- Nid yw'r cofnodion sydd gan Adran Busnes, Ynni a Strategaeth Ddiwydiannol Llywodraeth y DU yn gwahaniaethu rhwng foltedd dynodedig llinell drydan uwchben ac a yw'r prosiect wedi'i ddatganoli. Felly, ni ellid dadansoddi'r cofnodion hyn mewn modd dibynadwy ac, o ganlyniad i hynny, ystyrir, at ddibenion yr astudiaeth hon, mai nifer y ceisiadau o dan adran 37 o Ddeddf Trydan 1989 a fyddai'n geisiadau DAC fel arall o dan y cyfundrefnau deddfwriaethol perthnasol yw sero.
- Ystyrir mai dim ond costau am geisiadau DAC, a cheisiadau am Orchmynion Priffyrdd a gorsafoedd cynhyrchu, fyddai'n cael eu had-dalu gan Weinidogion Cymru o dan yr opsiwn hwn. Ystyrir bod ffioedd ar gyfer Gorchmynion Harbwr a Thrafnidiaeth a Gweithfeydd yn rhy isel i Weinidogion Cymru allu adennill y costau am y mathau hynny o geisiadau gan ddatblygwyr.

Opsiwn 1 – Costau Awdurdodau Cynllunio Lleol

3.24 Mae dadansoddiad manwl o'r costau fesul blwyddyn i awdurdodau cynllunio lleol o dan yr opsiwn hwn am barhau â'r cyfundrefnau cydsynio seilwaith presennol i'w weld yn y tabl isod:

⁸ Ceisiadau o'r adroddiad a gyhoeddwyd gan Arup yn 2019, sef 'Research into the Cost of Infrastructure development in Wales, yn ogystal â cheisiadau ychwanegol a gyflwynwyd i PCAC yn ystod y cyfnod rhwng mis Chwefror 2019 ac 1 Ebrill 2022.

⁹ 7 Gorchymyn Cydsyniad Datblygu o dan a.31 o Ddeddf Cynllunio 2008; 6 am ganiatâd cynllunio o dan a.57(1) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990; ac 1am orsaf gynhyrchu o dan a.36 o Ddeddf Trydan 1989.

Tabl F – Dadansoddiad o'r costau fesul blwyddyn i awdurdodau cynllunio lleol am barhau â'r cyfundrefnau cydsynio presennol o dan Opsiwn 1	
Cyfundrefn	Cost
Caniatâd cynllunio o dan adran 57(1) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	£0 (A.).
Caniatâd ar gyfer Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol (DAC) o dan a.62(D) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	<p>Cyfanswm o 36 o geisiadau DAC yn ystod y cyfnod naw mlynedd a aseswyd. Cyfanswm nifer fesul blwyddyn = $36 / 9 = 4$ (B.).</p> <p>Tybir y byddai'r gost i ACLlau yn cynnwys y canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paratoi'r Adroddiad ar yr Effaith Leol = £7,750 (C.); • Costau amcangyfrifedig eraill i ACLlau am gymryd rhan yn y broses DAC (fel y nodwyd mewn rhan arall o'r papur hwn) = £4,344 fesul cais (D.). <p>Cyfanswm y gost fesul blwyddyn = $(B. \times C.) + (B. \times D.) =$ £48,376 (E.).</p> <p>Dim ond costau Adroddiad ar yr Effaith Leol a gaiff eu had-dalu, ac felly y costau na chânt eu had-dalu = $(B. \times D.) =$ £17,376 (F.).</p>
Cydsyniad i adeiladu a gweithredu gorsafoedd cynhyrchu o dan adran 36 o Ddeddf Trydan 1989	<p>2 orsaf gynhyrchu o dan y Ddeddf Trydan yn ystod y cyfnod naw mlynedd a aseswyd.</p> <p>Nifer y gorsafoedd cynhyrchu fesul blwyddyn = $2 / 9 = 0.2$ (G.).</p> <p>Tybir y byddai'r costau i ACLlau am gymryd rhan yn y broses o benderfynu ar orsafoedd cynhyrchu yn debyg i'r costau am gymryd rhan mewn DAC, sef £4,344 fesul cais (H.).</p> <p>Cyfanswm y gost fesul blwyddyn = $(G. \times H.) =$ £965 (I.).</p>

Gorchmynion Diwygio a Grymuso Harbyrau o dan Ddeddf Harbyrau 1964	<p>5 Gorchymyn Harbwr yn ystod y cyfnod naw mlynedd a aseswyd.</p> <p>Nifer y ceisiadau Gorchymyn Harbwr fesul blwyddyn = $5 / 9 = 0.6$ (J.).</p> <p>Tybir y byddai'r costau i ACLlau am gymryd rhan yn y broses o benderfynu ar Orchmynion Harbwr yn debyg i'r costau am gymryd rhan yn y broses DAC, sef £4,344 fesul cais (K.).</p> <p>Cyfanswm y gost fesul blwyddyn = $(J. \times K.) = £2,413$ (L.).</p>
Gorchmynion o dan Ddeddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992	<p>1 Gorchymyn Trafnidiaeth a Gweithfeydd yn ystod y cyfnod naw mlynedd a aseswyd.</p> <p>Nifer y ceisiadau Gorchymyn Trafnidiaeth a Gweithfeydd fesul blwyddyn = $1 / 9 = 0.1$ (M.).</p> <p>Tybir y byddai'r costau i ACLlau am gymryd rhan yn y broses o benderfynu ar Orchmynion Trafnidiaeth a Gweithfeydd yn debyg i'r costau am gymryd rhan yn y broses DAC, sef £4,344 fesul cais (N.).</p> <p>Cyfanswm y gost fesul blwyddyn = $(M. \times N.) = £483$ (O.).</p>
Gorchmynion o dan Ddeddf Priffyrdd 1980	<p>10 Gorchymyn Priffyrdd yn ystod y cyfnod naw mlynedd a aseswyd.</p> <p>Nifer y ceisiadau Gorchymyn Priffyrdd a ragwelir fesul blwyddyn = $10 / 9 = 1.1$ (P.).</p> <p>Tybir y byddai'r costau i ACLlau am gymryd rhan yn y broses o benderfynu ar Orchmynion Priffyrdd yn debyg i'r costau am gymryd rhan yn y broses DAC, sef £4,344 fesul cais (Q.).</p> <p>Cyfanswm y gost fesul blwyddyn = $(P. \times Q.) = £4,827$ (R.).</p>

Cyfanswm y gost fesul blwyddyn i awdurdodau cynllunio lleol am barhau â'r cyfundrefnau cydsynio presennol o dan Opsiwn 1	(cyfanswm (A.), (E.), (I.), (L.), (O.), (R.)) = £57,064 y flwyddyn (S.) . <i>O'r gost honno (B. x C.) = £31,000 a gaiff ei had-dalu (T.).</i> Yn weddill (S. – T.) = £26,064 na chaiff ei had-dalu.
---	---

3.25 Mae'r costau i awdurdodau cynllunio lleol am barhau â'r cyfundrefnau cydsynio presennol o dan yr opsiwn hwn yn seiliedig ar y rhagdybiaethau canlynol:

- Ar gyfer rhai cynlluniau seilwaith, mae ACLlau yn gweithredu fel y datblygwr ac felly nhw yw'r ceisydd mewn ceisiadau am gydsyniad. Mae'r costau sy'n gysylltiedig â'r rôl hon wedi'u cynnwys yn adrannau 'datblygwr' yr asesiad.
- Ar gyfer rhai cynlluniau seilwaith, ymgynghorir ag ACLlau fel ymgynghorai statudol ac felly maent yn gyfrifol am roi ymateb sylweddol i'r ymgynghoriad. Mae'r costau sy'n gysylltiedig â'r rôl hon wedi'u cynnwys yn adrannau 'rhanddeiliad' yr asesiad.
- Mae rhagdybiaethau tebyg ynglŷn â'r gyfundrefn gydsynio berthnasol o dan y fframwaith deddfwriaethol presennol fel y nodir ym Mharagraff 3.22 uchod wedi cael eu gwneud.
- O ran Gorchmynion Harbwr, Gorchmynion Trafnidiaeth a Gweithfeydd a Gorchmynion Priffyrdd, nid oedd gwybodaeth fanwl ar gael am y costau i ACLlau yn sgil cymryd rhan yn y broses o benderfynu ar y mathau hyn o geisiadau. Felly, ystyrir ei bod yn briodol tybio y byddai eu costau am gymryd rhan yn cyfateb yn fras i'r costau yr eir iddynt am gymryd rhan yn y broses o benderfynu ar fathau eraill o geisiadau o dan y llwybr DAC, sef cost o £4,344 fesul cais i ACLlau. Mae'r rhagdybiaeth hon wedi cael ei chymhwyso at y gwaith cyfrifo.

Opsiwn 1 – Costau'r Diwydiant Datblygu

3.26 Mae dadansoddiad manwl o'r costau fesul blwyddyn i'r diwydiant datblygu o dan yr opsiwn hwn am barhau â'r cyfundrefnau cydsynio seilwaith presennol i'w weld yn y tabl isod:

Tabl G – Dadansoddiad o'r costau fesul blwyddyn i'r diwydiant datblygu am barhau â'r cyfundrefnau cydsynio presennol o dan Opsiwn 1	
Cyfundrefn	Cost
Caniatâd cynllunio o dan adran 57(1) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	£0 (A.).
Caniatâd ar gyfer Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol (DAC) o dan a.62(D) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Cyfanswm o 36 o geisiadau DAC yn ystod y cyfnod naw mlynedd a aseswyd. Cyfanswm nifer fesul blwyddyn = $36 / 9 = 4$ (B.).

	<p>Costau datblygwyr, sef £897,230 (C.).</p> <p>Cyfanswm y gost fesul blwyddyn = (B. x C.) = £3,588,920 (D.).</p>
Cydsyniad i adeiladu a gweithredu gorsafoedd cynhyrchu o dan adran 36 o Ddeddf Trydan 1989	<p>2 orsaf gynhyrchu o dan y Ddeddf Trydan yn ystod y cyfnod naw mlynedd a aseswyd.</p> <p>Nifer y gorsafoedd cynhyrchu fesul blwyddyn = $2 / 9 = 0.2$ (E.).</p> <p>Amcangyfrif Adroddiad Arup o'r costau cyfartalog i ddatblygwyr am geisiadau ar gyfer gorsafoedd cynhyrchu fesul cais = £1,586,503 (F.).</p> <p>Cyfanswm y gost fesul blwyddyn = (E. x F.) = £352,556 (G.).</p>
Gorchmynion Diwygio a Grymuso Harbyrau o dan Ddeddf Harbyrau 1964	<p>5 Gorchymyn Harbwr yn ystod y cyfnod naw mlynedd a aseswyd.</p> <p>Nifer y ceisiadau Gorchymyn Harbwr fesul blwyddyn = $5 / 9 = 0.6$ (H.).</p> <p>Amcangyfrif Adroddiad Arup o'r costau cyfartalog i ddatblygwyr am Orchmynion Harbwr fesul cais = £429,689 (I.).</p> <p>Cyfanswm y gost fesul blwyddyn = (H. x I.) = £238,716 (J.).</p>
Gorchmynion o dan Ddeddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992	<p>1 Gorchymyn Trafnidiaeth a Gweithfeydd yn ystod y cyfnod naw mlynedd a aseswyd.</p> <p>Nifer y ceisiadau Gorchymyn Trafnidiaeth a Gweithfeydd fesul blwyddyn = $1 / 9 = 0.1$ (K.).</p> <p>Amcangyfrif Adroddiad Arup o'r costau cyfartalog i ddatblygwyr am Orchmynion Trafnidiaeth a Gweithfeydd fesul cais = £3,156,913 (L.).</p> <p>Cyfanswm y gost fesul blwyddyn = (K. x L.) = £350,768 (M.).</p>

Gorchmynion o dan Ddeddf Priffyrdd 1980	<p>10 Gorchymyn Priffyrdd yn ystod y cyfnod naw mlynedd a aseswyd.</p> <p>Nifer y ceisiadau Gorchymyn Priffyrdd a ragwelir fesul blwyddyn = $10 / 9 = 1.1$ (N.).</p> <p>Y costau amcangyfrifedig i ddatblygwr yn sgil cyflwyno cais am Orchymyn Priffyrdd (yn seiliedig ar gostau penderfynu Llywodraeth Cymru) = £232,182 (O.).</p> <p>Cyfanswm y gost fesul blwyddyn = $(N. \times O.) = £257,980$ (P.).</p>
Cyfanswm y gost fesul blwyddyn i'r diwydiant datblygu am barhau â'r cyfundrefnau cydsynio presennol o dan Opsiwn 1	(cyfanswm (A.), (D.), (G.), (J.), (M.), (P.)) = £4,788,940 y flwyddyn.

27 Mae'r costau i'r diwydiant datblygu am barhau â'r cyfundrefnau cydsynio presennol o dan yr opsiwn hwn yn seiliedig ar y rhagdybiaethau canlynol:

- Mae rhagdybiaethau tebyg ynglŷn â'r gyfundrefn gydsynio berthnasol o dan y fframwaith deddfwriaethol presennol fel y nodir ym Mharagraff 3.22 uchod wedi cael eu gwneud.
- Ar gyfer costau DAC datblygwyr, daw'r ffigur £897,230 o Adroddiad Arup, ar sail costau cyffredinol cyfartalog a chostau gweithdrefnol penodol fesul cais sy'n gysylltiedig â sicrhau cydsyniad. Mae Adroddiad Arup yn cadarnhau bod y ffigur hwn yn cynnwys ffioedd ceisiadau cynllunio.
- Caiff datblygwr ddewis cyflwyno ceisiadau am gysyniad eilaidd ochr yn ochr â chais DAC, a bydd nifer y cysyniadau eilaidd sy'n berthnasol i gais DAC yn amrywio. Nid oes tueddiadau ar hyn o bryd ac nid oes modd rhagweld unrhyw gostau ychwanegol sy'n gysylltiedig â chydsyniad eilaidd yn gywir. Felly, nid yw'r costau hyn yn hysbys.
- Ni all datblygwyr apelio yn erbyn penderfyniadau PCAC ar geisiadau DAC. Felly, nid oes costau apelio i ddatblygwyr yn gysylltiedig â'r math hwn o gais.
- Ar gyfer y mathau eraill o gydsyniad sydd wedi'u rhestru, rhaid talu'r ffi briodol wrth wneud cais. Mae'r ffioedd hyn yn amrywiol ac ystyrir eu bod ond yn cynrychioli ffraciwn bach o'r costau y bydd datblygwyr yn mynd iddynt wrth baratoi pob cais. At ddibenion cysondeb wrth gymhwyso data o Adroddiad Arup o dan Opsiwn 1 ar gyfer y gwahanol fathau o geisiadau seilwaith, ystyrir y byddai'r ffioedd ar gyfer cydsyniadau eraill yn cael eu hamsugno fel rhan o'r costau cyffredinol a restrir yn Adroddiad Arup (heb gynnwys Gorchmynion Priffyrdd, gweler isod).
- O ran defnyddio data o Adroddiad Arup ar gostau paratoi ar gyfer Gorchmynion Deddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992, er mai dim ond Gorchmynion yn Lloegr a welwyd fel rhan o ganfyddiadau astudiaeth Arup, ystyrir bod costau'r ceisiadau hynny'n cynrychioli llinell sylfaen addas ar gyfer mesur costau ceisiadau i ddatblygwyr am gyflwyno Gorchmynion Trafnidiaeth a Gweithfeydd yng Nghymru yn y

dyfodol. Y rheswm dros hyn yw y bydd y ceisiadau hyn yn debyg o ran natur ac felly disgwylir i ddatblygwyr cynlluniau yng Nghymru fynd i gostau tebyg am eu cyflwyno.

- O ran Gorchmynion Priffyrdd, mae Adroddiad Arup yn cynnwys costau Gorchmynion Priffyrdd ar gyfer tri chynllun priffyrdd arwyddocaol yn ystod y cyfnod 2013-2019, gyda chostau paratoi o £15,882,750 fesul cynllun ar gyfartaledd. Yn dilyn cyhoeddiad Gweinidogion Cymru ar 14 Chwefror 2023 am yr Adolygiad Ffyrdd a'r Cynllun Cyflawni Cenedlaethol ar gyfer Trafnidiaeth¹⁰, ystyrir bod cynlluniau priffyrdd o'r natur a nodir yn Adroddiad Arup yn annhebygol o gynrychioli'r raddfa a'r math sy'n debygol o gael eu cyflwyno yng Nghymru yn y dyfodol. Felly, ystyrir nad yw'r costau i ddatblygwyr am baratoi Gorchmynion Priffyrdd sydd wedi'u cynnwys yn Adroddiad Arup yn cynrychioli'r costau tebygol ar gyfer cynlluniau a fyddai'n cael eu cyflwyno o dan yr amrywiol opsiynau ac na ellir eu cymhwyso at ddibenion yr asesiad hwn. Fel y nodwyd eisoes, mae Cyfarwyddiaeth Gynllunio Llywodraeth Cymru wedi cael amcangyfrif o'r costau i Lywodraeth Cymru am benderfynu ar Orchmynion Priffyrdd (£232,182 fesul cais ar gyfartaledd). Gellir adennill y costau hynny'n llawn gan ddatblygwyr ac felly gellir eu cymhwyso at ddibenion rhagweld costau datblygwyr ar gyfer Gorchmynion Priffyrdd o dan y trefniadau cydsynio presennol yn Opsiwn 1. Er mwyn sicrhau cysondeb wrth gymhwyso costau ar draws pob opsiwn, dim ond costau penderfynu sydd wedi cael eu cymhwyso at gostau datblygwyr ar gyfer cynlluniau priffyrdd o dan Opsiynau 2, 3 a 4 (gweler yr adrannau pellach isod). Wrth gymhwyso costau penderfynu yn unig, cydnabyddir y gall costau datblygwyr ar gyfer cynlluniau priffyrdd yn y dyfodol fod yn uwch na'r hyn a ddangosir ar draws pob opsiwn, ond mae hyn yn sicrhau y caiff data dibynadwy eu cymhwyso'n gyson ac felly mae'n cynnig ffordd addas o gymharu costau at ddibenion yr asesiad hwn.

¹⁰ Datganiad Llafar: Yr Adolygiad Ffyrdd a'r Cynllun Cyflawni Cenedlaethol ar gyfer Trafnidiaeth, 14 Chwefror 2023: <https://www.llyw.cymru/datganiad-llafar-yr-adolygiad-ffyrdd-ar-cynllun-cyflawni-cenedlaethol-ar-gyfer-trafnidiaeth>

Opsiwn 1 – Costau Ymgynghoreion Statudol

- 3.28 Mae dadansoddiad manwl o'r costau fesul blwyddyn i ymgynghoreion statudol o dan yr opsiwn hwn am barhau â'r cyfundrefnau cydsynio seilwaith presennol i'w weld yn y tabl isod:

Tabl H – Dadansoddiad o'r costau fesul blwyddyn i ymgynghoreion statudol am barhau â'r cyfundrefnau cydsynio presennol o dan Opsiwn 1	
Cyfundrefn	Cost
Caniatâd cynllunio o dan adran 57(1) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	£0 (A.).
Caniatâd ar gyfer Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol (DAC) o dan a.62(D) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	<p>Nododd Adroddiad Arup 5 cais DAC gyda chyfanswm o 8 ymateb gan ymgynghoreion statudol. Felly, cyfartaledd o $(8/5) = 1.6$ ymateb gan ymgynghorai statudol fesul cais (B.).</p> <p>Amcangyfrifodd Adroddiad Arup fod y costau i ymgynghoreion statudol yn amrywio o £2,125 i £6,100 fesul cais DAC = cost ganolrifol o £4,113 fesul cais (C.).</p> <p>Cost gyfartalog fesul cais = $(B. \times C.) = £6,580$ (D.).</p> <p>Gan dybio, ar gyfartaledd, y bydd $(36/9) = 4$ cais DAC y flwyddyn (E.).</p> <p>Cyfanswm y gost fesul blwyddyn = $(D. \times E.) = £26,320$ (F.).</p>
Cydsyniad i adeiladu a gweithredu gorsafoedd cynhyrchu o dan adran 36 o Ddeddf Trydan 1989	<p>Ystyrir ei bod yn rhesymol tybio, ar gyfer gorsafoedd cynhyrchu, y byddai nifer tebyg o ymgynghoreion statudol yn rhoi ymatebion yn unol â'r ffigurau ar gyfer ceisiadau DAC = 1.6 ymateb gan ymgynghorai statudol fesul cais (G.).</p> <p>Amcangyfrifodd Adroddiad Arup fod y costau i ymgynghoreion statudol yn amrywio o £297 i £700 fesul cais am orsaf gynhyrchu = cost ganolrifol o £499 fesul cais (H.).</p> <p>Cost gyfartalog fesul cais = $(G. \times H.) = £798$ (I.).</p>

	<p>2 gais am orsafoedd cynhyrchu yn ystod y cyfnod naw mlynedd a aseswyd. Nifer y ceisiadau am orchmynion cynhyrchu a ragwelir fesul blwyddyn = $2 / 9 = 0.2$ (J.).</p> <p>Cyfanswm y gost fesul blwyddyn = $(I. \times J.) = £177$ (K.).</p>
Gorchmynion Diwygio a Grymuso Harbyrau o dan Ddeddf Harbyrau 1964	<p>Ystyrir ei bod yn rhesymol tybio, ar gyfer Gorchmynion Harbwr, y byddai nifer tebyg o ymgynghoreion statudol yn rhoi ymatebion yn unol â'r ffigurau ar gyfer ceisiadau DAC = 1.6 ymateb gan ymgynghorai statudol fesul cais (L.).</p> <p>Amcangyfrifodd Adroddiad Arup fod y costau i ymgynghoreion statudol yn amrywio o £700 i £25,438 fesul cais Gorchymyn Harbwr = cost ganolrifol o £13,069 fesul cais (M.).</p> <p>Cost gyfartalog fesul cais = $(L. \times M.) = £20,910$ (N.).</p> <p>5 Gorchymyn Harbwr yn ystod y cyfnod naw mlynedd a aseswyd. Nifer y Gorchmynion Harbwr a ragwelir fesul blwyddyn = $5 / 9 = 0.6$ (O.).</p> <p>Cyfanswm y gost fesul blwyddyn = $(N. \times O.) = £11,617$ (P.).</p>
Gorchmynion o dan Ddeddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992	<p>Ystyrir ei bod yn rhesymol tybio, ar gyfer Gorchmynion Trafnidiaeth a Gweithfeydd, y byddai nifer tebyg o ymgynghoreion statudol yn rhoi ymatebion yn unol â'r ffigurau ar gyfer ceisiadau DAC = 1.6 ymateb gan ymgynghorai statudol fesul cais (Q.).</p> <p>Amcangyfrifodd Adroddiad Arup fod y costau i ymgynghoreion statudol yn amrywio o £400 i £3,295 fesul cais Trafnidiaeth a Gweithfeydd = cost ganolrifol o £1,848 fesul cais (R.).</p> <p>Cost gyfartalog fesul cais = $(Q. \times R.) = £2,956$ (S.).</p>

	<p>1 Gorchymyn Trafnidiaeth a Gweithfeydd yn ystod y cyfnod naw mlynedd a aseswyd. Nifer y Gorchymynion Trafnidiaeth a Gweithfeydd a ragwelir fesul blwyddyn = $1 / 9 = 0.1$ (T.).</p> <p>Cyfanswm y gost fesul blwyddyn = $(S. \times T.) = £328$ (U.).</p>
Gorchymynion o dan Ddeddf Priffyrdd 1980	<p>Ystyrir ei bod yn rhesymol tybio, ar gyfer Gorchymynion Priffyrdd, y byddai nifer tebyg o ymgynghorai statudol yn rhoi ymatebion yn unol â'r ffigurau ar gyfer ceisiadau DAC = 1.6 ymateb gan ymgynghorai statudol fesul cais (V.).</p> <p>Amcangyfrifodd Adroddiad Arup fod y costau i ymgynghorai statudol = £900 fesul cais (yn seiliedig ar yr unig ffigurau a oedd ar gael a ddarparwyd ar gyfer ymatebion Cadw) (W.).</p> <p>Cost gyfartalog fesul cais = $(V. \times W.) = £1,440$ (X.).</p> <p>10 Gorchymyn Priffyrdd yn ystod y cyfnod naw mlynedd a aseswyd. Nifer y ceisiadau Gorchymyn Priffyrdd a ragwelir fesul blwyddyn = $10 / 9 = 1.1$ (Y.).</p> <p>Cyfanswm y gost fesul blwyddyn = $(X. \times Y.) = £1,600$ (Z.).</p>
Trwyddedau Morol o dan Ddeddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009	<p>Mae'r swyddogaeth ar gyfer penderfynu ar drwyddedau morol wedi'i dirprwyo i Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) ar hyn o bryd.</p> <p>Y costau i CNC am benderfynu ar drwyddedau morol, ar gyfartaledd ar gyfer croestoriad o achosion seilwaith, yw £100,890 fesul cais. Caiff £90,620 o'r gost honno ei adennill drwy ffioedd. Mae hyn yn arwain at gost gyfartalog i CNC fesul cais = £10,270 (AA.)</p> <p>O'r rhestr o ddatblygiadau a gyflwynwyd yn ystod y cyfnod naw mlynedd a aseswyd, nodir bod angen trwydded forol ar gyfer pedwar, sef Morlyn Llanw Bae Abertawe, Morlais, Erebus a Marina Caergybi. Felly cyfanswm nifer y ceisiadau am drwydded forol a ragwelir fesul blwyddyn = $4 / 9 = 0.44$ (AB.).</p>

	Cyfanswm y gost fesul blwyddyn = (AA. x AB.) = £4,564 (AC.).
Cyfanswm y gost fesul blwyddyn i ymgynghoreion statudol am barhau â'r cyfundrefnau cydsynio presennol o dan Opsiwn 1	(cyfanswm (A.), (F.), (K.), (P.), (U.), (Z.), (AC.)) = £44,607 y flwyddyn.

3.29 Mae'r costau i ymgynghoreion statudol am barhau â'r cyfundrefnau cydsynio presennol o dan yr opsiwn hwn yn seiliedig ar y rhagdybiaethau canlynol:

- Mae rhagdybiaethau tebyg ynglŷn â'r gyfundrefn gydsynio berthnasol o dan y fframwaith deddfwriaethol presennol fel y nodir ym Mharagraff 3.22 uchod wedi cael eu gwneud.
- Ar gyfer Gorchmynion Diwygio a Grymuso Harbyrau, Gorchmynion Deddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992 a Gorchmynion Priffyrdd, nid oedd data ar gael yn Adroddiad Arup er mwyn gweld niferoedd yr ymgynghoreion statudol sy'n ymateb i geisiadau o'r fath ar gyfartaledd. Ystyrir ei bod yn rhesymol tybio y byddai'r nifer hwn yn debyg i niferoedd yr ymgynghoreion statudol sy'n ymateb i geisiadau DAC, sef 1.6 fesul cais, gan eu bod yn fathau tebyg o geisiadau i DAC yn yr ystyr eu bod ar gyfer cynlluniau sy'n gysylltiedig â seilwaith.
- Ar gyfer trwyddedau morol, dylid cydnabod bod y costau a roddwyd ar gyfer ymgynghoreion statudol yn gysylltiedig â chyfrifoldeb dirprwyedig CNC am benderfynu arnynt. Mae'r costau'n seiliedig ar wybodaeth a roddwyd gan CNC ar 10 Chwefror 2023 am y costau sy'n gysylltiedig â phenderfynu ar drwyddedau morol ar gyfer achosion seilwaith, gan gymryd y ceisiadau hynny a fyddai'n gymwys ar gyfer y cyfnod a aseswyd hyd at 1 Ebrill 2022.

Dulliau Gweithredu a Rhagdybiaethau Manwl – Opsiwn 2 – Sefydlu math newydd o ‘Gydsyniad Seilwaith Cymreig’ ar gyfer datblygiadau neu waith sydd â'r amcan o adeiladu a/neu newid defnydd i greu ‘Prosiect Seilwaith Cymreig’. Hwn yw'r opsiwn a ffeirir

Opsiwn 2 – Egwyddorion Cyffredinol

- 3.30 O dan yr opsiwn hwn, fel yr amlinellir yn yr asesiad, un gyfundrefn gydsynio a fyddai'n cael ei defnyddio i benderfynu ar gynlluniau seilwaith. O gymharu ag Opsiwn 1, lle y penderfynir ar brosiectau o dan nifer o wahanol gyfundrefnau, byddai'r opsiwn hwn yn cynnig proses wedi'i symleiddio.
- 3.31 Yn seiliedig ar ganfyddiadau yn ystod y cyfnod naw mlynedd a aseswyd o fis Ebrill 2013 tan fis Ebrill 2022, byddai 44 o geisiadau seilwaith yn rhan o gyfundrefn cydsyniad seilwaith newydd o dan yr opsiwn hwn. Mae nifer y ceisiadau seilwaith o dan gyfundrefn newydd, sef 44, yn is na'r nifer a nodwyd ar gyfer Opsiwn 1, sef 54, oherwydd y rhagdybiaethau canlynol:
- byddai'r pum cais am orchmynion o dan Ddeddf Priffyrdd 1980 ar gyfer coridor yr M4 o amgylch Casnewydd yn cael eu cyfuno'n un cais am gydsyniad seilwaith;
  - byddai'r tri chais sy'n gysylltiedig â Morlyn Llanw Bae Abertawe (un cais am Orchymyn Cydsyniad Datblygu a dau gais am Orchymyn Diwygio Harbwr) yn cael eu cyfuno'n un cais am gydsyniad seilwaith;
  - byddai'r ceisiadau DAC ar gyfer gorsaf ynni nwy oriau brig Sudbrook; cyfleuster cydgynhyrchu Valero; safle cynhyrchu ynni cronfa wrth gefn weithredol Coed Darcy; gorsaf cynhyrchu ynni wrth gefn Heol Felindre; yn perthyn i'r categori Cydsyniad Seilwaith 'dewisol'. O ystyried graddfa ac effeithiau'r cynigion hyn, mae'n debygol y byddent yn cael eu cyflwyno i'r Awdurdod Cynllunio Lleol o dan adran 57 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 yn hytrach nag ar ffurf cais am Gydsyniad Seilwaith. Ystyriwyd bod ceisiadau eraill sy'n perthyn i'r categori dewisol ar raddfa ddigonol fel y bydd datblygwyr yn debygol o arfer yr opsiwn i wneud cais am Gydsyniad Seilwaith.
- 3.32 Byddai 44 o geisiadau yn golygu (44 / 9) 4.9 cais y flwyddyn a fyddai'n ddarostyngedig i'r gyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd. Felly, mae'r costau ar gyfer yr opsiwn hwn, wedi'u cymhwyso'n ôl-weithredol, yn seiliedig ar 4.9 cais seilwaith y flwyddyn yn cael eu cyflwyno o dan y gyfundrefn cydsyniad seilwaith o hyn ymlaen, wedi'u dadansoddi yn ôl y lefel debygol o gymhlethdod. Mae dadansoddiad manwl i'w weld yn y tabl isod:

Tabl I – Niferoedd a chymhlethdod graddedig ceisiadau seilwaith a ragwelir fesul blwyddyn ar gyfer Opsiwn 2 o dan gyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd	
Prosiectau (yn ystod y cyfnod naw mlynedd a aseswyd)	Prosiectau fesul blwyddyn
15 cymhlethdod uchel	$(15 / 9) = 1.7$
24 cymhlethdod canolig	$(24 / 9) = 2.7$
5 cymhlethdod isel	$(5 / 9) = 0.6$
Cyfanswm o 44 o brosiectau o dan gyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd	$(44 / 9) = 4.9$

- 3.33 Hefyd, nodir y byddai'r pedwar cais yn ystod y cyfnod a aseswyd y cyfeirir atynt uchod (Sudbrook ac ati), y penderfynir arnynt o dan adran 57 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 am eu bod yn rhy fach i gael eu hystyried yn geisiadau Cydsyniad Seilwaith, yn golygu y byddai ACLlau yn penderfynu ar y ceisiadau hynny fel ceisiadau ychwanegol. Wedi'i gymhwyso'n ôl-weithredol, byddai hyn yn golygu y byddai ACLlau, yn hytrach na Gweinidogion Cymru, yn penderfynu ar $(4 / 9) 0.4$ o geisiadau seilwaith o dan gyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd.

Opsiwn 2 – Costau Llywodraeth Cymru am reoli cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd

- 3.34 Amcangyfrifir mai'r costau cyffredinol i Lywodraeth Cymru am reoli cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd fyddai (A. + B. + C.) **£385,308** ar gyfer costau sefydlu, gyda chostau parhaus o **£567,664** y flwyddyn am brosesu ceisiadau a phenderfynu arnynt. Mae tasgau amrywiol yn gysylltiedig â sefydlu cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd, fel a ganlyn:

- Sefydlu systemau rheoli achosion a TG newydd = £330,000 (A.).
- Hyfforddi a lledaenu gwybodaeth = £43,005 (B.).
- Canllawiau = £12,303 (C.).

3.35 Rhoddir esboniad manwl o'r costau sy'n gysylltiedig â phob un o'r uchod yn yr adrannau sy'n dilyn.

Opsiwn 2 – Costau Llywodraeth Cymru – Sefydlu systemau rheoli achosion a TG newydd

3.36 Tybir y bydd y gost o sefydlu systemau rheoli achosion a TG newydd o dan Opsiwn 2 yn debyg i'r costau a oedd yn gysylltiedig â throsglwyddo Arolygiaeth Gynllunio Cymru gynt (gan gynnwys ymgorffori ei staff a'i system rheoli achosion) i Lywodraeth Cymru ar ffurf PCAC. Gwneir y rhagdybiaeth hon oherwydd, unwaith eto, PCAC a fyddai'n gyfrifol am y systemau newydd o dan Opsiwn 2 ac am brosesu ceisiadau. Felly, drwy wneud y rhagdybiaeth hon, ystyrir y byddai'r costau'n debyg i'r gwariant ar ymgorffori gwaith PCAC o fewn Llywodraeth Cymru dros gyfnod o tua dwy flynedd hyd at 2022/2023, sef **£330,000**.

Opsiwn 2 – Costau Llywodraeth Cymru – Hyfforddi a lledaenu gwybodaeth ar gyfer cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd

3.37 Amcangyfrifir mai'r gost i Lywodraeth Cymru am gynnal digwyddiadau hyfforddi a lledaenu gwybodaeth ar gyfer cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd fyddai (A. + B. fel isod) **£43,005**. Rhoddir dadansoddiad manwl o'r costau hyn yn ôl tasg a graddfa staff Llywodraeth Cymru isod:

Tabl J – Digwyddiadau Hyfforddi a Lledaenu Gwybodaeth gan Lywodraeth Cymru ar gyfer Cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith Newydd – Costau i swyddogion cynllunio ar gyfer hyfforddi a lledaenu gwybodaeth			
Tasg	Cost Gradd 7	Cost Uwch-swyddog Gweithredol	Cost Swyddog Gweithredol Uwch
12 o Ddigwyddiadau Lledaenu Gwybodaeth	£1,918	£1,468	£1,167
Hyfforddiant gydag Arolygwyr PCAC a staff ehangach	£1,183	£905	£0
Paratoi deunyddiau cyflwyno	£197	£151	£0
Cyfanswm costau	£6,988 (A.)		

Tabl K – Digwyddiadau Hyfforddi a Lledaenu Gwybodaeth gan Lywodraeth Cymru ar gyfer Cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith Newydd – Costau i swyddogion PCAC fod yn bresennol mewn hyfforddiant

Tasg	Cost Arolygydd sy'n Ddirprwy Gyfarwyddwr (x1 yn bresennol)	Costau Arolygydd Gradd 6 (x3 yn bresennol)	Costau Arolygydd Gradd 7 (x19 yn bresennol)	Costau Uwch-swyddogion Gweithredol (x2 yn bresennol)	Costau Swyddogion Gweithredol Uwch (x3 yn bresennol)	Costau Cymorth Tîm (x2 yn bresennol)
3 digwyddiad hyfforddi diwrnod llawn	£1,639	£4,815	£24,669	£1,810	£2,159	£925
Cyfanswm costau lledaenu gwybodaeth / ymgyswrtio						£36,017 (B.)

38 Mae'r costau uchod yn seiliedig ar y cyfansoddiad canlynol o ran tasgau a rhagdybiaethau:

- 10 digwyddiad lledaenu gwybodaeth ar gyfer ACLlau, yn para tua 3 awr yr un;
- 2 ddigwyddiad lledaenu gwybodaeth ar gyfer y diwydiant datblygu, yn para tua 3 awr yr un;
- Hyfforddiant tri diwrnod llawn ar gyfer Arolygwyr PCAC a staff ehangach;
- Dim costau llogi lleoliad gan mai swyddogion Cyfarwyddiaeth Gynllunio Llywodraeth Cymru fydd yn cynnal yr hyfforddiant mewn ystafelloedd cyfarfod sydd gan y Llywodraeth eisoes, neu ar-lein;
- Hanner diwrnod ar gyfer paratoi deunyddiau;
- Un swyddog cynllunio Gradd 7 ac un swyddog cynllunio ar lefel uwch-swyddog gweithredol o Lywodraeth Cymru yn cynnal y digwyddiadau lledaenu gwybodaeth, gyda chymorth ychwanegol gan un swyddog cynllunio ar lefel swyddog gweithredol uwch;
- Holl staff PCAC a fyddai'n rhan o gyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd yn bresennol yn yr hyfforddiant tri diwrnod (gwybodaeth gan PCAC ar 9 Mawrth 2023);

- Mae'r costau staff yn seiliedig ar gostau cyflogau gros blyneddol Llywodraeth Cymru ar gyfer 2022/23 wedi'u rhannu yn ôl cyfradd ddyddiol a chyfradd yr awr, ar 220 diwrnod gwaith y flwyddyn (260 diwrnod gwaith llai 40 diwrnod ar gyfer gwyliau blyneddol a lwfans ar gyfer gwyliau cyhoeddus) a 7.4 awr y dydd.

3.39 Y sail resymegol dros y digwyddiadau hyfforddi a lledaenu gwybodaeth o dan yr opsiwn hwn yw dilyn fformat tebyg i'r hyn a ddigwyddodd pan gafodd y gyfundrefn DAC ei chyflwyno. Credid bod y fformat hwn wedi gweithio'n llwyddiannus ar y pryd, a rhoddwyd adborth cadarnhaol iddo. Ystyrir y bydd dilyn fformat tebyg ar gyfer cyfundrefn newydd a fydd, unwaith eto, ar gyfer penderfynu ar geisiadau seilwaith yn yr un modd â DAC, yn rhesymegol ac yn briodol yn yr achos hwn.

Opsiwn 2 – Costau Llywodraeth Cymru – Canllawiau ar gyfer cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd

40. Amcangyfrifir mai'r gost i Lywodraeth Cymru am lunio canllawiau pwrpasol ar gyfer cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd fyddai **£12,303**. Rhoddir dadansoddiad manwl o'r costau hyn yn ôl tasg a graddfa staff Llywodraeth Cymru isod:

Tabl L – Canllawiau Llywodraeth Cymru ar gyfer Cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd		
Tasg	Cost Uwch-swyddog Gweithredol	Cost Swyddog Gweithredol Uwch
Gwaith cychwynnol i baratoi canllawiau (45 diwrnod)	£0	£10,795
Cymeradwyo'r canllawiau terfynol (5 diwrnod)	£1,508	£0
Cyfanswm costau	£12,303	

3.41 Mae'r costau uchod yn seiliedig ar y cyfansoddiad canlynol o ran tasgau a rhagdybiaethau:

- Bydd 15 o ddogfennau canllaw newydd ar gyfer proses Cydsyniad Seilwaith newydd, sef ffigur sy'n seiliedig ar yr amrywiaeth o feysydd pwnc a gwmpesir gan y ddeddfwriaeth ar gyfer cyfundrefn newydd;
- Un swyddog cynllunio ar lefel uwch-swyddog gweithredol ac un swyddog cynllunio ar lefel swyddog gweithredol uwch o Lywodraeth Cymru yn llunio'r canllawiau. Yr uwch-swyddog gweithredol a fydd yn gyfrifol am eu paratoi, gyda phob dogfen ganllaw'n cymryd tri diwrnod gwaith i'w pharatoi, a'r swyddog gweithredol uwch yn cymeradwyo'r cynnwys, gyda thair dogfen ganllaw'n cael eu cymeradwyo mewn diwrnod gwaith;
- Mae'r costau staff yn seiliedig ar gostau cyflogau gros blyneddol Llywodraeth Cymru ar gyfer 2022/23 wedi'u rhannu yn ôl cyfradd ddyddiol, ar 220 diwrnod gwaith y flwyddyn.

3.42 Byddai'r gost hon ar gyfer canllawiau pwrpasol hefyd yn gymwys i gorff annibynnol am benderfynu ar geisiadau Cydsyniad Seilwaith o dan Opsiwn 3 isod.

Opsiwn 2 – Costau Llywodraeth Cymru – Prosesu ceisiadau o dan gyfer cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd a phenderfynu arnynt

3.43 Caiff ceisiadau ar gyfer cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd eu prosesu gan PCAC ar ran Gweinidogion Cymru, a Gweinidogion Cymru fydd yn gyfrifol am benderfynu arnynt yn derfynol. Amcangyfrifir y byddai hyn yn arwain at gostau i Lywodraeth Cymru o **£567,664 y flwyddyn, ac y byddai'r costau hynny'n cael eu had-dalu yn eu cyfanrwydd**. Mae dadansoddiad manwl o'r costau hynny i'w weld yn y tabl isod:

Tabl M – Costau Llywodraeth Cymru – Prosesu ceisiadau o dan gyfer cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith a phenderfynu arnynt	
Cyfundrefn	Cost
Cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith Newydd	<p>Yn seiliedig ar ganfyddiadau yn ystod y cyfnod naw mlynedd a aseswyd y penderfynid ar 44 o geisiadau o dan broses Cydsyniad Seilwaith newydd yn y dyfodol. O'r rhain, amcangyfrifir y byddai'r 44 o geisiadau yn cynnwys y canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5 cymhlethdod isel = $5 / 9 = 0.6$ y flwyddyn (A.).

	<ul style="list-style-type: none"> • 24 cymhlethdod canolig = $24 / 9 = 2.7$ y flwyddyn (B.). • 15 cymhlethdod uchel = $15 / 9 = 1.7$ y flwyddyn (C.). <p>Cost gyfartalog i PCAC / Llywodraeth Cymru ar gyfer ceisiadau DAC o wahanol lefelau cymhlethdod, a ddefnyddir yn yr achos hwn i ddangos costau ar gyfer ceisiadau Cydsyniad Seilwaith:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cymhlethdod isel = £32,154 (D.). • Cymhlethdod canolig = £76,084 (E.). • Cymhlethdod uchel = £208,146 (F.).
Cyfanswm costau	Cyfanswm y gost fesul blwyddyn = $(A. \times D.) + (B. \times E.) + (C. \times F.) = \text{£}567,664$ (G.). Ystyrir y caiff y gost hon ei had-dalu gan ddatblygwyr.

- 3.44 Mae'r costau uchod yn seiliedig ar y rhagdybiaeth y byddai'r costau i Lywodraeth Cymru am brosesu ceisiadau o dan gyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd a phenderfynu arnynt yn cyd-fynd yn fras â'r costau presennol am benderfynu ar geisiadau DAC. Y rheswm dros hyn yw yr ystyrir y byddai tasgau tebyg yn gysylltiedig â'r ddwy gyfundrefn, gan y bydd ganddynt, neu gan y byddai ganddynt, gyfrifoldebau tebyg am benderfynu ar brosiectau seilwaith ar raddfa fawr yng Nghymru.

Opsiwn 2 – Costau ACLlau – Cymryd rhan mewn cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd

- 3.45 Amcangyfrifir mai'r costau cyffredinol i ACLlau am gymryd rhan mewn cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd fyddai **£30,266** ar gyfer costau sefydlu, gyda chostau parhaus o **£60,148 y flwyddyn, ac na fyddai £21,237 o'r costau hynny'n cael ei ad-dalu.**

Opsiwn 2 – Costau ACLlau – Costau sefydlu am fod yn bresennol mewn digwyddiadau hyfforddi ac ymgyfarwyddo ar gyfer cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd

- 3.46 Amcangyfrifir mai'r costau sefydlu i ACLlau am fod yn bresennol mewn digwyddiadau hyfforddi ac ymgyfarwyddo a gynhelir gan Lywodraeth Cymru ar gyfer cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd fyddai **£30,266**. Rhoddir dadansoddiad manwl o'r costau hyn yn ôl y swyddogion ACLI y rhagwelir y byddent yn bresennol mewn digwyddiadau o'r fath isod:

Tabl N – Costau ACLlau – Bod yn bresennol mewn digwyddiadau hyfforddi ac ymgyswrtwyddo ar gyfer cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd						
Tasg	Prif Gynllunydd (x1 yn bresennol ar gyfradd yr awr o £51.56)	Arweinydd Rheoli Datblygu (x1 yn bresennol ar gyfradd yr awr o £39.24)	Prif Swyddog Cynllunio / Arweinydd Tîm (x2 yn bresennol ar gyfradd yr awr o £30.29)	Uwch- swyddog Cynllunio (x2 yn bresennol ar gyfradd yr awr o £28.69)	Swyddog Cynllunio (x4 yn bresennol ar gyfradd yr awr o £25)	Cadeirydd Pwyllgor Cynllunio (x1 yn bresennol ar gyfradd yr awr o £26.69)
Tair awr o hyfforddiant fesul swyddog	£155	£118	£182	£172	£300	£80
Cyfanswm ar gyfer 25 o ACClau	£3,867	£2,943	£4,544	£4,304	£7,500	£2,002
Cymhwyso ffigur chwyddiant o 1.203 er mwyn trosi costau 2015/16 yn brisiau cyfredol	£4,652	£3,540	£5,466	£5,177	£9,023	£2,408
Cyfanswm costau lledaenu gwybodaeth / ymgyswrtwyddo						£30,266

Tudalen y pecyn 77

3.47 Mae'r costau uchod yn seiliedig ar y rhagdybiaethau canlynol:

- Byddai swyddogion ACLlau yn mynd i ddigwyddiadau am gyfanswm o dair awr yr un;

- Dadansoddiad o'r swyddogion sy'n debygol o fynd i ddigwyddiadau yn seiliedig ar gynrychiolaeth ar draws amrywiaeth o raddfeydd cynllunio ACLlau, yn ogystal â lwfans ar gyfer un cynghorydd o bob awdurdod sydd â diddordeb mewn materion cynllunio. Cydnabyddir y bydd cyfansoddiad y staff mewn ACLlau unigol yn amrywio, ond ystyrir bod y cyfansoddiad staff a nodir yn cynrychioli uchafswm nifer y swyddogion a all fod yn bresennol o unrhyw ACLI penodol;
- Mae cyfraddau fesul awr ACLlau yn seiliedig ar wybodaeth ym Mhapur Methodoleg Asesiad Effaith Rheoleiddiol Bil Cynllunio (Cymru) (dyddiedig Ebrill 2015)¹¹. Gan mai costau hanesyddol yw'r rhain, mae ffigur chwyddiant o 1.203 wedi cael ei gymhwyso er mwyn trosi costau 2015/16 yn brisiau cyfredol.

Opsiwn 2 – Costau ACLlau – Cymryd rhan yn barhaus mewn ceisiadau seilwaith o dan gyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd

3.48 Tudalen y pecyn 78 Amcangyfrifir mai'r gost i ACLlau am gymryd rhan mewn ceisiadau seilwaith o dan gyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd fyddai **£60,148 y flwyddyn, na fyddai £21,237 o'r costau hynny yn cael ei ad-dalu**. Mae dadansoddiad manwl o'r costau hynny i'w weld yn y tabl isod:

Tabl O – Costau ACLlau Fesul Blwyddyn – Cymryd rhan mewn Gyfundrefn Cydsyniad Seilwaith Newydd	
Tasg	Cost
Paratoi Adroddiad ar yr Effaith Leol ar gyfer y Gyfundrefn Cydsyniad Seilwaith	Ffi o £7,750 x (44 / 9) 4.9 cais y flwyddyn = £37,889 (A.). <i>A gaiff ei had-dalu gan Lywodraeth Cymru</i>
Cyfranogiad cyffredinol ACLlau yn y Gyfundrefn Cydsyniad Seilwaith	Yn seiliedig ar wybodaeth y mae ACLlau wedi'i rhoi am gymryd rhan mewn ceisiadau DAC ar gyfradd o £4,344 x (44 / 9) 4.9 cais y flwyddyn = £21,237 (B.). <i>Na chaiff ei had-dalu</i>
ACLLau yn penderfynu ar geisiadau seilwaith nad ydynt yn ddarostyngedig i'r gyfundrefn Cydsyniad Seilwaith	£2,300 x (4/9) 0.4 cais y flwyddyn = £1,022 (C.). <i>A gaiff ei had-dalu drwy ffioedd</i>

¹¹ Mae Papur Methodoleg Asesiad Effaith Rheoleiddiol Bil Cynllunio (Cymru) 2015 i'w weld yma: <https://www.llyw.cymru/bil-cynllunio-cymru-papur-methodoleg-yr-asesiad-or-effaith-rheoleiddiol>

**Cyfanswm Costau ACLlau Fesul Blwyddyn – Cyfundrefn Cydsyniad
Seilwaith Newydd (Opswn 2)**

(A.) + (B.) + (C.) = **£60,148**
 (A.) + (C.) = **£38,911 a gaiff ei had-dalu.**
 (B.) = **£21,237 na chaiff ei had-dalu.**

3.49 Mae'r costau uchod yn seiliedig ar y rhagdybiaethau canlynol:

- Mae'r costau am baratoi Adroddiad o'r Effaith Leol yn seiliedig ar y costau presennol i bob ACLI perthnasol ar gyfer ceisiadau DAC;
- Mae cyfranogiad cyffredinol ACLlau yn y gyfundrefn yn seiliedig ar ffigurau a gafwyd gan ACLlau ar gyfer cymryd rhan mewn ceisiadau DAC (fel y trafodwyd mewn rhan arall o'r papur hwn);
- Mae'r gost i ACLlau am benderfynu ar geisiadau seilwaith na fyddent yn ddarostyngedig i'r gyfundrefn Cydsyniad Seilwaith yn seiliedig ar y ffioedd y mae'n ofynnol i ACLlau eu talu am geisiadau tebyg, fel y'u cymerwyd o Reoliadau Cynllunio Gwlad a Thref (Ffioedd am Geisiadau, Ceisiadau Tybiedig ac Ymweliadau Safle) (Cymru) 2015 (OS 2015/1522), Atodlen 1, Rhan 2: Graddfa Ffioedd. Yn seiliedig y ceisiadau hynny a welwyd yn ystod y cyfnod a aseswyd, wedi'u cymhwyso'n ôl-weithredol, disgwylir y byddai ceisiadau tebyg y bydd ACLlau yn penderfynu arnynt yn y dyfodol yn perthyn i gategori 5 o'r Atodlen Ffioedd: Codi, addasu neu amnewid peiriannau neu beirianwaith, lle y byddai ffioedd o £460 fesul 0.1 hectar o arwynebedd y safle yn gymwys. Ystyrir bod y ceisiadau a welwyd yn ystod y cyfnod a aseswyd at y diben hwn yn rhai cymhlethdod isel a'u bod tua 0.5 hectar o faint ar gyfartaledd, sy'n arwain at gost fesul cais o (£460 x 5) £2,300;
- Mae niferoedd y ceisiadau fesul blwyddyn yn seiliedig ar y rhai a welwyd yn ystod y cyfnod a aseswyd, wedi'u cymhwyso'n ôl-weithredol (fel y nodwyd uchod).

Opswn 2 – Costau datblygwyr – Cymryd rhan mewn cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd

3.50 Amcangyfrifir mai'r costau cyffredinol i ddatblygwyr am gymryd rhan mewn cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd fyddai **£3,030** ar gyfer costau sefydlu, gyda chostau parhaus o **£4,208,404** y flwyddyn.

Opswn 2 – Costau datblygwyr – Costau sefydlu am fod yn bresennol mewn digwyddiadau hyfforddi ac ymgyfarwyddo ar gyfer cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd

3.51 Amcangyfrifir mai'r costau sefydlu i'r diwydiant datblygu am fod yn bresennol mewn digwyddiadau hyfforddi ac ymgyfarwyddo a gynhelir gan Lywodraeth Cymru ar gyfer cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd fyddai **£3,030**. Rhoddir dadansoddiad manwl o'r costau hyn isod:

Tabl P – Costau Datblygwyr – Bod yn bresennol mewn digwyddiadau hyfforddi ac ymgysylltu ar gyfer cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd			
Tasg	Amser hyfforddi (oriau)	Cyfradd yr awr	Niferoedd sy'n bresennol
Tair awr o hyfforddiant fesul swyddog	3		
Cost yr awr yn seiliedig ar y wybodaeth ar gyfer gweithgareddau pensaernïol a pheirianyddol a gwaith ymgynghori technegol cysylltiedig yn nata ASHE o 2022		£25.25	
Tybir y bydd 20 o gyrff gwahanol yn bresennol yn y digwyddiadau hynny (gyda dau berson o bob corff yn bresennol)			40
Cyfanswm costau lledaenu gwybodaeth / ymgysylltu			£3,030.00

3.52 Mae'r costau uchod yn seiliedig ar y rhagdybiaethau canlynol:

- Byddai swyddogion o'r diwydiant datblygu yn mynd i ddigwyddiadau am gyfanswm o dair awr yr un;
- Mae niferoedd y swyddogion sy'n debygol o fod yn bresennol yn seiliedig ar waith ymgysylltu a wnaed gan Gyfarwyddiaeth Gynllunio Llywodraeth Cymru â thua 20 o grwpiau/cyrff sydd â diddordeb yn y cynigion hyd at fis Mawrth 2023. Ystyrir y byddai hyd at ddau unigolyn o bob un yn bresennol mewn digwyddiadau o'r fath;
- Mae cyfraddau yr awr datblygwyr yn seiliedig ar ddata o Arolwg Blynnyddol o Oriau ac Enillion (ASHE) 2022, gan gymhwyso disgyblaeth briodol ar gyfer y math o sefydliadau a fyddai'n bresennol, yn ogystal â 30% o argostau.

Opsiwn 2 – Costau datblygwyr – Cymryd rhan mewn ceisiadau seilwaith yn barhaus o dan gyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd

3.53 Amcangyfrifir mai'r gost i'r diwydiant datblygu am gymryd rhan mewn ceisiadau seilwaith o dan gyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd fyddai **£4,208,404 y flwyddyn**. Rhoddir dadansoddiad manwl o'r costau hyn isod:

Tabl Q – Costau Datblygwyr Fesul Blwyddyn – Cymryd rhan mewn Cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith Newydd	
Tasg	Cost
<p>Costau datblygwyr ar gyfer ceisiadau y bydd Gweinidogion Cymru yn penderfynu arnynt o dan gyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd (heb gynnwys cynlluniau priffyrdd):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paratoi'r cais – £670,000; • Unrhyw ymgynghori statudol cyn gwneud cais – £23,333; • Unrhyw ymgynghori anstatudol cyn gwneud cais (h.y. cynnal digwyddiadau, rhoi cyhoeddusrwydd i ddigwyddiadau ac ati y tu hwnt i'r gofynion statudol) – £22,500; • Cymryd rhan mewn archwiliad – £116,667; • Gwneud diwygiad sylweddol i brosiect wrth i gais gael ei archwilio, lle bo hynny'n berthnasol – £29,667; • Gwneud diwygiad ansylweddol neu fân ddiwygiad i brosiect wrth i gais gael ei archwilio, lle bo hynny'n berthnasol – £6,250; • Creu a chynnal gwefan sy'n arddangos cais cyfan, am gyfnod o chwe mis – £17,500; • Cyhoeddi hysbysiad mewn papur newydd lleol neu gyfnodolyn perthnasol yn hysbysebu cais arfaethedig am ddatblygiad, am gyfnod o wythnos – £11,313. <p>Mae'r costau hyn i ddatblygwyr yn berthnasol i bob cais a fyddai'n cael eu cyflwyno o dan gyfundrefn newydd, sef cyfanswm o 44, fel y nodwyd yn flaenorol, llai chwe chais a fyddai'n cael eu cyflwyno fel cynlluniau priffyrdd (gweler y rhes isod). Felly, maent yn berthnasol i gyfanswm o 38 o geisiadau yn ystod y cyfnod naw mlynedd a aseswyd.</p>	<p>Cyfanswm o £897,230 x (38 / 9) 4.2 cais y flwyddyn = £3,788,304.</p>
<p>Costau datblygwyr ar gyfer ceisiadau priffyrdd y bydd Gweinidogion Cymru yn penderfynu arnynt o dan gyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd (cyfanswm o 6 yn ystod y cyfnod naw mlynedd a aseswyd).</p>	<p>Cyfanswm o £265,610 x (6/9) 0.7 cais y flwyddyn = £177,073.</p>

<ul style="list-style-type: none"> Cyfanswm costau ceisiadau, heb gynnwys costau paratoi – £227,230 (gweler y rhes uchod am ddadansoddiad manwl). <p>Yn ogystal â'r ffioedd DAC canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ffi hysbysu o £580; Ffi gychwynnol o £15,350; Ffi Adroddiad o'r Effaith Leol o £7,750; Ffi benderfynu o £14,700. 	
Costau datblygwyr ar gyfer ceisiadau seilwaith y bydd ACLlau yn penderfynu arnynt heb fod o dan gyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd (gweler y tabl pellach isod)	Cyfanswm o £546,808 x (4/9) 0.4 cais y flwyddyn = £243,026.
Cyfanswm Costau Datblygwyr Fesul Blwyddyn – Cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith Newydd (Opsiw 2)	£4,208,404

3.54 Mae'r costau datblygwyr fesul cais seilwaith y bydd ACLlau yn penderfynu arnynt o dan gyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd yn seiliedig ar y cyfrifiadau canlynol:

Tabl R – Dadansoddiad o gostau datblygwyr fesul cais seilwaith y bydd ACLlau yn penderfynu arnynt, yn hytrach na'u bod o dan gyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd	
Tasg	Cost
Paratoi'r cais	£670,000
<p>Llai'r ffioedd DAC canlynol o'r cyfanswm:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ffi hysbysu o £580; Ffi gychwynnol o £15,350; Ffi Adroddiad o'r Effaith Leol o £7,750; Ffi benderfynu o £14,700. <p>(£580 + £15,350 + £7,750 + £14,700) = £38,380 i gael ei dynnu.</p>	– £38,380

<p>Llai Ffi Archwilio DAC</p> <p>Mae'r ffioedd archwilio wedi cael eu cyfrifo yn seiliedig ar Arolygwyr PCAC yn penderfynu ar geisiadau DAC o wahanol lefelau cymhlethdod, wedi'u hamcangyfrif fel a ganlyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • DAC cymhlethdod isel – £32,154; • DAC cymhlethdod canolig – £76,084; • DAC cymhlethdod uchel – £208,146. <p>Yn ystod y cyfnod a aseswyd, gwnaed 4 cais DAC y flwyddyn, ac o'u plith roedd 0.7 o gymhlethdod uchel, 2.3 o gymhlethdod canolig ac 1 o gymhlethdod isel (gweler y ffigurau o dan Opsiwn 1 ar gyfer yr opsiwn gwneud dim).</p> <p>Felly, amcangyfrifir mai'r costau archwilio fesul blwyddyn ar gyfer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 DAC cymhlethdod isel fyddai (1 x £32,154) = £32,154; • 2.3 DAC cymhlethdod canolig fyddai (2.3 x £76,084) = £177,530; • 0.7 DAC cymhlethdod uchel fyddai (0.7 x £208,146) = £138,764. <p>Cyfanswm y costau amcangyfrifedig ar gyfer y 4 cais DAC y flwyddyn gyda'i gilydd fyddai (£32,154 + £177,530 + £138,764) = £348,448.</p> <p>Felly, cost gyfartalog archwilio 1 DAC fyddai (£394,703 / 4) = £87,112 i gael ei dynnu.</p>	<p>– £87,112</p>
<p>Ychwanegu'r ffi sy'n daladwy gan ddatblygwyr i ACLlau er mwyn i ACLlau benderfynu ar geisiadau seilwaith, sef £2,300 y cais, fel y nodwyd yn yr adran ar gostau ACLlau uchod.</p>	<p>+ £2,300</p>
<p>Costau datblygwyr fesul cais seilwaith y bydd ACLlau yn penderfynu arnynt</p>	<p>£546,808</p>

3.55 Mae'r costau uchod yn seiliedig ar y rhagdybiaethau canlynol:

- Mae'r costau datblygwyr yn seiliedig ar wybodaeth a roddwyd yn Adroddiad Arup yn bennaf, gan ddefnyddio data DAC fel costau cymharol ar gyfer y ceisiadau seilwaith hynny a gaiff eu cyflwyno o dan gyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd;
- Mae niferoedd y ceisiadau fesul blwyddyn yn seiliedig ar y rhai a welwyd yn ystod y cyfnod a aseswyd, wedi'u cymhwyso'n ôl-weithredol (fel y nodwyd uchod);
- Ar gyfer costau datblygwyr mewn perthynas â chynlluniau priffyrdd o dan gyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd, nid yw'r gost o baratoi cais, sef £670,000, wedi'i chynnwys a dim ond y costau penderfynu sydd wedi'u cymhwyso, er mwyn bod yn gyson ag Opsiwn 1. I gael esboniad llawn o'r dull gweithredu, gweler Paragraff 3.27 o'r papur hwn. Caiff ffioedd ar gyfer DAC eu hychwanegu am fod Adroddiad Arup yn cadarnhau bod y gost o £670,000 na chaiff ei chymhwyso ar gyfer cynlluniau priffyrdd yn cynnwys ffioedd ceisiadau cynllunio DAC;
- Ar gyfer costau datblygwyr lle y caiff rhai ceisiadau eu cyflwyno i ACLlau o dan unrhyw broses newydd, mae costau DAC o Adroddiad Arup wedi cael eu cymhwyso unwaith eto, gyda ffioedd ceisiadau cynllunio DAC wedi'u tynnu a ffioedd ACLlau amcangyfrifedig wedi'u hychwanegu. Caiff ffioedd ar gyfer DAC eu tynnu am fod Adroddiad Arup yn cadarnhau bod y gost o £670,000 a nodwyd ar gyfer paratoi cais yn cynnwys ffioedd ceisiadau cynllunio DAC, ac ACLlau a fyddai'n penderfynu ar y ceisiadau hyn yn hytrach na Gweinidogion Cymru o dan gyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd. Nid yw'r adroddiad yn nodi beth yw'r ffioedd hyn ac felly maent wedi cael eu tynnu yn seiliedig ar y costau DAC sylfaenol i ddatblygwyr fel y'u nodir yn: [Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol – Canllawiau Gweithdrefnol 2019](#).

Opsiwn 2 – Costau Ymgynghoreion Statudol fesul blwyddyn – Cymryd rhan mewn cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd

- 3.56 Amcangyfrifir mai'r costau cyffredinol i ymgynghoreion statudol am gymryd rhan mewn cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd fyddai **£35,093** y flwyddyn. Rhoddir dadansoddiad manwl o'r costau hyn isod:

Tabl S – Dadansoddiad o'r costau fesul blwyddyn i ymgynghoreion statudol am gymryd rhan mewn cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd o dan Opsiwn 2	
Cyfundrefn	Cost
Proses Cydsyniad Seilwaith newydd	<p>(Yn seiliedig ar gostau ar gyfer DAC) Nododd Adroddiad Arup 5 cais DAC gyda chyfanswm o 8 ymateb gan ymgynghoreion statudol. Felly, cyfartaledd o $(8/5) = 1.6$ ymateb gan ymgynghorai statudol fesul cais (A.).</p> <p>Amcangyfrifodd Adroddiad Arup fod y costau i ymgynghoreion statudol yn amrywio o £2,125 i £6,100 fesul cais DAC = cost ganolrifol o £4,113 fesul cais (B.).</p> <p>Cost gyfartalog fesul cais = $(A. \times B.) = £6,580$ (C.).</p> <p>Yn seiliedig ar ganfyddiadau yn ystod y cyfnod naw mlynedd a aseswyd y penderfynid ar 44 o geisiadau o dan broses Cydsyniad Seilwaith newydd yn y dyfodol $(44/9) = 4.9$ cais Cydsyniad Seilwaith y flwyddyn (D.).</p> <p>Cyfanswm y gost fesul blwyddyn = $(C. \times D.) = £32,169$ (E.).</p>
Costau ychwanegol yn sgil ymateb i geisiadau seilwaith y byddai ACLlau yn penderfynu arnynt o ganlyniad i broses Cydsyniad Seilwaith newydd	<p>Yn seiliedig ar gostau ar gyfer DAC, nododd Adroddiad Arup 5 cais DAC gyda chyfanswm o 8 ymateb gan ymgynghoreion statudol. Felly, cyfartaledd o $(8/5) = 1.6$ ymateb gan ymgynghorai statudol fesul cais (F.).</p> <p>Amcangyfrifodd Adroddiad Arup fod y costau i ymgynghoreion statudol yn amrywio o £2,125 i £6,100 fesul cais DAC = cost ganolrifol o £4,113 fesul cais (G.).</p>

	<p>Cost gyfartalog fesul cais = $(F. \times G.) = £6,580$ (H.).</p> <p>Yn seiliedig ar 4 cais DAC a welwyd yn ystod y cyfnod naw mlynedd a aseswyd y byddai ACLlau yn penderfynu arnynt yn y dyfodol $(4/9) = 0.44$ cynllun seilwaith i ACLlau benderfynu arnynt fesul blwyddyn, o'r rhai y penderfynodd Gweinidogion Cymru arnynt o'r blaen fel DAC (I.).</p> <p>Cyfanswm y gost fesul blwyddyn = $(H. \times I.) = £2,924$ (J.).</p>
Cyfanswm y gost fesul blwyddyn i ymgynghoreion statudol am gymryd rhan mewn cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd o dan Opsiwn 2	(cyfanswm (E.) + (J.)) = £35,093 y flwyddyn.

57 Mae'r costau uchod yn seiliedig ar y rhagdybiaethau canlynol:

- Disgwylir i gostau ymgynghoreion statudol am gymryd rhan mewn proses Cydsyniad Seilwaith newydd fod yn gyson â'r costau am gymryd rhan yn y broses DAC bresennol. Y rheswm dros hyn yw na ddisgwylir i natur ymatebion ymgynghoreion statudol i gynlluniau seilwaith newid yn sylweddol o dan unrhyw broses newydd o gymharu â'r gyfundrefn DAC bresennol. Yn hyn o beth, daw'r costau unwaith eto o Adroddiad Arup ar gyfer DAC a chânt eu cymhwyso'n unol â'r amcangyfrif o gostau ymgynghoreion statudol o dan Opsiwn 2.
- Disgwylir y bydd costau ychwanegol i ymgynghoreion statudol yn sgil ymateb i geisiadau seilwaith y penderfynid arnynt fel ceisiadau DAC o dan y prosesau presennol, ond a fyddai'n rhy fach i gael eu hystyried yn geisiadau Cydsyniad Seilwaith o dan broses Cydsyniad Seilwaith newydd ac felly y byddai ACLlau yn penderfynu arnynt. Unwaith eto, disgwylir i'r costau hyn fod yn gyson â'r costau i ymgynghoreion statudol sy'n cymryd rhan yn y broses DAC bresennol oherwydd, er yr ystyrir eu bod yn fach, byddent yn hwyluso ymatebion o natur sy'n gymesur â chynlluniau seilwaith y penderfynir arnynt o dan y gyfundrefn DAC bresennol. Mae amcangyfrifon o'r costau ychwanegol disgwyliedig hynny i'w gweld yn y tabl uchod.

Dulliau Gweithredu a Rhagdybiaethau Manwl – Opsiwn 3 – Sefydlu corff cydsynio annibynnol i benderfynu ar ‘Gydsyniadau Seilwaith Cymreig’

Opsiwn 3 – Egwyddorion Cyffredinol

- 3.58 O dan yr opsiwn hwn, fel y nodir yn yr asesiad, byddai corff annibynnol yn gyfrifol am brosesau ceisiadau Cydsyniad Seilwaith a phenderfynu arnynt. Felly, tybir y byddai costau sefydlu cychwynnol y sefydliad yn cael eu talu gan Lywodraeth Cymru ac y byddai costau parhaus yn cael eu talu gan y corff annibynnol, ond yn cael eu hadennill drwy ffioedd ceisyddion.

Opsiwn 3 – Costau Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith – Rhagdybiaethau Cyffredinol

- 3.59 Er mwyn rhoi rhywfaint o gyd-destun i'r costau a amlinellir ar gyfer cynnal Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith o dan yr opsiwn hwn, mae rhai enghreifftiau o astudiaethau achos blaenorol yn cynnig costau cymharol defnyddiol. Ar gyfer Arolygiaeth Gynllunio Cymru (PCAC bellach) sy'n gyfrifol am dasgau DAC a thasgau cynllunio eraill, gan gynnwys apeliadau, rhoddir dadansoddiad llawn o'i chostau rhedeg o 2015 tan 2019 yn Atodiad 5 o'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol. Cyllideb Arolygiaeth Gynllunio Cymru oedd 2,252,000 ar gyfer blwyddyn ariannol 2018/19. Roedd hyn yn cwmpasu:

- Costau rhedeg uniongyrchol adnodd Arolygydd penodedig Cymru;
- Costau rhedeg uniongyrchol staff swyddfa'r Arolygiaeth Gynllunio ym Mharc Cathays;
- Costau'r swyddfa ym Mharc Cathays;
- Canran o gostau gorbenion cyffredinol yr Arolygiaeth Gynllunio i ariannu gwasanaethau seilwaith gan gynnwys TG, Adnoddau Dynol ac yswiriant.

- 3.60 Y sefydliad tebycaf i Gorff Annibynnol o'r fath oedd y Comisiwn Cynllunio Seilwaith a oedd yn gweithredu yn Lloegr o 2008 tan 2011. Gellir defnyddio'r costau a'r adnoddau a oedd yn gysylltiedig â sefydlu a rhedeg y Comisiwn, a'u diwygio'n briodol i'r broses Cydsyniad Seilwaith, fel sail ar gyfer darganfod strwythur, adnoddau a chostau'r Corff Annibynnol ar gyfer prosiectau seilwaith arwyddocaol. Amcangyfrifodd yr Asesiad o Effaith y Bil Cynllunio (Llywodraeth y DU, Tachwedd 2007) gost untro o £5 miliwn am sefydlu'r Comisiwn Cynllunio Seilwaith, gyda chostau swyddfa a staffio o £9.3 miliwn y flwyddyn. Gan ystyried chwyddiant, byddai hyn yn arwain at gostau sefydlu a chostau parhaus uwch heddiw. Fodd bynnag, cydnabyddir y byddai Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith i Gymru yn llai ac felly y byddai ei gostau sefydlu a'i gostau blynyddol yn is.

- 3.61 Mae'r costau ar gyfer y Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith yn seiliedig ar y rhagdybiaethau cyffredinol canlynol:

- Mae nifer o gostau amcangyfrifedig ar gyfer y corff annibynnol yn seiliedig ar Weinidogion Cymru yn rhoi swyddogaethau dyfarnu a rheoleiddio i gorff 'hyd braich' statudol a noddir gan Lywodraeth Cymru, sef Cymwysterau Cymru. Mae'r costau hyn wedi'u cynnwys yn

Opsiwn 3 yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol¹² sy'n gysylltiedig â Bil Cymwysterau Cymru. Ystyrir bod enghraifft Cymwysterau Cymru yn debyg iawn i strwythur arfaethedig corff annibynnol ar gyfer penderfynu ar geisiadau Cydsyniad Seilwaith.

- Cydnabyddir bod costau Cymwysterau Cymru yn dyddio'n ôl i 2015 ac felly mae costau cymharol mwy diweddar ar gyfer sefydlu swyddogaethau sefydliadol wedi cael eu hystyried ochr yn ochr â'r ffigurau hyn lle bo hynny'n briodol, gan gynnwys costau sefydlu PCAC o fewn Llywodraeth Cymru. Lle y cyfeirir yn benodol at gostau Cymwysterau Cymru sy'n dyddio'n ôl i 2015, maent wedi cael eu diweddarau i gyfrif am chwyddiant at ddibenion yr asesiad.
- Amcangyfrifir mai cyfanswm staff sefydliad Cymwysterau Cymru yn Opsiwn 3 yw 73, yn seiliedig ar ei Asesiad Effaith Rheoleiddiol. Yn ychwanegol at y staff hyn mae Bwrdd Llywodraethu'r sefydliad, sy'n cynnwys 11 o aelodau, gan wneud cyfanswm o 84 o staff ar gyfer yr Opsiwn hwn. Mae hyn yn cymharu ag amcangyfrif (22 o aelodau o staff amser llawn ac 11 o aelodau bwrdd) o 33 o aelodau o staff ar gyfer yr opsiwn i sefydlu corff penderfynu annibynnol yn yr asesiad. Lle mae costau o Asesiad Effaith Rheoleiddiol Bil Cymwysterau Cymru wedi cael eu defnyddio'n uniongyrchol mewn perthynas â niferoedd y staff yn yr opsiwn Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith, mae'r gymhareb ganlynol wedi cael ei chymhwyso:

Tabl T – Ffigurau staffio cymhwysol Cymwysterau Cymru wrth gyfrifo costau ar gyfer Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith	
Fformiwla	
Defnyddiwyd fformiwla ar gyfer costau Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith, lle mae costau'n ymwneud â niferoedd staff.	
<ul style="list-style-type: none"> • Cyfanswm staff Cymwysterau Cymru (gan gynnwys aelodau bwrdd) = 84 (A.). • Cyfanswm staff Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith (gan gynnwys aelodau bwrdd) = 33 (B.). 	$(B.) / (A.) \times 100 = 39\%$ <p>o gostau Cymwysterau Cymru wedi'u cymhwyso er mwyn bod yn gyson â lefelau staffio amcangyfrifedig ar gyfer y Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith.</p>

- Mae nifer y ceisiadau yn seiliedig ar yr un nifer o geisiadau seilwaith ar gyfer cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd o dan Opsiwn 2, sef tua 4.9 y flwyddyn. Y rheswm dros hyn yw y bydd y broses o dan yr opsiwn hwn yn berthnasol i'r un nifer a math o geisiadau ag Opsiwn 2, ond gyda chorff hyd braich yn gyfrifol am benderfynu arnynt yn hytrach na Gweinidogion Cymru. Ar y sail hon, mae'r costau ar gyfer cyfansoddiad y corff annibynnol wedi cael eu nodi, ac maent yn berthnasol i'w drefniadau staffio yn arbennig.

¹² [Memorandwm Esboniadol Asesiad Effaith Rheoleiddiol Bil Cymwysterau Cymru, Mehefin 2015](#)

Opsiwn 3 – Costau Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith – Staffio

3.62 Mae'r costau ar gyfer lefelau staffio'r Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith yn seiliedig ar nifer o ystyriaethau, fel yr amlinellir isod.

Opsiwn 3 – Costau Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith – Strwythur a chostau staff o ddydd i ddydd

3.63 Amcangyfrifir mai'r costau ar gyfer lefelau staffio'r Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith o ddydd i ddydd fyddai **£1,391,675** y flwyddyn. Mae dadansoddiad manwl o niferoedd y staff o ddydd i ddydd ar gyfer y Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith, eu graddau ar lefel gyfatebol i Lywodraeth Cymru, a'u costau fel a ganlyn:

Tabl U – Strwythur a chostau staff o ddydd i ddydd ar gyfer Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith				
Rôl	Nifer y swyddi	Gradd Llywodraeth Cymru	Cost staff flynyddol fesul rôl ¹³	Cyfanswm costau staff fesul blwyddyn (£)
Prif Weithredwr	1 CALL	5	£120,174	120,174
Arweinydd Gweithredol / Dirprwy Brif Weithredwr	1 CALL	7	£86,731	86,731
Arolygydd	2 CALL	Dd/G – Yn seiliedig ar gostau cyfatebol Gradd 6 PCAC	£117,705 ¹⁴	235,410
Arolygydd	2 CALL	Dd/G – Yn seiliedig ar gostau cyfatebol Gradd 7 PCAC	£95,215 ¹⁵	190,430
Arweinydd y Tîm Cynllunio	1 CALL	Uwch-swyddog Gweithredol	£66,364	66,364
Swyddog Cynllunio	4 CALL	Swyddog Gweithredol Uwch	£52,774	211,096

¹³ Mae'r costau staff yn seiliedig ar gostau cyflogau cyfartalog ar gyfer staff Llywodraeth Cymru yn ystod blwyddyn ariannol 2022/23. Darparwyd gan adran Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol Llywodraeth Cymru ym mis Ionawr 2023.

¹⁴ Mae costau arolygwyr yn seiliedig ar y costau staffio gwirioneddol ar gyfer Arolygwyr PCAC a ddarparwyd gan PCAC ym mis Ionawr 2023. Ystyrir ei bod yn briodol defnyddio'r ffigurau hyn am eu bod yn debycach i'r costau staffio gofynnol ar gyfer arolygwyr, o gymharu â graddau cyfatebol safonol Llywodraeth Cymru.

¹⁵ Fel y troednodyn blaenorol.

Rheolwr Adnoddau Dynol	1 CALL	Swyddog Gweithredol Uwch	£52,774	52,774
Arweinydd Cymorth Busnes (gan gynnwys cyfrifoldebau cyflogres)	1 CALL	Swyddog Gweithredol Uwch	£52,774	52,774
Rheolwr TGCh	1 CALL	Swyddog Gweithredol Uwch	£52,774	52,774
Swyddog Cynllunio Cynorthwyol	4 CALL	Swyddog Gweithredol	£40,504	162,016
Cymorth i Gwsmeriaid / Cyfathrebu	1 CALL	Swyddog Gweithredol	£40,504	40,504
Cymorth TG	1 CALL	Swyddog Gweithredol Uwch	£52,774	52,774
Cymorth Busnes (derbynnydd)	2 CALL	Cymorth Tîm	£33,927	67,854
Cyfanswm	22			£1,391,675

- 3.64 Mae'r dadansoddiad uchod o lefelau staffio a'u costau ar gyfer Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith newydd yn seiliedig ar y rhagdybiaeth y bydd yn debyg i strwythur sefydliadol PCAC am y bydd yn penderfynu ar nifer tebyg o geisiadau seilwaith bob blwyddyn. Ystyrir y bydd angen i'r sefydliad annibynnol fabwysiadu strwythur tebyg i PCAC er mwyn sicrhau y gall brosesau ceisiadau Cydsyniad Seilwaith yn effeithlon. Caiff rhai cyfrifoldebau staff newydd eu cyflwyno oherwydd natur ymreolaethol asiantaeth newydd ac mae'r cyfrifoldebau hynny a ragwelir wedi cael eu cynnwys yn y strwythur uchod a'i gostau hefyd.

Opsiwn 3 – Costau Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith – Strwythur a chostau Bwrdd Llywodraethu

- 3.65 Ystyrir bod lefel cyfranogiad Bwrdd Llywodraethu Cymwysterau Cymru yn debyg i'r cyfranogiad a fyddai gan Fwrdd Llywodraeth mewn Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith; felly, ystyrir ei bod yn briodol cymhwyso strwythur tebyg i Fwrdd Llywodraethu Cymwysterau Cymru, gyda chadeirydd a 10 aelod bwrdd, a'r costau cysylltiedig ar gyfer y Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith yn yr achos hwn. Felly, mae'r costau ar gyfer Bwrdd Llywodraethu'r Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith yn seiliedig ar ffigurau amcangyfrifedig ar gyfer talu Bwrdd Cymwysterau

Cymru, sef £35,000 ar gyfer cadeirydd a £7,500 ar gyfer 10 aelod bwrdd¹⁶. Mae'r costau terfynol ar gyfer Bwrdd Llywodraethu'r Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith wedi cael eu cyfrifo ar y sail honno, ac amcangyfrifir y byddant yn **£132,330** y flwyddyn. Mae dadansoddiad manwl o'r costau hyn fel a ganlyn:

Tabl V – Bwrdd Llywodraethu – Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith	
Fformiwla	
<ul style="list-style-type: none"> Cost Cadeirydd ar gyfer Bwrdd Llywodraethu Cymwysterau Cymru, amcangyfrif o fis Mehefin 2015 = £35,000 (A.). Wedi cymhwyso ffigur chwyddiant o 1.203 (B.) er mwyn trosi cost 2015/2016 yn bris cyfredol. 	(A.) x (B.) = cost amcangyfrifedig o £42,105 y flwyddyn ar gyfer Cadeirydd Bwrdd Llywodraethu Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith.
<ul style="list-style-type: none"> Costau aelodau bwrdd ar gyfer Bwrdd Llywodraethu Cymwysterau Cymru, amcangyfrif o fis Mehefin 2015 = £7,500 yr un (C.). Cyfanswm nifer yr aelodau bwrdd = 10 (D.). Wedi cymhwyso ffigur chwyddiant o 1.203 (E.) er mwyn trosi cost 2015/2016 yn bris cyfredol. 	(C.) x (D.) x (E.) = cost amcangyfrifedig o £90,225 y flwyddyn ar gyfer Aelodau Bwrdd Llywodraethu Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith. Costau o £9,023 y flwyddyn am bob aelod unigol o'r bwrdd.
Cyfanswm costau staff 11 o Aelodau Bwrdd Llywodraethu Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith	£132,330 y flwyddyn.

Opsiwn 3 – Costau Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith – Recriwtio, adleoli a hyfforddi staff

- 3.66 Mae'r costau ar gyfer recriwtio, adleoli a hyfforddi staff (ar gyfer systemau newydd ac ati) yn seiliedig ar ffigurau ar gyfer sefydlu strwythur staffio Cymwysterau Cymru, wedi'u cymhwyso at ddibenion y Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith, ac amcangyfrifir y byddant yn **£137,936**. Mae dadansoddiad manwl o'r costau hyn fel a ganlyn:

¹⁶ Fel y nodir ym Mharagraff 15 o [Femorandwm Esboniadol Asesiad Effaith Rheoleiddiol Bil Cymwysterau Cymru, Mehefin 2015](#).

Tabl W – Recriwtio, Adleoli a Hyfforddi Staff – Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith	
Fformiwla	
<ul style="list-style-type: none"> Costau sefydlu 2015/2016 ar gyfer recriwtio, adleoli a hyfforddi staff Cymwysterau Cymru = £294,000 (A.)¹⁷. Wedi cymhwyso ffigur chwyddiant o 1.203 (B.) er mwyn trosi cost 2015/2016 yn bris cyfredol. Cymhwyso fformiwla staffio o 39%, lluosî â 0.39 (C.), er mwyn cysoni â lefelau staffio ar gyfer corff Cydsyniad Seilwaith newydd. 	$(A.) \times (B.) \times (C.) = \text{cost amcangyfrifedig o £137,936 ar gyfer recriwtio, adleoli a hyfforddi staff ar gyfer y Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith.}$

Opsiwn 3 – Costau Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith – Costau wrth gefn ar gyfer staff

- 67 Amcangyfrifir costau wrth gefn ychwanegol ar gyfer staff ar lefel o 10% o gyfanswm y costau staff, sef **£152,401** y flwyddyn, ac maent wedi'u cynnwys er mwyn ystyried ffactorau fel teithio a chynhaliaeth ac archwilio. Ystyrir bod y ffigur o 10% yn realistig ac mae'n seiliedig ar amcangyfrifon o gostau wrth gefn ar gyfer y darpariaethau cynllunio yn Asesiad Effaith Rheoleiddiol Bil Cynllunio (Cymru) dyddiedig Ebrill 2015. Mae dadansoddiad manwl o'r costau hyn fel a ganlyn:

Tabl X – Costau wrth gefn ar gyfer staff – Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith	
Fformiwla	
<ul style="list-style-type: none"> Cyfanswm y costau ar gyfer staffio'r Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith o ddydd i ddydd = £1,391,675 (A.) y flwyddyn (fel y nodir uchod). Cyfanswm y costau ar gyfer Aelodau Bwrdd Llywodraethu'r Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith = £132,330 (B.) y flwyddyn (fel y nodir uchod). Cymhwyso 10% o gyfanswm y costau staff, lluosî â 0.1 (C.), er mwyn canfod y costau wrth gefn ar gyfer staff. 	$((A.) + (B.)) \times (C.) = \text{cost wrth gefn amcangyfrifedig o £152,401 y flwyddyn ar gyfer staff y Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith.}$

¹⁷ Fel y nodir ym Mharagraff 82 o [Femorandwm Esboniadol Asesiad Effaith Rheoleiddiol Bil Cymwysterau Cymru, Mehefin 2015](#).

Opsiwn 3 – Costau Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith – Gwasanaethau Cyfreithiol a Gwasanaethau Proffesiynol Eraill

- 3.68 Byddai angen i'r Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith gael cyllideb ar gyfer gwasanaethau cyfreithiol a gwasanaethau proffesiynol eraill, gan gynnwys cyfieithu. Ystyrir y byddai'r costau hyn yn debyg i'r rhai ar gyfer gwasanaethau tebyg a fyddai'n berthnasol i Cymwysterau Cymru. Felly, mae'r costau ar gyfer y gwasanaethau hynny wedi cael eu cyfrifo ar y sail honno, gan roi cyfanswm amcangyfrifedig o **£368,118** y flwyddyn. Mae dadansoddiad manwl o'r costau hyn fel a ganlyn:

Tabl Y – Gwasanaethau Cyfreithiol a Gwasanaethau Proffesiynol Eraill – Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith	
Fformiwla	
<ul style="list-style-type: none"> Costau gwasanaethau cyfreithiol a gwasanaethau proffesiynol eraill i Cymwysterau Cymru, amcangyfrif o fis Mehefin 2015 = £306,000 (A.). Wedi cymhwyso ffigur chwyddiant o 1.203 (B.) er mwyn trosi cost 2015/2016 yn bris cyfredol. 	<p>(A.) x (B.) = cost amcangyfrifedig o £368,118 y flwyddyn ar gyfer gwasanaethau cyfreithiol a gwasanaethau proffesiynol eraill i'r Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith.</p>

- 3.69 Nid ystyrir y byddai gwahaniaethau rhwng lefelau staffio'r ddau sefydliad yn effeithio ar y costau ar gyfer gwasanaethau cyfreithiol a gwasanaethau proffesiynol eraill i'r Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith o gymharu â Cymwysterau Cymru. Felly, nid yw'r cyfrifiad uchod yn cysoni lefelau staffio Cymwysterau Cymru â'r rhai ar gyfer y Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith.

Opsiwn 3 – Costau'r Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith – Hyfforddi a lledaenu gwybodaeth ar gyfer cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd

- 3.70 O dan yr opsiwn hwn, ystyrir y byddai costau pellach sy'n gysylltiedig â hyfforddi a lledaenu gwybodaeth yn sgil rhoi cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd ar waith, sef cyfanswm o (A. + B.) **£25,965**. Byddai'r trefniadau'n debyg i'r rhai o dan Opsiwn 2, lle y byddai swyddogion Llywodraeth Cymru yn cynnal yr hyfforddiant am gost o **£6,988** (A.). Fodd bynnag, byddai'r gost yn gysylltiedig â hyfforddi staff y Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith a fyddai'n gyfrifol am y gyfundrefn, yn hytrach na holl staff PCAC (na fyddai eu swyddogaethau'n perthyn i gylch gwaith cyfundrefn newydd ar gyfer yr opsiwn hwn). Amcangyfrifir y byddai rhoi hyfforddiant i'r Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith ar gyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd yn golygu cost untro o **£18,977** (B.). Mae dadansoddiad manwl o'r costau hyn fel a ganlyn:

Tabl Z – Hyfforddi a Lledaenu Gwybodaeth gan Lywodraeth Cymru ar gyfer Cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith Newydd – Costau i swyddogion Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith fod yn bresennol mewn hyfforddiant								
Tasg	Cost Gradd 5 (x1 yn bresennol)	Costau Arolygydd Gradd 6 (x2 yn bresennol)	Costau Arolygydd Gradd 7 (x2 yn bresennol)	Cost Gradd 7 (x1 yn bresennol)	Cost Uwch-swyyddog Gweithredol (x1 yn bresennol)	Costau Swyddogion Gweithredol Uwch (x8 yn bresennol)	Costau Swyddogion Gweithredol (x5 yn bresennol)	Costau Cymorth Tîm (x2 yn bresennol)
3 digwyddiad hyfforddi diwrnod llawn	£1,639	£3,210	£2,597	£1,183	£905	£5,757	£2,762	£925
Cyfanswm costau lledaenu gwybodaeth / ymgyswrtio					£18,977			

- 3.71 Mae'r costau ar gyfer rhoi hyfforddiant i'r Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith yn seiliedig ar y strwythur staffio a'r costau a amlinellwyd yn flaenorol ar gyfer y sefydliad, gyda phob aelod o staff yn cael tri diwrnod llawn o hyfforddiant ar y gyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd.

Opsiwn 3 – Costau Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith – Canllawiau

- 3.72 Gweler y costau ar gyfer canllawiau pwrpasol o dan Opsiwn 2. Byddai'r gost hon yn berthnasol i Lywodraeth Cymru a fyddai'n dal yn gyfrifol am roi'r polisi ar waith yn gyffredinol o dan yr opsiwn hwn.

Opsiwn 3 – Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith – Seilwaith TG

- 3.73 Ystyrir y byddai costau sefydlu TG a chostau parhaus cysylltiedig ar gyfer sefydliad newydd yn debyg i'r costau cyfatebol ar gyfer Cymwysterau Cymru, a oedd yn cynnwys cyfuniad o seilwaith cwmwl a gweinydd. Ar gyfer Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith, mae hefyd angen ystyried costau ychwanegol sy'n gysylltiedig â gwasanaeth TG er mwyn i'r cyhoedd gyhoeddi ceisiadau Cydsyniad Seilwaith; lle mae'r costau'n seiliedig ar wasanaeth "Ceisiadau Cynllunio Cymru" sy'n cynnig dull electronig o gyflwyno ceisiadau cynllunio i awdurdodau cynllunio lleol yng

Nghymru¹⁸. Mae'r costau hyn wedi cael eu cyfrifo ar y sail honno, gyda chost sefydlu amcangyfrifedig o **£684,733**. Mae dadansoddiad manwl o'r costau hyn fel a ganlyn:

Tabl AA – Sefydlu TG – Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith	
Fformiwla	
<ul style="list-style-type: none"> Costau sefydlu TG ar gyfer Cymwysterau Cymru, amcangyfrif o fis Mehefin 2015 = £1,244,000 (A.). Mae'r gost hon yn seiliedig ar gostau sefydlu cyfalaf seilwaith TGCh o £664,000 a £580,000 ar gymorth ymgynghori TGCh, WAN a meddalwedd arall¹⁹. Wedi cymhwyso ffigur chwyddiant o 1.203 (B.) er mwyn trosi costau 2015/16 yn brisiau cyfredol. Cymhwyso fformiwla staffio o 39%, lluosgi â 0.39 (C.), er mwyn cysoni â lefelau staffio ar gyfer corff Cydsyniad Seilwaith newydd. Ystyrir y bydd y costau hyn yn talu am gyfarpar perthnasol ar gyfer aelodau o staff ac aelodau o fwrdd y sefydliad. Cost sefydlu TG ar gyfer gwasanaeth er mwyn i'r cyhoedd gyflwyno ceisiadau Cydsyniad Seilwaith yn electronig i'r corff annibynnol. Ffigur yn seiliedig ar gost sefydlu "Ceisiadau Cynllunio Cymru", sef £87,143 yn 2017/2018 (D.). Wedi cymhwyso ffigur chwyddiant o 1.160 (E.), er mwyn trosi cost 2017/2018 yn bris cyfredol. 	<p>$((A.) \times (B.) \times (C.)) + ((D.) \times (E.)) = \text{cost amcangyfrifedig o } \mathbf{£684,733}$ ar gyfer sefydlu seilwaith TG y Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith.</p>

Tudalen y pecyn 95

3.74 Mae'r gost amcangyfrifedig ar gyfer sefydlu seilwaith TG yn debyg i gostau diweddar ar gyfer trosglwyddo systemau TG Arolygiaeth Gynllunio Cymru i Lywodraeth Cymru ar ffurf PCAC (sef amcangyfrif o tua £500,000 i gyd, yn ôl swyddogion cynllunio Llywodraeth Cymru a oedd yn gweithio ar y prosiect). Felly, oherwydd natur debyg y gwasanaeth cynllunio y byddai PCAC a Chorff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith newydd yn ei ddarparu, ystyrir y gellir cyfiawnhau'r gost amcangyfrifedig.

¹⁸ Cyfarwyddiaeth Gynllunio Llywodraeth Cymru sy'n caffael gwasanaeth Ceisiadau Cynllunio Cymru ac felly ganddi hi mae'r wybodaeth am ei gostau rhedeg.

¹⁹ Fel y nodir ar Dudalennau 123 i 125 o [Femorandwm Esboniadol Asesiad Effaith Rheoleiddiol Bil Cymwysterau Cymru, Mehefin 2015](#).

3.75 Amcangyfrifir mai'r costau parhaus ar gyfer seilwaith TG fyddai **£312,799** y flwyddyn. Mae dadansoddiad manwl o'r costau hyn fel a ganlyn:

Tabl AB – TG Parhaus – Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith	
Fformiwla	
<ul style="list-style-type: none"> Costau TG parhaus ar gyfer Cymwysterau Cymru, amcangyfrif o fis Mehefin 2015 = £504,000. Mae'r gost hon yn seiliedig ar wasanaeth ymgynghori £95,000, WAN £87,000, meddalwedd arall £70,000, Microsoft Support £47,000, caledwedd £27,000, lletya a thrwyddedu £178,000²⁰. Wedi cymhwyso ffigur chwyddiant o 1.203 (B.) er mwyn trosi costau 2015/16 yn brisiau cyfredol. Cymhwyso fformiwla staffio o 39%, lluosu â 0.39 (C.), er mwyn cysoni â lefelau staffio ar gyfer corff Cydsyniad Seilwaith newydd. Ystyrir y bydd y costau hyn yn talu am gyfarpar perthnasol ar gyfer aelodau o staff ac aelodau o fwrdd y sefydliad. Cost TG parhaus ar gyfer gwasanaeth er mwyn i'r cyhoedd gyflwyno ceisiadau Cydsyniad Seilwaith yn electronig i'r corff annibynnol. Mae'r ffigur yn seiliedig ar y costau presennol ar gyfer cyflawni "Ceisiadau Cynllunio Cymru", sef £76,337 y flwyddyn (D.). 	$((A.) \times (B.) \times (C.)) + (D.) = \text{cost TG amcangyfrifedig o } \mathbf{£312,799} \text{ y flwyddyn i'r Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith.}$

3.76 Mae'r gost barhaus amcangyfrifedig hon ar gyfer gweithredu TG yn debyg i gostau rhedeg seilwaith tebyg ar gyfer Cyfarwyddiaeth Gynllunio Llywodraeth Cymru cyn iddi ddod yn rhan o Lywodraeth Cymru, lle roedd cyfanswm costau o tua £282,015²¹ y flwyddyn yn 2019. Ystyrir ei bod yn rhesymol cymharu'r ffigur hwn â chostau TG ar gyfer y sefydliad newydd fesul flwyddyn oherwydd disgwylir iddynt fod yn debyg o ran natur, gyda'r ddau'n cyfrannu at systemau gweithredu TGCh pwrpasol ar gyfer lefelau staffio tebyg.

Opsw'n 3 – Costau Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith – Costau swyddfa

3.77 Amcangyfrifir y byddai'r costau swyddfa ar gyfer y Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith yn **£193,113** ar gyfer sefydlu (gan gynnwys gosodiadau a ffitiadau), gyda chost flynyddol o **£81,523** (£42,500 rhent + £39,023 cyfleusterau) a **dim cost dibrisiant** ar ôl pum mlynedd (heb

²⁰ Fel y nodir ar Dudalennau 123 i 125 o [Femorandwm Esboniadol Asesiad Effaith Rheoleiddiol Bil Cymwysterau Cymru, Mehefin 2015](#).

²¹ A new Planning Inspectorate for Wales Business Case, Hydref 2019, Llywodraeth Cymru.

gynnwys TG, y mae costau cynnal a chadw parhaus eisoes wedi'u hamcangyfrif ar ei chyfer). Rhoddir dadansoddiad manwl o'r costau sy'n gysylltiedig â'r uchod yn yr adrannau sy'n dilyn.

Opsiwn 3 – Costau Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith – Manylion costau swyddfa chostau rhent blynyddol

- 3.78 Amcangyfrifir y math o gostau swyddfa a chostau rhent blynyddol ar gyfer swyddfa a fyddai'n cael ei defnyddio gan Gorff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith fel a ganlyn:

Tabl AC – Manylion costau swyddfa a chostau rhent blynyddol – Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith	
Fformiwla	
<ul style="list-style-type: none"> Nifer y staff y disgwylir iddynt ddefnyddio swyddfa Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith = 22. (A.). Nid yw'r ffigur hwn yn cynnwys yr 11 o aelodau o fwrdd y sefydliad, gan na fyddent yn gweithio yn y sefydliad o ddydd i ddydd ond yn hytrach yn mynychu cyfarfodydd o bryd i'w gilydd. Hefyd, rhagwelir y byddent yn debygol o gyflawni'r rhan fwyaf o'u dyletswyddau o bell. Mae Polisi Gweithio o Bell Llywodraeth Cymru yn anelu at gael 70% o staff yn gweithio yn y swyddfa, gyda'r 30% sy'n weddill yn gweithio gartref neu'n agosach at adref yn rheolaidd. Ystyrir ei bod yn rhesymol tybio y byddai canran debyg o staff yn gweithio yn y swyddfa i Gorff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith. Felly, cyfanswm y staff a fyddai'n gweithio yn y swyddfa ar unrhyw adeg benodol ar gyfer y Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith = (A.) x 0.7 (gan gymhwyso 70% fel cymhareb) = 16 (B.) (wedi'i dalgrynnu i'r rhif cyfan agosaf yn yr achos hwn gan fod y ffigur yn cael ei gymhwyso at unigolion). Rhagdybiaeth o 110 troedfedd sgwâr (C.) o le swyddfa (sy'n gyfwerth â 10 metr sgwâr o le swyddfa) yn ofynnol fesul person. Mae'r rhagdybiaeth hon yn seiliedig ar drefniadau tebyg o ran lle gweithio ar gyfer ystadau Llywodraeth Cymru, gan nodi 11 metr sgwâr fesul person yn Oak House, Casnewydd (fel y nodwyd yn yr amcangyfrif o gostau ar gyfer y Comisiwn Addysg Drydyddol ac Ymchwil, dyddiedig Ebrill 2021). Ar gyfer swyddfa a fyddai'n cael ei defnyddio gan 16 o aelodau o staff, ystyrir ei bod yn rhesymol tybio y byddai angen cyfanswm arwynebedd llawr o tua (B. x C., wedi'i dalgrynnu i'r 1,000 agosaf) = 2,000 troedfedd sgwâr (D.) ar gyfer Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith. 	<p>(D. x E.) = costau rhent blynyddol amcangyfrifedig o £42,500 ar gyfer Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith.</p>

- Mae Is-adran Seilwaith Eiddo Llywodraeth Cymru yn amcangyfrif y bydd costau rhent blynyddol ar gyfer safleoedd o'r fath tua £20-22.50 fesul troedfedd sgwâr²². Mae'r gost hon yn seiliedig ar ragdybiaeth o'r angen i ddefnyddio swyddfeydd sydd eisoes ar gael yn ardal canol dinas Caerdydd er mwyn sefydlu Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith newydd. Felly, mae cost rhent flynyddol ganolrifol o £21.50 fesul troedfedd sgwâr (E.) wedi cael ei chymhwyso at ddibenion yr asesiad hwn.

Opsiw 3 – Costau Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith – Gosodiadau a ffitiadau swyddfa

- 3.79 O ran sefydlu swyddfa ar gyfer Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith, byddai costau cychwynnol ar gyfer gosodiadau a ffitiadau, ac amcangyfrifir y byddent fel a ganlyn:

Tabl AD – Gosodiadau a Ffitiadau Swyddfa – Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith	
Fformiwla	
<ul style="list-style-type: none"> Mae amcangyfrifon o gostau swyddfa ar gyfer y Comisiwn Addysg Drydyddol ac Ymchwil, dyddiedig Ebrill 2021, wedi cael eu cymhwyso at ddibenion cyfrifo costau gosodiadau a ffitiadau. Mae'r amcangyfrifon hyn o gostau fel a ganlyn: Costau dodrefn – £3,225 fesul gweithfan; gan gymhwyso'r gymhareb o 5 gweithfan i bob 10 aelod o staff, tybir y byddai angen 8 gweithfan yn yr achos hwn ar gyfer 16 o aelodau o staff. Felly, amcangyfrifir mai cyfanswm y gost ar gyfer dodrefn/gweithfannau fyddai (£3,225 x 8) = £25,800 (A.). Cael gwared ar aelodau presennol o staff – £12 fesul person; os caiff y staff eu disodli ar sail tebyg am debyg ar gyfer Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith newydd, byddem yn tybio y byddai hyn yn cyfateb i gael gwared ar 16 o aelodau o staff am gyfanswm o (£12 x 16) = £192 (B.). Gwaith dodrefnu cyfalaf, tybir y byddai hyn ar gyfer swyddfa bwrpasol ail law am gost o £850 fesul metr sgwâr; ac amcangyfrifir 	<p>$((A.) + (B.) + (C.)) \times (D.) = \text{costau sefydlu amcangyfrifedig o £193,113 ar gyfer gosodiadau a ffitiadau swyddfa ar gyfer Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith.}$</p>

²² Yn seiliedig ar amcangyfrif o gostau a ddarparwyd gan Is-adran Seilwaith Eiddo Llywodraeth Cymru ar 22 Medi 2022.

<p>mai arwynebedd y swyddfa fyddai 2,000 troedfedd sgwâr, sy'n cyfateb i 186 metr sgwâr. Felly, amcangyfrifir mai cyfanswm cost y gwaith dodrefnu cyfalaf ar gyfer y swyddfa fyddai (£850 x 186) = £158,100 (C.).</p> <ul style="list-style-type: none"> Gan fod y costau uchod wedi dod o wybodaeth a ddarparwyd ym mis Ebrill 2021, caiff ffigur chwyddiant o 1.049 (D.) ei gymhwyso er mwyn trosi costau 2021/22 yn brisiau cyfredol. 	
---	--

3.80 Ymhellach at yr uchod, nid oes costau parhaus wedi cael eu hychwanegu ar gyfer gosodiadau a ffitiadau oherwydd ystyrir y byddai cost o'r fath yn fach iawn dros y cyfnod arfarnu pum mlynedd at ddibenion yr asesiad hwn. Er enghraifft, nid ystyrir y byddai angen prynu dodrefn newydd yn ystod y cyfnod pum mlynedd.

Opsiwn 3 – Costau Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith – Cyfleusterau swyddfa

3.81 Byddai costau cyfleusterau parhaus yn berthnasol i swyddfa ar gyfer Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith, ac fe'u hamcangyfrifir fel a ganlyn:

Tabl AE – Cyfleusterau Swyddfa – Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith	
Fformiwla	
<ul style="list-style-type: none"> Mae amcangyfrifon o gostau swyddfa ar gyfer y Comisiwn Addysg Drydyddol ac Ymchwil, dyddiedig Ebrill 2021, wedi cael eu cymhwyso at ddibenion cyfrifo costau ar gyfer cyfleusterau. Mae'r amcangyfrifon hyn o gostau fel a ganlyn: Ardrethi ar gost o £37.50 fesul metr sgwâr. Wedi'u cymhwyso at swyddfa 2,000 troedfedd sgwâr o faint, sy'n cyfateb i 186 metr sgwâr, ac amcangyfrifir cyfanswm costau ardrethi o (£37.50 x 186) = £6,975 (A.) y flwyddyn. Amcangyfrifir costau eraill o £162.50 fesul metr sgwâr. Ystyrir y byddai'r costau eraill hyn yn cynnwys costau cyffredinol ar gyfer cyfleusterau. Wedi'u cymhwyso at swyddfa 2,000 troedfedd sgwâr o faint, sy'n cyfateb i 186 metr sgwâr, ac amcangyfrifir cyfanswm costau cyfleusterau o (£162.50 x 186) = £30,225 (B.) y flwyddyn. 	<p>$((A.) + (B.)) \times (C.) = \text{costau amcangyfrifedig o £39,023 y flwyddyn am gyfleusterau swyddfa i'r Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith.}$</p>

- Gan fod y costau uchod wedi dod o wybodaeth a ddarparwyd ym mis Ebrill 2021, caiff ffigur chwyddiant o 1.049 (C.) ei gymhwyso er mwyn trosti costau 2021/22 yn brisiau cyfredol.

3.82 Ystyrir y bydd y costau uchod ar gyfer cyfleusterau yn gwastatáu yn ystod y cyfnod arfarnu pum mlynedd ac maent yn cynnwys costau ar gyfer ardrethi, darparu cyfleustodau, gwaith atgyweirio a chynnal a chadw a gwaith gweinyddol. Tybir na fydd y costau ar gyfer gwaith gweinyddol yn sylweddol gan y bydd rhan fwyaf o waith y Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith wrth brosesu ceisiadau yn cael ei wneud yn electronig drwy'r cyfarpar TG sydd eisoes wedi'i gostio.

Opsiwn 3 – Costau Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith – Dibrisiant swyddfa

3.83 Yn seiliedig ar gymhwyso'r cyfnod arfarnu pum mlynedd at ddibenion yr asesiad hwn, ystyrir na fyddai costau dibrisiant ychwanegol ar ôl pum mlynedd ar gyfer rhedeg swyddfa Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith. Mae'r costau ar gyfer cynnal a chadw TG eisoes wedi'u cynnwys yn yr asesiad hwn fel rhan o'r gwaith cyfrifo ar gyfer costau TG parhaus. Cydnabyddir y byddai angen prynu dodrefn newydd dros amser, ond ystyrir mai ar ôl 10 mlynedd y byddai hyn yn digwydd, yn ystod nag ar ôl pum mlynedd²³.

Opsiwn 3 – Costau Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith – Seilwaith

3.84 Mae'r costau blynyddol ar gyfer yswiriant i bob aelod o staff y Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith yn seiliedig ar gostau tebyg i Cymwysterau Cymru ac amcangyfrifir y byddant yn **£41,605** y flwyddyn. Mae dadansoddiad manwl o'r costau hyn fel a ganlyn:

Tabl AF – Yswiriant – Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith	
Fformiwla	
<ul style="list-style-type: none"> Cost yswiriant fesul aelod o staff ar gyfer Cymwysterau Cymru, Mehefin 2015 = £1,048 (A.). Wedi cymhwyso ffigur chwyddiant o 1.203 (B.) er mwyn trosti costau 2015/16 yn brisiau cyfredol. Trefniadau staffio ar gyfer Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith, gan gynnwys aelodau bwrdd = 33 (C.). 	(A.) x (B.) x (C.) = cost yswiriant flynyddol o £41,605 ar gyfer Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith.

²³ Mae amcangyfrifon o gostau swyddfa ar gyfer y Comisiwn Addysg Drydyddol ac Ymchwil, dyddiedig Ebrill 2021, yn rhagweld y byddai costau adnewyddu ar gyfer y swyddfa, gan gynnwys dodrefn, yn ofynnol bob 10 mlynedd.

Opsiwn 3 – Costau ACLlau – Cymryd rhan mewn cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd y byddai Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith yn gyfrifol amdani

- 3.85 Byddai'r costau i ACLlau yn sgil cymryd rhan mewn cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd o dan Opsiwn 3 yr un faint â'r costau o dan Opsiwn 2. Am ddadansoddiad manwl o'r costau hyn, gweler: "Opsiwn 2 – Costau ACLlau – Cymryd rhan mewn cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd".

Opsiwn 3 – Costau datblygwyr – Cymryd rhan mewn cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd y byddai Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith yn gyfrifol amdani

- 3.86 Amcangyfrifir y bydd y costau i ddatblygwyr am gymryd rhan mewn cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd a gaiff ei rhedeg gan Gorff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith o dan Opsiwn 3 yr un faint â'r costau sefydlu o dan Opsiwn 2, sef **£3,030**, ond gyda chostau parhaus gwahanol, sef **£5,390,317** y flwyddyn. Mae dadansoddiad manwl o'r costau parhaus i ddatblygwyr o dan yr opsiwn hwn fel a ganlyn:

Tabl AG – Costau Datblygwyr Fesul Blwyddyn – Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith	
Fformiwla	
<ul style="list-style-type: none"> Costau datblygwyr ar gyfer ceisiadau y bydd Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith yn penderfynu arnynt o dan gyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd: £897,230 (A.) (cyfanswm y gost i ddatblygwyr fesul cais sydd wedi cael ei chymhwyso at Opsiwn 2, heb gynnwys cynlluniau priffyrdd); Gan y byddai'r ffioedd yn cynnwys costau rhedeg y Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith (gweler y pwynt bwled isod), mae'r ffioedd DAC presennol wedi cael eu tynnu. Y ffioedd hyn yw £227,230 (B.), £580 (C.), £15,350 (D.), £7,750 (E.) a £14,700 (F.) (ffioedd a nodwyd yn Adroddiad Arup, yn ogystal â ffi hysbysu DAC, ffi gychwynnol, ffi Adroddiad ar yr Effaith Leol a ffi benderfynu yn y drefn honno). Lluosi'r ffigur â chyfanswm nifer y ceisiadau. Mae chwe chynllun priffyrdd y penderfynid arnynt fel ceisiadau Cydsyniad Seilwaith wedi 	<p>(H.) + (I.) + (J.) = cost flynyddol o £5,390,317 i ddatblygwyr ar gyfer cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd a gaiff ei rhedeg gan Gorff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith.</p>

<p>cael eu diystyru o'r rhan hon o'r gwaith cyfrifo²⁴. Felly mae'n gymwys i gyfanswm o $((44 - 6)/9) 4.2$ (G.) o geisiadau.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Felly, cyfanswm y gost i ddatblygwyr, heb gynnwys ffioedd ceisiadau yw $((A.) - (B.) - (C.) - (D.) - (E.) - (F.)) \times (G.) = £2,666,840$ (H.). • Cyfanswm y gost barhaus ychwanegol i ddatblygwyr fesul blwyddyn am redeg gwasanaeth Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith, sef yr elfen ffioedd i yn y bôn gan y byddai'n gweithredu ar sail adennill costau'n llawn = £2,480,451 (I.)²⁵. Mae'r ffigur hwn yn seiliedig ar y costau blaenorol i Gorff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith a amlinellir uchod, gan gynnwys staff, yswiriant, a swyddfa ac ati. • Cost ychwanegol ar gyfer ceisiadau seilwaith y bydd ACLlau yn penderfynu arnynt heb fod o dan gyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd. Mae hyn yr un faint ag a nodir o dan Opsiwn 2, sef £243,026 (J.). 	
--	--

Opsiwn 3 – Costau Ymgylgoreion Statudol fesul blwyddyn – Cymryd rhan mewn cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd y byddai Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith yn gyfrifol amdani

3.87 Gweler y costau a nodir ar gyfer ymgylgoreion statudol o dan Opsiwn 2 ar gyfer cyfundrefn Cydsyniad Seilwaith newydd, y disgwylir iddynt fod yn gymwys o dan yr opsiwn hwn.

²⁴ Dim ond ffioedd penderfynu sydd wedi cael eu cymhwyso at gostau datblygwyr ar gyfer cynlluniau priffyrdd ar draws pob opsiwn; gweler paragraff 3.27 o'r papur hwn. Byddai costau penderfynu i ddatblygwyr ar gyfer cynlluniau priffyrdd yn cael eu cynnwys fel costau y byddai datblygwyr yn mynd iddynt am redeg y Corff Annibynnol Cydsyniad Seilwaith; gweler y pwynt bwled isod yn y prif destun.

²⁵ Noder y byddai cymhwyso'r ffigur hwn at bob cais unigol yn arwain at ffi i ddatblygwyr o (rhannu ag amcangyfrif o $(44/9) 4.9$ cais y flwyddyn) £507,365 fesul cais.

Dulliau Gweithredu a Rhagdybiaethau Manwl – Opsiwn 4 – Sefydlu cyfundrefnau cydsynio seilwaith llwybr carlam a chyson er mwyn i uned o fewn Llywodraeth Cymru benderfynu arnynt

Opsiwn 4 – Egwyddorion Cyffredinol

- 3.88 O dan yr opsiwn hwn, fel y nodir yn yr asesiad, byddai diwygiadau'n cael eu gwneud i is-ddeddfwriaeth ar gyfer yr amrywiol gyfundrefnau cydsynio seilwaith er mwyn sicrhau mwy o gysondeb. Byddai uned newydd o fewn Llywodraeth Cymru yn gyfrifol am wneud penderfyniadau ar ran Gweinidogion Cymru.
- 3.89 Ar gyfer yr opsiwn hwn, gan y byddai'r cyfundrefnau cydsynio seilwaith yn aros yr un peth â'r rhai ar gyfer Opsiwn 1, mae'r rhan fwyaf o'r costau wedi cael eu cymhwyso ar y sail honno.
- 3.90 Fodd bynnag, gan y byddai prosesau mwy cyson a syml yn cael eu sicrhau drwy ddiwygio deddfwriaeth, ystyrir y byddai modd gwneud arbedion effeithlonrwydd drwy archwilio ceisiadau yn gydamserol, a chynnig strwythur ffioedd priodol er mwyn sicrhau y gellir adennill costau'n llawn ar gyfer pob math o achos.
- 3.91 Gan fod cyfundrefnau tebyg ar waith fel o dan Opsiwn 1, ond gydag addasiadau er mwyn sicrhau gwell prosesau, disgwylir y byddai'r costau i awdurdodau cynllunio lleol ac ymgylgoreion statudol o dan yr opsiwn hwn yn aros yr un faint ag ar gyfer Opsiwn 1.

Opsiwn 4 – Costau datblygwyr fesul blwyddyn – Cyfundrefnau cydsynio seilwaith llwybr carlam a chyson

- 3.92 Amcangyfrifir mai'r costau i ddatblygwyr am gymryd rhan mewn gwell cyfundrefnau cydsynio seilwaith o dan Opsiwn 4 fyddai **£4,757,856** y flwyddyn. Mae dadansoddiad manwl o'r costau hyn fel a ganlyn:

Tabl AH – Dadansoddiad o'r costau fesul blwyddyn i'r diwydiant datblygu ar gyfer cyfundrefnau cydsynio seilwaith llwybr carlam a chyson o dan Opsiwn 4.	
Cyfundrefn	Cost
Caniatâd cynllunio o dan adran 57(1) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	£0 (A.).
Caniatâd ar gyfer Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol (DAC) o dan a.62(D) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990	Cyfanswm o 36 o geisiadau DAC yn ystod y cyfnod naw mlynedd a aseswyd. Cyfanswm nifer fesul blwyddyn = $36 / 9 = 4$ (B.).

	<p>Costau datblygwyr, sef £897,230 (C.).</p> <p>Cyfanswm y gost fesul blwyddyn = (B. x C.) = £3,588,920 (D.).</p>
Cydsyniad i adeiladu a gweithredu gorsafoedd cynhyrchu o dan adran 36 o Ddeddf Trydan 1989	<p>2 orsaf gynhyrchu o dan y Ddeddf Trydan yn ystod y cyfnod naw mlynedd a aseswyd.</p> <p>Nifer y gorsafoedd cynhyrchu fesul blwyddyn = $2 / 9 = 0.2$ (E.).</p> <p>Gorsafoedd cynhyrchu o dan y Ddeddf Trydan sy'n cynnwys costau paratoi o Adroddiad Arup, a chostau sylfaen ceisiadau DAC, a chostau ychwanegol ceisiadau DAC o Adroddiad Arup = + £1,373,889 + £38,380 + £227,230 = £1,639,499 (F.).</p> <p>Cyfanswm y gost fesul blwyddyn = (E. x F.) = £364,333 (G.).</p>
Gorchmynion Diwygio a Grymuso Harbyrau o dan Ddeddf Harbyrau 1964	<p>5 Gorchymyn Harbwr yn ystod y cyfnod naw mlynedd a aseswyd.</p> <p>Nifer y ceisiadau Gorchymyn Harbwr fesul blwyddyn = $5 / 9 = 0.6$ (H.).</p> <p>Gorchmynion Harbwr sy'n cynnwys costau paratoi o Adroddiad Arup, a chostau sylfaen ceisiadau DAC, a chostau ychwanegol ceisiadau DAC o Adroddiad Arup = + £176,333 + £38,380 + £227,230 = £441,943 (I.).</p> <p>Cyfanswm y gost fesul blwyddyn = (H. x I.) = £245,524 (J.).</p>
Gorchmynion o dan Ddeddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992	<p>1 Gorchymyn Trafnidiaeth a Gweithfeydd yn ystod y cyfnod naw mlynedd a aseswyd.</p> <p>Nifer y ceisiadau Gorchymyn Trafnidiaeth a Gweithfeydd fesul blwyddyn = $1 / 9 = 0.1$ (K.).</p> <p>Gorchmynion Trafnidiaeth a Gweithfeydd sy'n cynnwys costau paratoi o Adroddiad Arup, a chostau sylfaen ceisiadau DAC, a</p>

	<p>chostau ychwanegol ceisiadau DAC o Adroddiad Arup = + £2,110,000 + £38,380 + £227,230 = £2,375,610 (L.).</p> <p>Cyfanswm y gost fesul blwyddyn = (K. x L.) = £263,957 (M.).</p>
Gorchmynion o dan Ddeddf Priffyrdd 1980	<p>10 Gorchmynyn Priffyrdd yn ystod y cyfnod naw mlynedd a aseswyd.</p> <p>Nifer y ceisiadau Gorchmynyn Priffyrdd a ragwelir fesul blwyddyn = $10 / 9 = 1.1$ (N.).</p> <p>Gorchmynion Priffyrdd sy'n cynnwys costau sylfaen ceisiadau DAC, a chostau ychwanegol ceisiadau DAC o Adroddiad Arup = £38,380 + £227,230 = £265,610 (O.).</p> <p>Cyfanswm y gost fesul blwyddyn = (N. x O.) = £295,122 (P.).</p>
Cyfanswm y gost fesul blwyddyn i'r diwydiant datblygu ar gyfer cyfundrefnau cydsynio seilwaith llwybr carlam a chyson o dan Opsiwn 4.	(cyfanswm (A.), (D.), (G.), (J.), (M.), (P.)) = £4,757,856 y flwyddyn.

3.93 Mae'r costau i'r diwydiant datblygu am gymryd rhan mewn cyfundrefnau cydsynio seilwaith gwell o dan yr opsiwn hwn yn debyg i'r costau datblygwyr o dan Opsiwn 1, ar wahân i'r cafeatau canlynol:

- Ar gyfer cyfundrefnau cydsynio heblaw DAC, ystyrir bod diwygiadau yn debygol o gael eu gwneud i'w cysoni'n agosach â gofynion a strwythurau ffioedd y gyfundrefn gydsynio DAC er mwyn sicrhau mwy o gysondeb ac effeithlonrwydd. Felly, byddai'r costau fesul cais yn dilyn y model DAC yn gyffredinol. Mae hyn wedi arwain at gostau fesul cais ar gyfer y cyfundrefnau eraill hynny yn cael eu cyfrifo ar sail cymryd dim ond y costau paratoi cyfartalog ar gyfer pob math o gyfundrefn gydsynio o Adroddiad Arup, ac adio hynny at gostau sylfaen ceisiadau DAC a chostau ychwanegol ceisiadau DAC.
- Daw costau sylfaen ceisiadau DAC o [Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol – Canllawiau Gweithdrefnol 2019](#) ac maent yn cynnwys y ffi hysbysu o £580, ffi gychwynnol o £15,350, ffi Adroddiad ar yr Effaith Leol o £7,750 a ffi benderfynu o £14,700.
- Daw costau ychwanegol ceisiadau DAC o Adroddiad Arup, a'u cyfanswm yw £227,230. Mae'r costau hyn yn cynnwys costau eraill i ddatblygwyr yn sgil ceisiadau, megis ffi archwilio a chost cynnal ymgynghoriad cyn gwneud cais.
- Yr unig eithriad i'r uchod yw'r costau ar gyfer Gorchmynion Priffyrdd oherwydd, er bod costau DAC wedi cael eu cymhwyso, nid yw costau paratoi cyfartalog wedi cael eu cynnwys yn y gwaith cyfrifo. Y rheswm dros hyn yw mai dim ond ffioedd penderfynu sydd wedi cael eu cymhwyso at gostau datblygwyr ar gyfer cynlluniau priffyrdd ar draws pob opsiwn; gweler paragraff 3.27 o'r papur hwn.

Opsiwn 4 – Costau Llywodraeth Cymru – Canllawiau ar gyfer cyfundrefnau cydsynio seilwaith llwybr carlam a chyson

- 3.94 Amcangyfrifir mai'r gost i Lywodraeth Cymru am lunio canllawiau pwrpasol ar y gofynion newydd ar gyfer gwelliannau i'r cyfundrefnau presennol fyddai **£4,202**. Rhoddir dadansoddiad manwl o'r costau hyn yn ôl tasg a graddfa staff Llywodraeth Cymru isod:

Tabl A1 – Canllawiau Llywodraeth Cymru ar gyfer Cyfundrefnau Cydsynio Seilwaith Llwybr Carlam a Chyson		
Tasg	Cost Uwch-swyddog Gweithredol	Cost Swyddog Gweithredol Uwch
Gwaith cychwynnol i baratoi canllawiau (15 diwrnod)	£0	£3,598
Cymeradwyo'r canllawiau terfynol (2 ddiwrnod)	£603	£0
Cyfanswm costau	£4,202	

- 3.95 Mae'r costau uchod yn seiliedig ar y cyfansoddiad canlynol o ran tasgau a rhagdybiaethau:

- Byddai pum dogfen ganllaw newydd yn cael eu llunio ar y gwelliannau i'r cyfundrefnau cydsynio seilwaith presennol. Mae'r ffigur hwn yn seiliedig ar yr amrywiaeth o feysydd pwnc a gwmpesir gan y ddeddfwriaeth ar gyfer y cyfundrefnau presennol hynny, sef DAC a chynllunio, harbyrau, priffyrdd, trafnidiaeth a thrydan;
- Un swyddog cynllunio ar lefel uwch-swyddog gweithredol ac un swyddog cynllunio ar lefel swyddog gweithredol uwch o Lywodraeth Cymru yn llunio'r canllawiau. Yr uwch-swyddog gweithredol a fydd yn gyfrifol am eu paratoi, gyda phob dogfen ganllaw'n cymryd tri diwrnod gwaith i'w pharatoi, a'r swyddog gweithredol uwch yn cymeradwyo'r cynnwys, gyda hyd at dair dogfen ganllaw'n cael eu cymeradwyo mewn diwrnod gwaith;
- Mae'r costau staff yn seiliedig ar gostau cyflogau gros blynyddol Llywodraeth Cymru ar gyfer 2022/23 wedi'u rhannu yn ôl cyfradd ddyddiol, ar 220 diwrnod gwaith y flwyddyn.

Atodiad A – Dadansoddiad o gostau PCAC a Llywodraeth Cymru ar gyfer penderfynu ar geisiadau seilwaith

Tudalen y pecyn 107

Cam	Tasg		Amser sydd ei Angen ar Gyfartaledd (oriau). Mae'r cyfansymiau'n gyfwerth â chostau staff (£) yn seiliedig ar oriau staff, wedi'u lluosu â chostau staff gros cyfartalog fesul awr (<i>mae'r costau staff yn seiliedig ar gostau cyflogau Llywodraeth Cymru a PCAC yn 2022-2023 wedi'u dadansoddi yn ôl band cyflog</i>)			Gradd Llywodraeth Cymru
			Achos cymhlethdod isel	Achos cymhlethdod canolig	Achos cymhlethdod uchel	
Cyn gwneud cais	Cyfarfodydd Cychwyn a Chyngor Cyn Gwneud Cais na chodir tâl amdano (gan gynnwys ymholiadau cyffredinol)					
			3.70	3.70	3.70	Cymorth Tîm
			2.00	2.00	2.00	Swyddog Gweithredol Uwch
			4.70	6.70	12.40	Uwch-swyddog Gweithredol
			333.53 (A.)	415.06 (a.)	647.41 (1.)	
	Asesiad Effaith Rheoleiddiol – sgrinio a chwmpasu					
			14.80	14.80	37.00	Uwch-swyddog Gweithredol
			603.31 (B.)	603.31 (b.)	1,508.27 (2.)	

	Hysbysu'r ceisydd am y penderfyniad i dderbyn/gwrthod ei hysbysiad ynghylch cyflwyno cais DAC, gan gynnwys penderfynu p'un ai cais DAC ydyw ai peidio					
			6.70	6.70	6.70	Cymorth Tîm
					1.00	Uwch-swyddog Gweithredol
			139.63 (C.)	139.63 (c.)	180.39 (3.)	
	Cyngor ffurfiol cyn gwneud cais, sy'n ymestyn i gyngor 'heb ragfarnu' ar rinweddau cynlluniau arfaethedig yn ogystal ag agweddau gweithdrefnol y broses DAC					
			1.00	1.00	1.00	Cymorth Tîm
			7.40	7.40	14.80	Uwch-swyddog Gweithredol
			322.49 (D.)	322.49 (d.)	624.15 (4.)	
Gwneud cais	Cofrestru a dilysu'r cais (gan gynnwys digonolrwydd yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol)		10.00	10.00	10.00	Cymorth Tîm
			2.00	2.00	4.00	Uwch-swyddog Gweithredol
			22.20	37.00		Arolygydd G7
					44.40	Arolygydd G6
			1,588.31 (E.)	2,453.91 (e.)	3,581.59 (5.)	
	Hysbysu ynghylch y penderfyniad dilysu, gan gynnwys y rhesymau dros beidio â'i ddilysu lle bo hynny'n berthnasol (gan gynnwys cyfieithu)		3.00	3.00	5.00	Cymorth Tîm
			2.00	2.00	4.00	Uwch-swyddog Gweithredol
			3.70	3.70		Arolygydd G7
					3.70	Arolygydd G6
			360.45 (F.)	360.45 (f.)	534.77 (6.)	
	Llythyrau hysbysu at ymgylgoreion statudol a sefydliadau a phartïon â diddordeb (gan gynnwys llythyrau					
			7.40	7.40	14.80	Cymorth Tîm

	hysbysebu cymdogion a hysbysu Cynghorau Cymuned)		1.00	1.00	2.00	Swyddog Gweithredol Uwch
			186.63 (G.)	186.63 (g.)	373.26 (7.)	
	Cyhoeddi deunyddiau'r cais ar borth gwaith achos cynllunio PCAC (gan gynnwys darlleniad GDPR)					
			22.20	22.20	25.90	Cymorth Tîm
			462.64 (H.)	462.64 (h.)	539.75 (8.)	
	Bwrw golwg dros yr Adroddiad ar yr Effaith Leol ac ymdrin â'r sylwadau					
			2.00	2.00	2.00	Cymorth Tîm
			18.50	29.60	40.00	Cymorth Tîm
			1.00	1.00	2.00	Uwch-swyddog Gweithredol
			467.98 (I.)	699.30 (i.)	956.79 (9.)	
	Ffi hysbysiad i'r wasg					
	Hysbysiad i'r wasg - cost staff					
			3.00	3.00	5.00	Cymorth Tîm
			62.52 (J.)	62.52 (j.)	104.20 (10.)	
	Arddangos hysbysiad safle (ar gyfer cynigion ar y tir) – ar gyfer ACLlau					
	Cyfarfod cyn archwilio (dewisol)					

	Penderfynu ar ffurflen 'hysbysu ynghylch bwriad i amrywio' a gyflwynwyd yn ôl disgrisiwn y datblygwr (dewisol)					
			3.70	3.70	3.70	Cymorth Tîm
			3.00	3.00		Arolygydd G7
					6.00	Arolygydd G6
			252.56 (K.)	252.56 (k.)	510.91 (11.)	
	Penderfynu ar fwriad y ceisydd i amrywio (Swyddog achos i gwblhau gwriad GDPR / cyhoeddi, Arolygydd i asesu a yw'n dderbyniol)					
			14.80	14.80	22.20	Cymorth Tîm
			3.00	3.00	7.40	Arolygydd G7
					6.00	Arolygydd G6
			483.89 (L.)	483.89 (l.)	1,329.24 (12.)	
	Atal cais dros dro					
			14.80	14.80	22.20	Cymorth Tîm
			7.40	7.40	14.80	Arolygydd G7
			741.22 (M.)	741.22 (m.)	1,328.23 (13.)	
Archwilio	Penodi Arolygydd i archwilio'r cais		7.40	7.40	7.40	Swyddog Gweithredol
			1.00	1.00		Arolygydd G7
					1.00	Arolygydd G6
			1.00	1.00	1.00	Dirprwy Gyfarwyddwr
			316.41 (N.)	316.41 (n.)	330.23 (14.)	
	Trefnu ymweliad(au) safle a lleoliadau					

					14.80	14.80	14.80	Cymorth Tîm
					308.43 (O.)	308.43 (o.)	308.43 (15.)	
	Penderfynu ar weithdrefn ac amserlen archwilio							
					1.00	1.00	2.00	Uwch-swyddog Gweithredol
					3.70	3.70		Arolygydd G7
							3.70	Arolygydd G6
					257.16 (P.)	257.16 (p.)	349.04 (16.)	
	Opsion 1. Sylwadau ysgrifenedig							
	Hysbysebu – ffi				£1,238.00 (Q.)	£1,530	£2,100	
	Hysbysebu – cost staff (a dalwyd yn gynharach yn y broses)							
	Llogi Lleoliadau - ffi a chost staff, ddim yn berthnasol i sylwadau ysgrifenedig							
	Opsion 2. Gwrandawriad llawr agored							
	Mewnbwn arolygydd i'r sesiynau archwilio				22.2	44.4		Arolygydd G7
							74	Arolygydd G6
					£1,298.39	£2,596.78	£5,350.23	
	Hysbysebu – ffi				£2,100	£2,341	£2,865	
	Cost Cyfieithu Hysbysebion				£50	£50	£50	

Cost Staff ar gyfer Cyfieithu Hysbysebion				1	1	1	Cymorth Tîm
Hysbysebu – cost staff				4	4	6	Cymorth Tîm
Cyfanswm cost hysbysebu				£154.20	£154.20	£195.88	
Llogi Lleoliadau – ffi				£0.00	£700.00	£1,050.00	
Gwasanaethau Cyfieithu ar y Pryd				£3,800.00	£7,650.00	£12,000.00	
Amser Gweinyddwyr Digwyddiadau				22.20	44.40	74.00	Cymorth Tîm
Llogi Lleoliadau a Gwasanaethau - cost staff				11.1	11.1	11.1	Swyddog Gweithredol Uwch
Cyfanswm Cost Llogi Lleoliadau				4,622.46	9,635.10	14,951.96	
Opsiwn 3. Gwrandawriad pwnc-benodol							
Mewnbwn arolygydd i'r sesiynau archwilio				22.2	44.4		Arolygydd G7
						74	Arolygydd G6
				£1,298.39	£2,596.78 (q.)	£5,350.23	
Hysbysebu – ffi				£2,100	£2,341 (r.)	£2,865	
Cost Cyfieithu Hysbysebion				£50	£50	£50	
Cost Staff ar gyfer Cyfieithu Hysbysebion				1	1	1	Cymorth Tîm
Hysbysebu – cost staff				4	4	6	Cymorth Tîm
Cyfanswm cost hysbysebu				154.20	154.20 (s.)	195.88	

Gwasanaethau Cyfieithu ar y Pryd			£3,800.00	£7,650.00	£12,000.00	
Amser Gweinyddwyr Digwyddiadau			22.2	44.4	74	Cymorth Tîm
Llogi Lleoliadau - cost staff			7.4	7.4	7.4	Swyddog Gweithredol Uwch
Cyfanswm Cost Llogi Lleoliadau			4,502.52	10,565.16	15,882.02 (20.)	
Yr Arolygydd penodedig yn ystyried yr holl sylwadau/materion a godir ac yn llunio adroddiad i Weinidogion Cymru yn argymhell p'un a ddylid rhoi neu wrthod caniatâd cynllunio. <i>Mae'r costau hyn ar gyfer archwilio, ar sail graddau ac amser staff ar gyfer archwilio cais DAC, wedi cael eu cysoni â'r ffioedd archwilio a nodir yn yr Atodlen i Reoliadau Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol (Ffioedd) (Cymru) 2016. -£870 y dydd am benderfynu ar geisiadau 'cymhlethdod isel' drwy sylwadau ysgrifenedig. -£920 y dydd am benderfynu ar geisiadau cymhlethdod canolig neu uchel drwy wrandawriad neu ymchwiliad.</i>			296	644		Arolygydd G7
					1820	Arolygydd G6
Costau ymgynghorwyr neu aseswyr						
			0.00	0.00	0.00	
Costau teithio a chynhaliaeth (Arolygydd a Gweinyddwr y Digwyddiad)			540.00 (S.)	1080.00 (v.)	1800.00 (22.)	(£)

	<p>Gorffen ysgrifennu'r adroddiad a'i gyflwyno i Weinidogion Cymru (gwaith darllen a gwaith gweinyddol gan yr Arolygydd).</p> <p><i>Mae'r costau hyn ar gyfer archwilio, ar sail graddau ac amser staff ar gyfer archwilio cais DAC, wedi cael eu cysoni â'r ffioedd archwilio a nodir yn yr Atodlen i Reoliadau Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol (Ffioedd) (Cymru) 2016. -£870 y dydd am benderfynu ar geisiadau 'cymhlethdod isel' drwy sylwadau ysgrifenedig. -£920 y dydd am benderfynu ar geisiadau cymhlethdod canolig neu uchel drwy wrandawriad neu ymchwiliad.</i></p>								
						7.40	14.80	37.00	Cymorth Tîm
						14.80	22.20	74.00	Arolygydd G6
						1,740.00 (T.)	1,840.00 (w.)	6,440.00 (23.)	
Ar ôl archwilio	Cyswllt, cywiriadau a gwybodaeth ychwanegol rhwng yr Arolygiaeth Gynllunio a'r Gangen Penderfyniadau								
						7.40	7.40	14.80	Cymorth Tîm
						154.21 (U.)	154.21 (x.)	308.43 (24.)	
	Cyhoeddi'r penderfyniad ac unrhyw ddogfennau perthnasol ar-lein, gan gynnwys cost cyfieithu ychwanegol								
						144.12	364.38	428.88	
						7.40	7.40	7.40	Cymorth Tîm
						298.33 (V.)	518.59 (y.)	583.09 (25.)	

Llywodraeth Cymru (Y Gyfarwyddiaeth Gynllunio)	Anfon llythyr penderfyniad ynghylch y cais DAC ac unrhyw gydsyniadau eilaidd cysylltiedig.	Swyddog Gweithredol	0.00	0.00	0.00	
			0.00 (W.)	0.00 (z.)	0.00 (26.)	
		Swyddog Gweithredol Uwch	37.00	103.60	148.00	
			1199.41 (X.)	3358.35 (aa.)	4797.64 (27.)	
		Uwch-swyddog Gweithredol	103.60	170.20	347.80	
			4223.16 (Y.)	6938.05 (ab.)	14177.76 (28.)	
		G7	14.80	51.80	103.60	
			788.46 (Z.)	2759.62 (ac.)	5519.25 (29.)	
		G5	4.00	7.40	22.20	
			295.27 (AA.)	546.25 (ad.)	1638.74 (30.)	
Llywodraeth Cymru (Gwasanaethau Cyfreithiol)	Cyngor cyfreithiol	G6	0.00	11.10	22.20	
			0.00 (AB.)	802.53 (ae.)	1605.07 (31.)	
		G7	0.00	37.00	148.00	
			0.00 (AC.)	2163.98 (af.)	8655.93 (32.)	
	Cyfanswm y costau am benderfynu ar geisiadau seilwaith o wahanol lefelau cymhlethdod	Cymhlethdod isel (cyfanswm o A. i AC.) = £32,154.01	Cymhlethdod canolig (cyfanswm o a. i af.) = £76,084.34	Cymhlethdod uchel (cyfanswm o 1. i 32.) = £208,145.69		

Costau cyflogau Llywodraeth Cymru 2022-23 (£)*				
Gradd	Cost Gros Gyfartalog Flynyddol	Cost Gros Gyfartalog Fisol	Cost Gros Gyfartalog yr Awr	Cost Gros Gyfartalog Ddyddiol
Cymorth Tîm**	33,927	2,827	20.84	154.21
Swyddog Gweithredol	40,504	3,375	24.88	184.11
Swyddog Gweithredol Uwch	52,774	4,398	32.42	239.88
Uwch-swyddog Gweithredol	66,364	5,530	40.76	301.65
G7	86,731	7,228	53.27	394.23
G6	105,117	8,760	64.57	477.80
Arolygydd G7***	95,215	7,935	58.49	432.80
Arolygydd G6	117,705	9,809	72.30	535.02
Dirprwy Gyfarwyddwr	120,174	10,015	73.82	546.25

* Rhagdybiaeth o 220 diwrnod gwaith y flwyddyn (260 diwrnod gwaith llai 30 diwrnod o wyliau blynyddol llai 10 diwrnod braint) a 7.4 awr y dydd.

** costau staff 2022-23 a ddarparwyd gan y Gwasanaethau Cyllid ym mis Ionawr 2023.

*** mae'r costau Arolygydd G7 a G6 yn seiliedig ar ffigurau a ddarparwyd gan PCAC fel yr oeddent ar 18 Ionawr 2023.

Atodiad B – Ceisiadau a gyflwynwyd yn ystod y cyfnod a aseswyd, o fis Ebrill 2013 tan fis Ebrill 2022

Enw'r Prosiect	Y gyfundrefn gydsynio y mae'r prosiect yn perthyn iddi	Y gyfundrefn bresennol a fyddai'n cael ei defnyddio i benderfynu ar y prosiect
Fferm Solar Maesygarth	Caniatâd cynllunio o dan a.57(1) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990;	DAC
Fferm Solar Cwmcaesingrug	Caniatâd cynllunio o dan a.57(1) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990;	DAC
Fferm Solar Hendre Fawr	Caniatâd cynllunio o dan a.57(1) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990;	DAC
Fferm Solar Shotwick	Caniatâd cynllunio o dan a.57(1) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990;	DAC
Fferm Wynt Bryn Blaen	Caniatâd cynllunio o dan a.57(1) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990;	DAC
Fferm Wynt Hendy	Caniatâd cynllunio o dan a.57(1) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990;	DAC
A4226 Five Mile Lane	Gorchmynion o dan a.10, a.14, a.16 neu a.28 o Ddeddf Priffyrdd 1980	Deddf Priffyrdd 1980
Cyfleuster ynni cynaliadwy Biomas Egnedol	Caniatâd ar gyfer Datganiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol o dan a.62D o'r Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref	DAC

Solar Llanwern	Caniatâd ar gyfer Datganiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol o dan a.62D o'r Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref	DAC
Sudbrook – Nwy Oriau Brig	Caniatâd ar gyfer Datganiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol o dan a.62D o'r Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref	DAC
Wauntyswg – Solar	Caniatâd ar gyfer Datganiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol o dan a.62D o'r Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref	DAC
Valero – Cyfleuster Cydgynhyrchu	Caniatâd ar gyfer Datganiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol o dan a.62D o'r Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref	DAC
Fferm Solar Llangennech (Solar Penderi / Felinfoel gynt).	Caniatâd ar gyfer Datganiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol o dan a.62D o'r Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref	DAC
Solar Tygroes	Caniatâd ar gyfer Datganiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol o dan a.62D o'r Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref	DAC
Cyfleuster Adfer Ynni Môr Hafren	Caniatâd ar gyfer Datganiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol o dan a.62D o'r Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref	DAC
Upper Ogmere – Tyrbinau Gwynt	Caniatâd ar gyfer Datganiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol o dan a.62D o'r Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref	DAC

Parc Solar Blackberry Lane	Caniatâd ar gyfer Datganiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol o dan a.62D o'r Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref	DAC
Chwarel Buttington – Cyfleuster Adfer Ynni	Caniatâd ar gyfer Datganiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol o dan a.62D o'r Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref	DAC
Canolfan Ynni Adnewyddadwy Fferm Brynwell	Caniatâd ar gyfer Datganiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol o dan a.62D o'r Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref	DAC
Ynni Solar Elwy	Caniatâd ar gyfer Datganiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol o dan a.62D o'r Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref	DAC
Fferm Solar Brynrhyd	Caniatâd ar gyfer Datganiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol o dan a.62D o'r Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref	DAC
Fferm Wynt Rhoscrowdder	Caniatâd ar gyfer Datganiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol o dan a.62D o'r Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref	DAC
Fferm Solar Penpergwm	Caniatâd ar gyfer Datganiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol o dan a.62D o'r Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref	DAC
Parc Solar Traffwll Ltd.	Caniatâd ar gyfer Datganiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol o dan a.62D o'r Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref	DAC

Coed Darcy – safle cynhyrchu ynni cronfa wrth gefn weithredol	Caniatâd ar gyfer Datganiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol o dan a.62D o'r Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref	DAC
Heol Felindre – gorsaf cynhyrchu ynni wrth gefn	Caniatâd ar gyfer Datganiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol o dan a.62D o'r Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref	DAC
Gorchymyn Cefnffordd Castell-nedd i'r Fenni (A465) (Deuoli o'r Fenni i Hirwaun a Ffyrdd Ymuno ac Ymadael) a Chefnffordd Man i'r Dwyrain o Abercynon i Fan i'r Dwyrain o Ddowlais (A4060) a Chefnffordd Caerdydd i Lan Conwy (A470) (Ffyrdd Cysylltu) (Dowlais Top i Hirwaun) (Ffyrdd Ymyl) 201-	Gorchmynion o dan a.10, a.14, a.16 neu a.28 o Ddeddf Priffyrdd 1980	Deddf Priffyrdd 1980
Cefnffordd Castell-nedd i'r Fenni (A465) (Deuoli o'r Fenni i Hirwaun a Ffyrdd Ymuno ac Ymadael) a Chefnffordd Man i'r Dwyrain o Abercynon i Fan i'r Dwyrain o Gefnffordd Dowlais (A4060) a Chefnffordd Caerdydd i Lan Conwy (A470) (Ffyrdd Cysylltu) (Gilwern i Fryn-mawr) (Ffyrdd Ymyl)	Gorchmynion o dan a.10, a.14, a.16 neu a.28 o Ddeddf Priffyrdd 1980	Deddf Priffyrdd 1980

<p>Coridor yr M4 o amgylch Casnewydd</p> <p>Cynllun Traffordd yr M4 (Cyffordd 23 (Man i'r Dwyrain o Fagwyr) i Fan i'r Gorllewin o Gyffordd 29 (Cas-bach) a Ffyrdd Cysylltu) a Thraffordd yr M48 (Ffordd Gysylltu Cyffordd 23 (Man i'r Dwyrain o Fagwyr)) (Diwygio) 201-</p>	<p>Gorchmynion o dan a.10, a.14, a.16 neu a.28 o Ddeddf Priffyrdd 1980</p>	<p>Deddf Priffyrdd 1980</p>
<p>Coridor yr M4 o amgylch Casnewydd</p> <p>Gorchymyn Traffordd yr M4 (Cyffordd 23 (Man i'r Dwyrain o Fagwyr) i Fan i'r Gorllewin o Gyffordd 29 (Cas-bach) a Ffyrdd Cysylltu) a Thraffordd yr M48 (Ffordd Gysylltu Cyffordd 23 (Man i'r Dwyrain o Fagwyr)) a Chefnffordd Llundain i Abergwaun (Man i'r Dwyrain o Fagwyr i Gas-bach) (Ffyrdd Ymyl) 201-</p>	<p>Gorchmynion o dan a.10, a.14, a.16 neu a.28 o Ddeddf Priffyrdd 1980</p>	<p>Deddf Priffyrdd 1980</p>

<p>Coridor yr M4 o amgylch Casnewydd</p> <p>Gorchymyn Prynu Gorfodol Traffordd yr M4 (Cyffordd 23 (Man i'r Dwyrain o Fagwyr) i Fan i'r Gorllewin o Gyffordd 29 (Cas-bach) a Ffyrdd Cysylltu) a thraffordd yr M48 (Ffordd gysylltu Cyffordd 23 (Man i'r Dwyrain o Fagwyr)) a Chefnffordd Llundain i Abergwaun (Man i'r Dwyrain o Fagwyr i Gas-bach) 201-</p>	<p>Gorchmynion o dan a.10, a.14, a.16 neu a.28 o Ddeddf Priffyrdd 1980</p>	<p>Deddf Priffyrdd 1980</p>
<p>Coridor yr M4 o amgylch Casnewydd</p> <p>Cefnffordd Llundain i Abergwaun (Man i'r Dwyrain o Fagwyr i Gas-bach)</p>	<p>Gorchmynion o dan a.10, a.14, a.16 neu a.28 o Ddeddf Priffyrdd 1980</p>	<p>Deddf Priffyrdd 1980</p>
<p>Coridor yr M4 o amgylch Casnewydd</p> <p>Cynllun traffordd yr M4 (Man i'r Gorllewin o Fagwyr i Fan i'r Dwyrain o Gas-bach) a Thraffordd yr A48(M) (Man i'r Gorllewin o Gas-bach i Laneirwg (Amrywio Amrywiol Gynlluniau) 201-</p>	<p>Gorchmynion o dan a.10, a.14, a.16 neu a.28 o Ddeddf Priffyrdd 1980</p>	<p>Deddf Priffyrdd 1980</p>

Cefnffordd Abergwaun i Fangor (A487) (Ffordd Osgoi Caernarfon a Bontnewydd a Thynnu Statws Cefnffordd)	Gorchmynion o dan a.10, a.14, a.16 neu a.28 o Ddeddf Priffyrdd 1980	Deddf Priffyrdd 1980
Gorchymyn Ffordd Fynediad Gwaith Dur yr A4810 (Queen's Way) 2021	Gorchmynion o dan a.10, a.14, a.16 neu a.28 o Ddeddf Priffyrdd 1980	Deddf Priffyrdd 1980
Canolfan Ynni Wrecsam	Gorchmynion Cydsyniad Datblygu o dan a.31 o Ddeddf Cynllunio 2008;	DAC
Gwella Prosesau Cynhyrchu Pŵer Mewnol ar gyfer Gwaith Dur Port Talbot	Gorchmynion Cydsyniad Datblygu o dan a.31 o Ddeddf Cynllunio 2008;	DAC
Gorsaf Bŵer Hirwaun	Gorchmynion Cydsyniad Datblygu o dan a.31 o Ddeddf Cynllunio 2008;	DAC
Gorsaf Bŵer Abergelli	Gorchmynion Cydsyniad Datblygu o dan a.31 o Ddeddf Cynllunio 2008;	DAC
Morlyn Llanw Bae Abertawe	Gorchmynion Cydsyniad Datblygu o dan a.31 o Ddeddf Cynllunio 2008;	Deddf Trydan 1989
Fferm Wynt Mynydd y Gwynt	Gorchmynion Cydsyniad Datblygu o dan a.31 o Ddeddf Cynllunio 2008;	DAC
Cyswllt Coedwig Brechfa	Gorchmynion Cydsyniad Datblygu o dan a.31 o Ddeddf Cynllunio 2008;	DAC
Cyswllt Ffermydd Gwynt Gogledd Cymru	Gorchmynion Cydsyniad Datblygu o dan a.31 o Ddeddf Cynllunio 2008;	DAC

Solar Gwynllŵg	Caniatâd ar gyfer Datganiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol o dan a.62D o'r Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref	DAC
Parth Arddangos Morlais	Gorchmynion o dan a.1 ac a.3 o Ddeddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992;	Gorchymyn Deddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd o dan a.1 neu a.3 o Ddeddf Trafnidiaeth a Gweithfeydd 1992.
Erebus – Prosiect Arddangos Gwynt Arnofiol ar y Môr	Cydsyniad i adeiladu a gweithredu gorsafoedd cynhyrchu o dan a.36 o Ddeddf Trydan 1989	Deddf Trydan 1989
Rush Wall Solar Park Ltd	Caniatâd ar gyfer Datganiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol o dan a.62D o'r Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref	DAC
EDF Energy Renewables Ltd. Garn Fach, i'r de o'r Drenewydd, Powys. - DNS/3244499	Caniatâd ar gyfer Datganiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol o dan a.62D o'r Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref	DAC
Gorsaf gynhyrchu sy'n llosgi biomas yng Ngwaith Penrhos, Caergybi, Ynys Môn	Cydsyniad i adeiladu a gweithredu gorsafoedd cynhyrchu o dan a.36 o Ddeddf Trydan 1989	DAC
Porthladd Abertawe – Gorchymyn Diwygio Harbwr Morlyn Llanw	Gorchmynion Diwygio a Grymuso Harbyrau o dan a.14 o Ddeddf Harbyrau 1964.	Gorchmynion Diwygio a Grymuso Harbyrau o dan a.14 o Ddeddf Harbyrau 1964.

Gorchymyn Harbwr Castell-nedd	Gorchmynion Diwygio a Grymuso Harbyrau o dan a.14 o Ddeddf Harbyrau 1964.	Gorchmynion Diwygio a Grymuso Harbyrau o dan a.14 o Ddeddf Harbyrau 1964.
Gorchymyn Diwygio Harbwr Aberdaugleddau (Martello Quays)	Gorchmynion Diwygio a Grymuso Harbyrau o dan a.14 o Ddeddf Harbyrau 1964.	Gorchmynion Diwygio a Grymuso Harbyrau o dan a.14 o Ddeddf Harbyrau 1964.
Gorchymyn Diwygio Harbwr Pont Lwytho Abergwaun	Gorchmynion Diwygio a Grymuso Harbyrau o dan a.14 o Ddeddf Harbyrau 1964.	Gorchmynion Diwygio a Grymuso Harbyrau o dan a.14 o Ddeddf Harbyrau 1964.
Gorchymyn Diwygio Harbwr Caergybi	Gorchmynion Diwygio a Grymuso Harbyrau o dan a.14 o Ddeddf Harbyrau 1964.	Gorchmynion Diwygio a Grymuso Harbyrau o dan a.14 o Ddeddf Harbyrau 1964.

Huw Irranca-Davies AS
Cadeirydd
Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad
Senedd Cymru

SeneddLJC@senedd.cymru

12 Mehefin 2023

Annwyl Huw

**Cytundeb Cysylltiadau Rhyngsefydliadol: 39ain Uwchgynhadledd y Cyngor
Prydeinig-Gwyddelig**

Rwy'n ysgrifennu yn unol â'r cytundeb cysylltiadau rhyng-sefydliadol i'ch hysbysu o 39ain cyfarfod Uwchgynhadledd y Cyngor Prydeinig-Gwyddelig, sy'n digwydd yr wythnos hon ac sy'n cael ei gynnal gan Lywodraeth Jersey.

Byddaf yn mynychu'r uwch-gynhadledd yn bersonol. Yn ogystal â'r cyfle arferol i gael diweddariad cyffredinol ar faterion, mae thema'r Uwchgynhadledd yn ymwneud â pholisi tai ac ynni a'i deitl yw 'Adeiladu ar gyfer y Dyfodol: Gwyrdd a Fforddiadwy'.

Bydd y Cyngor yn cytuno ar gyfathrebiad yn yr Uwchgynhadledd a fydd yn manylu ar y trafodaethau a gynhelir, a byddaf yn ysgrifennu atoch i'w rhannu â chi. Byddaf hefyd yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Senedd gyda datganiad ysgrifenedig maes o law.

Rwyf hefyd wedi anfon copi o'r llythyr hwn at y Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith, y Pwyllgor Llywodraeth Leol a Thai, a'r Pwyllgor Cydraddoldeb a Chyfiawnder Cymdeithasol.

Dymuniadau gorau

MARK DRAKEFORD

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Mark.Drakeford@llyw.cymru
Correspondence.Mark.Drakeford@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Eitem 4.4

BD04 Cyfoeth Naturiol Cymru

Senedd Cymru | Welsh Parliament

Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith | Climate Change, Environment, and Infrastructure Committee

Biodiversity and the nature emergency | Bioamrywiaeth a'r argyfwng natur

Ymateb gan Cyfoeth Naturiol Cymru | Evidence from Natural Resources Wales

---

Nodyn briffio: Gweithredu COP15

Cyd-destun

1. Mae Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith y Senedd yn archwilio sut mae canlyniad COP15 yn llywio ymateb Llywodraeth Cymru i'r argyfwng natur a materion cysylltiedig. Mae'n ystyried y ffordd orau y gall Cymru weithredu [cytundeb rhyngwladol ar fioamrywiaeth COP15](#) ar lefel ddomestig.
2. Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) yw'r prif gynghorydd i Lywodraeth Cymru ar faterion sy'n ymwneud â'r amgylchedd a'i adnoddau naturiol. Mae ein cyfrifoldebau yn cynnwys rheoleiddio, dynodi, rheoli tir, a gwaith monitro a chasglu tystiolaeth statudol mewn perthynas â rheoli bioamrywiaeth a chadwraeth natur. Mae'r cyflwyniad tystiolaeth hwn yn darparu ein hymateb i ymchwiliad y pwyllgor i weithrediad y Fframwaith Bioamrywiaeth Byd-eang yng Nghymru.

Cefndir

3. Mae Fframwaith Bioamrywiaeth Byd-eang (GBF) Kunming-Montreal, y cytunwyd arni yn y bymthegfed Gynhadledd Pleidiau (COP15) yn ddiweddar, yn nodi ei diben fel a ganlyn:
  - a. *'y nod yw cataleiddio, galluogi a symbylu gweithrediad brys a thrawsnewidiol gan lywodraethau, ac awdurdodau is-genedlaethol a lleol, gyda chyfranogiad y gymdeithas gyfan, i atal a gwrthdroi colli bioamrywiaeth, er mwyn cyflawni'r canlyniadau a nodir yn ei weledigaeth, ei genhadaeth, ei nodau a'i dargedau...'*
4. Mynychodd y Gweinidog Newid Hinsawdd, Julie James AS, uwchgynhadledd COP15 GBF, a bu'n rhan o drafodaethau is-genedlaethol a sgysiau eraill fel rhan o drafodaethau COP15 cyn y cytunwyd ar y fframwaith terfynol. Mae Cymru hefyd yn bartner ym Mhroses Caeredin ac yn cefnogi'r bwriad i fabwysiadu cynllun gweithredu ar gyfer llywodraethau is-genedlaethol a lleol i ysgogi a chyflawni camau gweithredu cadarnhaol ar gyfer byd natur.
5. Mae'r Gweinidog wedi cyhoeddi argyfwng natur ac, yn ddiweddar, cynhaliodd Archwiliad Dwfn Bioamrywiaeth a oedd yn canolbwyntio ar sut y gall Cymru weithredu Targed 3 GBF ('30 erbyn 30') i ddiogelu a rheoli 30% o amgylcheddau daearol, dŵr croyw a morol ar gyfer natur yn effeithiol erbyn 2030. Mae cynllun gweithredu, sy'n cael ei gyd-gynhyrchu, yn cael ei ddatblygu i roi'r argymhellion ar waith a chyhoeddwyd [diwedddariad ar gynnydd <https://www.llyw.cymru/plymio-dwfn-](https://www.llyw.cymru/plymio-dwfn-)

[bioamrywiaeth-diweddariad-cynnydd-hydref-2022-i-ebrill-2023>](#) yn ddiweddar. Mae'r Rhaglen Lywodraethu bresennol yn ymrwmo i sefydlu targedau natur statudol i warchod ac adfer bioamrywiaeth, ac roedd yr archwiliad dwfn yn cydnabod bod eu hangen fel rhan o'r gwaith o ganolbwyntio ar gyflawni canlyniadau amgylcheddol a chyflawni cyfraniad GBF Cymru.

6. Mae'r Gweinidog hefyd wedi gwneud ymrwymadau i adnewyddu Polisi Adnoddau Naturiol Cymru a'r Strategaeth Bioamrywiaeth Genedlaethol (y Cynllun Gweithredu Adfer Natur ar hyn o bryd) er mwyn adlewyrchu targedau GBF ac argymhellion yr archwiliad dwfn, ac i ysgogi camau gweithredu cyfraniad Cymru at y cytundeb GBF.

Dulliau o weithredu GBF Kunming-Montreal yng Nghymru

Ymateb y DU i'r GBF mewn perthynas â Chymru

7. Y Grŵp Bioamrywiaeth Pedair Gwlad (4CBG) yw'r corff llywodraethu arweiniol ar gyfer Fframwaith Bioamrywiaeth y DU ac mae'n cynnwys gweinyddiaethau gwledydd (gan gynnwys Llywodraeth Cymru) ac asiantaethau cadwraeth natur cysylltiedig (gan gynnwys CNC). Mae pob un o bedair gwlad y DU yn gyfrifol am ddatblygu eu dulliau polisi eu hunain ar gyfer cyflawni ymrwymadau bioamrywiaeth rhyngwladol ynghyd â'u blaenoriaethau domestig, ac nid yw'r rhain yn rhan o'r fframwaith. Ym mhob achos, caiff gwarchod ac adfer byd natur eu hystyried yn rhan o set ehangach o bolisiau rhyng-gysylltiedig sy'n cwmpasu, er enghraifft, newid hinsawdd, iechyd a llesiant, adferiad gwyrdd, cyllid glas a gwyrdd, rheoli adnoddau yn gynaliadwy, defnydd tir, a physgodfeydd.
8. Bydd ymateb y DU i'r ddogfen GBF yn rhoi crynodeb o waith y DU o weithredu'r GBF yn seiliedig ar strategaethau a chynlluniau cyflawni unigol pedair llywodraeth y DU, Fframwaith Bioamrywiaeth y DU, a strategaethau perthnasol eraill, gan gynnwys Strategaeth Forol y DU. Caiff y gwaith ei gydlyn gan y Cydbwyllgor Cadwraeth Natur ar ran y gweinyddiaethau. Mae'n cynnwys datblygu dehongliad cyffredin o dargedau GBF mewn perthynas â phob gwlad, nodi cyfleoedd cyflawni sy'n fwy uniongyrchol ar lefel y DU, ac egluro sut i fonitro cyflawniadau a sut i gynnal adroddiadau cyfunol symlach ar lefel y DU. Bydd angen i'r holl agweddau hyn ymgorffori deddfwriaeth a dulliau polisi sy'n benodol i Gymru sy'n bodoli eisoes. Wrth i'r strategaethau a chynlluniau domestig hyn ddatblygu dros oes Fframwaith Bioamrywiaeth y DU, bydd Mecanwaith System Glirio'r DU yn gweithredu fel ystorfa o strategaethau gwledydd cyfredol.
9. Y llywodraethau fydd yn atebol am gyflawni eu cynlluniau a strategaethau domestig, yn ogystal â gweithredu cyfraith amgylcheddol, yn ôl strwythurau llywodraethu amgylcheddol, gan gynnwys Asesydd Interim Diogelu'r Amgylchedd Cymru.

Cynllun Gweithredu Adfer Natur Cymru

- 10.** Mae'r Gweinidog wedi ymrwymo i adolygu'r Cynllun Gweithredu Adfer Natur yng ngoleuni'r Fframwaith Bioamrywiaeth Byd-eang newydd. Mae'n hanfodol bod y Cynllun Gweithredu Adfer Natur ar ei newydd wedd yn amlinellu'n glir sut mae Cymru am fynd ati i gyflawni'r targedau GBF newydd ac yn ysgogi camau gweithredu. Mae hyn yn cynnwys egluro trefniadau llywodraethu a gofynion adrodd ar gynnydd er mwyn sicrhau bod y cynllun gweithredu'n dryloyw ac yn effeithiol. Ar hyn o bryd, mae CNC yn gweithio gyda Llywodraeth Cymru a Phartneriaeth Bioamrywiaeth Cymru ar arolwg effeithiolrwydd i lywio'r gwaith o adnewyddu'r Cynllun Gweithredu Adfer Natur.
- 11.** Yn ogystal â mynd i'r afael â chadwraeth, adfer, a defnydd cynaliadwy o fioamrywiaeth, rhaid i'r Cynllun Gweithredu Adfer Natur newydd ymgorffori dulliau o brif ffrydio ystyriaethau bioamrywiaeth ar draws pob sector. Mae mabwysiadu dull rheoli ymaddasol yn hanfodol er mwyn cwrddu gwaith adolygu a gwerthuso rheolaidd ac addasu strategaethau a chmau gweithredu yn seiliedig ar wybodaeth newydd, canfyddiadau gwyddonol, a dysgu parhaus o lwyddiannau a heriau ar gyfer gwella darpariaeth.

Fframwaith deddfwriaethol Cymru

- 12.** Mae gan Gymru ddeddfwriaeth sylfaenol gref i alluogi adferiad byd natur yng nghydestun yr agenda datblygu cynaliadwy ehangach ar ffurf Deddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016 a Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015. Yn benodol, mae dyletswydd adran 6 o Ddeddf yr Amgylchedd (Cymru) yn fecanwaith allweddol ar gyfer ysgogi gwelliannau ar gyfer byd natur yn y sector cyhoeddus ym mhob awdurdod cyhoeddus sy'n gweithredu yng Nghymru. Yng ngoleuni'r GBF newydd, ceir cyfle i ddarparu'r fframwaith i geisio cyflawniad ac atebolrwydd cryfach i bob awdurdod cyhoeddus trwy eu rolau, ac i gynhyrchu mwy o gamau gweithredu ar y cyd ar draws y sector cyhoeddus.

Targedau natur statudol

- 13.** Mae targedau wedi'u rhwymo mewn cyfraith yn allweddol i ysgogi camau gweithredu, ac yn hanfodol ar gyfer darparu llinell welediad glir tuag at y targedau GBF. Roedd argymhellion yr archwiliad dwfn yn cynnwys yr angen i ddatblygu deddfwriaeth sylfaenol ar gyfer targedau adfer natur cyffredinol mor gynnar â phosibl yn nhymor y Senedd hon, yn ogystal â chyfres o dargedau adfer natur statudol manylach sy'n canolbwyntio ar gyflawni canlyniadau amgylcheddol a chyflawni cyfraniad GBF Cymru.
- 14.** Bydd angen i'r gwaith ar ddatblygu targedau fynd rhagddo'n gyflym er mwyn helpu i ysgogi cyflawniad erbyn 2030. Mae sefydlu grŵp arbenigol i ddatblygu fframwaith priodol o dargedau adfer natur interim a hirdymor yn hanfodol er mwyn ymgorffori gwybodaeth o bob rhan o Gymru a dysgu a phrofiadau o ddulliau gweithredu gwledydd eraill y DU, gan gynnwys [targed helaethrwydd rhywogaethau](#)

<https://www.legislation.gov.uk/ukxi/2023/91/made> Lloegr, sy'n rhan o gyfres o dargedau 'uchafbwynt'.

15. Un dasg hanfodol yw egluro sut y gellir diffinio targedau GBF, ac yn benodol 30 erbyn 30, yn fanylach ar gyfer Cymru, i gyd-fynd hefyd â gwledydd eraill y DU, a defnyddio'r dystiolaeth wyddonol orau posibl i gefnogi'r gwaith o olrhain cynnydd a monitro canlyniadau. Mae sylfaen dystiolaeth gadarn i ategu targedau natur sydd wedi'u rhwymo mewn cyfraith yn hanfodol, ac mae mecanweithiau sefydledig megis yr Adroddiad ar Sefyllfa Adnoddau Naturiol (gweler yn ddiweddarach) yn cynnig y cyfle i gefnogi hyn.
16. Mae angen i'r gwaith o ddatblygu targedau natur gynnwys y rhai sydd â diddordeb technegol uniongyrchol mewn adferiad byd natur. Mae'r un mor hanfodol y caiff mewnbwn gan ystod ehangach o randdeiliaid eraill ei ystyried, gan gynnwys buddiannau sefydliadol a buddiannau'r sector preifat, yn enwedig ar gyfer targed adeiladu capasiti posibl er mwyn cynhyrchu'r capasiti ac adnoddau cyfunol sydd eu hangen i gyflawni dyheadau'r GBF. Mae cyfyngiadau o fewn y GBF newydd o hyd – er enghraifft, dyddiad targed penodol ar gyfer atal difodiant rhywogaethau a achosir gan ddyn – a fyddai o gymorth i asesu llwyddiant tymor hwy a gwella cymorth ar gyfer cyflawni canlyniadau adfer rhywogaethau. Ar gyfer Cymru, mae dangosyddion cenedlaethol wedi'u datblygu i gefnogi'r gwaith o gyflawni'r nodau Cymru Gydnerth a Chymru sy'n Gyfrifol yn Fyd-eang sydd wedi'u hymgorffori yn y ddeddfwriaeth llesiant, gan gynnwys [Dangosydd Bioamrywiaeth 44](#), y gellid eu hadolygu i gynnwys hyn a llywio'r gwaith o gyflawni targedau.
17. Wrth ddiffinio llwyddiant 30 erbyn 30, bydd angen i dargedau gyd-fynd ag uchelgeisiau pedair gwlad y DU er mwyn sicrhau cysondeb o ran adrodd ar lefel y DU.

Integreiddio â pholisïau eraill

18. Mae angen integreiddio ystyriaethau bioamrywiaeth yn llawn i bob polisi a sector perthnasol arall, megis amaethyddiaeth, coedwigaeth, pysgodfeydd, cynllunio trefol, a lliniaru ac addasu i'r newid yn yr hinsawdd, er mwyn sicrhau cydlyniaeth a synergedd rhwng cadwraeth bioamrywiaeth a nodau datblygu cynaliadwy eraill.
19. Bydd y newidiadau arfaethedig i Bolisi Cynllunio Cymru, sy'n ymwneud yn bennaf â budd net bioamrywiaeth, cydnerthedd ecosystemau, a chryfhau'r amddiffyniad sydd ar gael i Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig, yn gam sylweddol ymlaen i roi natur wrth wraidd y broses o wneud penderfyniadau ar gyfer paratoi cynlluniau datblygu a chyflwyno cynigion datblygu.
20. Mae Llywodraeth Cymru yn datblygu cynigion ar gyfer y Cynllun Ffermio Cynaliadwy fel rhan o Fil Amaethyddol (Cymru) ar gyfer cymorth rheoli tir ar ôl Brexit. Rydym yn

gweithio gyda Llywodraeth Cymru i gefnogi dyluniad y cynllun i adfer bioamrywiaeth i'r eithaf a chefnogi ffermio sydd o werth mawr i natur.

- 21.** Mae Strategaeth Forol y DU (ymateb y DU i Gyfarwydddeb Fframwaith Strategaeth Forol yr UE) yn darparu fframwaith ar gyfer cyflawni Statws Amgylcheddol Da ar gyfer moroedd y DU, gan gynnwys datblygu dangosyddion, rhaglenni monitro, a rhaglen o fesurau cyflawni. Mae'r strategaeth forol yn cynnwys disgrifydd penodol ar fioamrywiaeth.
- 22.** Fel rhan o'r gwaith o drosi uchelgeisiau adfer byd natur yn ymateb ymarferol ac adeiladu partneriaethau cysylltiedig â chymunedau, mae Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus yn chwarae rhan allweddol yn eu cynlluniau llesiant, ynghyd â'r saith [Datganiad Ardal](#), sy'n cwmpasu Cymru gyfan. Cynhyrchwyd Datganiadau Ardal i gefnogi darpariaeth sy'n seiliedig ar le ar gyfer y Polisi Adnoddau Naturiol trwy weithio ar y cyd i gyflawni'r blaenoriaethau a nodir ym mhob datganiad. Mae'r pandemig a'r argyfwng costau byw yn fwy diweddar wedi newid cyd-destun sgysiaau cynharach rhwng partneriaid yn sylweddol, felly, yn ystod 2023/24, bydd CNC yn adolygu'r holl Ddatganiadau Ardal i drafod cyflawniadau, yr hyn sydd angen ei newid, a'r camau gweithredu sydd eu hangen i lywio'r camau nesaf. Rydym hefyd yn bwriadu adnewyddu Datganiadau Ardal i adlewyrchu amcanion llesiant ein cynllun corfforaethol newydd yn llawnach, ynghyd ag ystyried y blaenoriaethau newydd a nodir gan y Polisi Adnoddau Naturiol nesaf.

Gweithredu uniongyrchol o ran cadwraeth a gwaith adfer

- 23.** Mae'r gwaith o ddatblygu a gweithredu trafodaethau cadwraeth ac adfer wedi'u targedu yn allweddol i warchod a gwella cynefinoedd, rhywogaethau ac ecosystemau, ac i alluogi Cymru i roi'r GBF newydd ar waith. Mae sefydlu ardaloedd gwarchodedig priodol a phrosiectau adfer cynefinoedd, a hyrwyddo arferion rheoli tir a morol cynaliadwy, oll yn chwarae rhan sylfaenol yn y gwaith. Bydd camau gweithredu ar y cyd, a ddatblygwyd o ganlyniad i'r archwiliad dwfn, yn canolbwyntio ar amddiffyn 30% o'n tir, ein dŵr croyw a'n môr yn well ar gyfer byd natur, a'i reoli'n effeithiol, erbyn 2030. Bydd cwblhau rhwydwaith Ardaloedd Morol Gwarchodedig Cymru yn sicrhau yr eir i'r afael â diffygion diogelu morol ac y cyfrannir at rwydwaith lefel y DU sy'n gydlynol yn ecolegol.
- 24.** Mae CNC eisoes yn arwain neu'n cymryd rhan weithredol mewn nifer o raglenni cyflawni natur uniongyrchol mawr, gan gynnwys y canlynol:
- a. Yn un o nifer o raglenni natur blaenllaw, mae Natur am Byth yn bartneriaeth o naw o elusennau amgylcheddol ar gyfer rhai o'n rhywogaethau sydd dan y bygythiad mwyaf sydd wedi dod at ei gilydd i ysbrydoli gweithrediad cymunedol. Ariennir y rhaglen pedair blynedd o hyd hon, sydd werth £8 miliwn, gan Gronfa Dreftadaeth y Loteri Genedlaethol, Llywodraeth Cymru, CNC, Cyngor Celfyddydau Cymru, ac ystod o ymddiriedolaethau, sefydliadau

a rhoddwyr corfforaethol. Mae cyfres o brosiectau ledled Cymru yn mynd i'r afael ag achosion sylfaenol dirywiad rhywogaethau, yn hyfforddi tîrfeddianwyr a chymunedau ar sut i reoli'n gynaliadwy, ac yn treialu dull newydd o adrodd am adferiad rhywogaethau. Mae uwchsgilio ymarferwyr ac ysbrydoli pobl i ofalu am fywyd gwyllt yn hanfodol i Natur am Byth, ac mae'n cynnwys rhaglen arloesol sy'n ymgysylltu â'r celfyddydau, rhwydwaith o hyfforddeion a gwirfoddolwyr, a chynllun cymorth cymunedol er mwyn gweithredu ar lawr gwlad. Mae adfer a gwella cynefinoedd i gynyddu poblogaethau rhai o'n rhywogaethau sydd o dan y bygythiad mwyaf yn cynnwys gwaith ar gyfer y gylfinir, yr eog a brithyll y môr, yr wystrysen gynhenid, glöyn byw brith y gors, y gardwenynen feinlas, a'r wiwer goch.

- b. Mae'r rhaglen Rhwydweithiau Natur, a ariennir gan Lywodraeth Cymru, yn ein galluogi i ddylunio a chyflawni prosiectau i wella cyflwr a chysylltedd safleoedd gwarchodedig ac yn creu rhwydweithiau ecolegol gwydn a fydd yn caniatáu i'n cynefinoedd a'n rhywogaethau sydd o dan y bygythiad mwyaf ffynnu. Mae'r gwaith hwn yn cynnwys cyfres o brosiectau sy'n canolbwyntio ar Rwydwaith Ardaloedd Morol Gwarchodedig Cymru. Rydym hefyd yn datblygu map Rhwydweithiau Natur er mwyn amlinellu meysydd ffocws allweddol i gefnogi'r broses o wneud penderfyniadau cyflawni.
- c. Mae'r Rhaglen Weithredu Genedlaethol ar Fawndiroedd yn cynyddu'r ymdrechion i gadw carbon o dan glo mewn dyddodion mawn, ac mae gennym dargedau uchelgeisiol ar gyfer adfer dalfeydd carbon mwyaf effeithiol byd natur.
- d. Mae ein pum prosiect Undeb Ewropeaidd LIFE, dan arweiniad CNC, sef LIFE Afon Dyfrdwy, Twyni Byw, Pedair Afon LIFE, Corsydd Crynedig LIFE, a LIFE ar gyfer Adfywio Cyforgorsydd Cymru, yn gyfanswm gwerth £27 miliwn o waith cadwraeth uniongyrchol a chodi ymwybyddiaeth o'r cynefinoedd hollbwysig hyn.

Monitro ac adrodd

- 25. Mae nodau a thargedau GBF yn gofyn am systemau monitro ac adrodd cadarn er mwyn olrhain cynnydd ac asesu statws a thueddiadau bioamrywiaeth Cymru ar ystod o raddfeydd. Bydd tystiolaeth o'r fath yn hanfodol i lywio'r gwaith o gynllunio ymyriadau a gwerthuso effeithiolrwydd gwaith rheoli. Bydd y grŵp gorchwyl monitro a thystiolaeth, a sefydlwyd o ganlyniad i'r archwiliad dwfn, yn canolbwyntio ar sefydlu fframwaith i Gymru a fydd yn galluogi gwerthusiad o 30 erbyn 30 a thargedau adfer natur ehangach, gan ystyried uchelgeisiau tymor byr, canolig a hir. Bydd y fframwaith hwn yn darparu gwerthusiad cyflawn o ganlyniadau mewn perthynas â set o fetrigau cynefinoedd, rhywogaethau ac ecosystemau ar ystod o raddfeydd priodol.
- 26. Mae'r [Adroddiad ar Sefyllfa Adnoddau Naturiol 2020](#), a gynhyrchwyd gan CNC, ac [Adroddiad Cyflwr Natur 2019](#) yn tanlinellu'n gyson sut mae adnoddau naturiol a bioamrywiaeth yng Nghymru yn dirywio'n sylweddol. Maent yn darparu tystiolaeth

greiddiol ar gyfer Polisi Adnoddau Naturiol Cymru sy'n gosod blaenoriaethau cenedlaethol ac yn sail i Ddatganiadau Ardal a'u camau gweithredu. Mae Adroddiad ar Sefyllfa Adnoddau Naturiol 2020 yn asesu i ba raddau y mae rheoli adnoddau naturiol yn gynaliadwy yn cael ei gyflawni a statws bioamrywiaeth yng Nghymru hefyd. Mae'n amlygu'r prif dueddiadau a ffactorau sy'n effeithio, neu'n debygol o effeithio, ar sefyllfa adnoddau naturiol. Mae'r dystiolaeth yn dangos pa mor frys ac angenrheidiol yw'r angen i weithredu mwy o ran bioamrywiaeth. Mae dull y ddau adroddiad yn weddol debyg ac yn asesu maint, sefyllfa a thueddiadau adnoddau naturiol ac ecosystemau. Mae'r ddau yn asesu'r hyn a all ysgogi newid a'r cyfleoedd i wneud newidiadau y mae eu hangen er mwyn sicrhau dyfodol cynaliadwy a gwrthdroi colledion bioamrywiaeth. Mae gwaith bellach wedi dechrau ar ddatblygu'r fersiwn lawn nesaf o'r Adroddiad ar Sefyllfa Adnoddau Naturiol, sydd i'w chyhoeddi yn 2025.

Cynllun corfforaethol CNC, 'Byd Natur a Phobl yn Ffynnu Gyda'n Gilydd'

27. Mae cynllun corfforaethol newydd CNC ar gyfer 2030 – a fydd yn cael ei lansio'n gyhoeddus ar 6 Mehefin – yn canolbwyntio ar natur fel un o'n tri amcan llesiant craidd:

- i. mae natur yn gwella
- ii. mae cymunedau yn gallu gwrthsefyll y newid yn yr hinsawdd
- iii. mae llygredd yn cael ei leihau

28. Rydym yn credu y gellir adfer natur trwy wneud y canlynol:

- ei gwarchod
- ei hadfer
- ei pharchu a'i gwerthfawrogi wrth wneud penderfyniadau
- ailgysylltu pobl a chymunedau â byd natur
- bod yn enghraifft o sefydliad natur bositif

29. Mae ein cynllun corfforaethol yn amlinellu ystod eang o gamau gweithredu y byddwn yn eu cymryd mewn perthynas ag adfer byd natur. Er mwyn cyflawni'r rhain, yn enwedig er mwyn adfer bioamrywiaeth ar lefel ehangach ledled Cymru, mae sylfaen gyflawni gref sy'n ymgorffori adeiladu capasiti, newid ymddygiad, codi ymwybyddiaeth, datblygu sgiliau, a chyllid cyhoeddus a phreifat cyfrifol yn hanfodol er mwyn cyflawni ar gyfer byd natur ar raddfa lawer mwy a chyflymach.

Hyrwyddo cyd-gynhyrchu #TîmCymru

30. Mae gweithredu'r targedau GBF yng Nghymru yn gofyn am ddull gweithredu cynhwysfawr a chydgyssylltiedig ledled Cymru, ym mhedair gwlad y DU a thu hwnt. Mae'r GBF yn darparu cyfle hynod bwysig o ran eirioli er mwyn archwilio adfer bioamrywiaeth yng Nghymru gydag ystod ehangach o lawer o sectorau a'r rhai sy'n gwneud penderfyniadau. Mae'n hanfodol bod rhanddeiliaid ledled Cymru yn ymgysylltu'n llawn – mae adrannau'r llywodraeth, ei hasiantaethau, awdurdodau

cyhoeddus sydd â chylch gwaith yng Nghymru, sefydliadau amgylcheddol, cymunedau, a busnesau a'u holl systemau gwneud penderfyniadau sefydliadol allweddol yr un mor bwysig. Mae hyn yn golygu cryfhau partneriaethau a chydweithrediadau presennol a meithrin rhai newydd i ddatblygu cyfrifoldeb ar y cyd a sicrhau cyfranogiad cynhwysfawr wrth gyflawni adferiad bioamrywiaeth.

- 31.** Sgwrs genedlaethol am ddyfodol amgylchedd naturiol Cymru yw Natur a Ni, sydd wedi'i hwyluso gan CNC. Ei nod yw creu gweledigaeth gyffredin ar gyfer 2050 ac ystyried y newidiadau sydd angen eu gwneud ar gyfer 2030 a 2050. Mae'n annog pobl i feddwl am yr amgylchedd ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol, ac i helpu i ddeall sut mae pobl yn teimlo am natur a sut mae angen newid perthynas cymdeithas â natur. Bydd y weledigaeth hon a rennir yn cael ei chyhoeddi yn ystod haf 2023 ac yn creu sylfaen ar gyfer meithrin cydberthnasau newydd er mwyn bwrw ymlaen â champau gweithredu, ac i gyfrannu at waith i adeiladu dulliau gweithredu ar y cyd drwy ein rhwydweithiau. Bydd CNC yn darparu ymateb ffurfiol i'r weledigaeth yn ystod hydref 2023.

Cyllid ac adnoddau – prif ffrydio camau gweithredu

- 32.** Mae amrywiaeth eang o bwysau a sbardunau systemau naturiol, gan gynnwys ansawdd aer a dŵr, newid defnydd tir a newid hinsawdd, yn effeithio ar golli bioamrywiaeth a'i hadferiad. Mae cyllid ac adnoddau digonol yn hanfodol i gefnogi'r gwaith o weithredu'r GBF, yn ogystal â mesurau cadwraeth bioamrywiaeth Cymru. Nid cyflawni yn y sectorau cyhoeddus a gwirfoddol yw'r unig brif lwybr y gellir ei ddilyn i atal a gwrthdroi colledion bioamrywiaeth. Mae gan y sector preifat – busnesau mawr a bach a'r holl sefydliadau cysylltiedig a'r systemau gwneud penderfyniadau sy'n eu cefnogi ac yn dylanwadu arnynt – hefyd ran fawr, a hanfodol, i'w chwarae. Mae'n hanfodol ein bod yn archwilio'r ffordd orau o geisio cymorth ariannol ac, yn hollbwysig, adeiladu capasiti newydd drwy ffynonellau cenedlaethol eraill a rhai rhyngwladol hyd yn oed, gan gynnwys, er enghraifft, mentrau cyhoeddus-preifat neu fecanweithiau ariannu arloesol, i sicrhau mwy o fuddsoddiad parhaus mewn bioamrywiaeth.
- 33.** Mae cydweithio â Llywodraeth Cymru ac eraill i ymgysylltu â sefydliadau'r sector preifat yn allweddol. Nod prosiect *Darparu Model Cyflawni Cynaliadwy ar gyfer Adfer Natur* Llywodraeth Cymru, sydd o dan ofal Finance Earth, Eunomia a'r RSPB, yw datblygu dull cynaliadwy ac eang o ymdrin â chyllid a darpariaeth natur y gellir ei gyflwyno ar raddfa effeithiol. Un agwedd allweddol yw asesu potensial ecosystemau Cymru a chyflawni gwelliannau yng nghyd-destun marchnadoedd buddsoddi'r sector preifat. Mae grŵp buddsoddi glas Partneriaeth Arfordiroedd a Moroedd Cymru (CaSP Cymru) wedi bod yn trafod y posibilrwydd o sefydlu cronfa er mwyn trosoli cyllid y sector preifat i gefnogi darpariaeth forol ac arfordirol.

Cydweithrediad rhyngwladol

- 34.** Mae cydweithio â phartneriaid, sefydliadau neu fentrau rhyngwladol hefyd yn hanfodol ar gyfer rhannu'r arferion gorau, cyfnewid gwybodaeth, ac, o bosibl, trosoli adnoddau. Mae cymryd rhan mewn fforymau a rhwydweithiau cysylltiedig sy'n ymroddedig i warchod bioamrywiaeth o gymorth i sicrhau'r wybodaeth ddiweddaraf am ddatblygiadau gwledydd eraill, a datblygiadau byd-eang hyd yn oed, mewn maes sy'n datblygu'n gyflym a fydd yn helpu i gyfrannu at ymdrechion ar y cyd, yn ogystal â sicrhau buddion i Gymru.

Cyfoeth Naturiol Cymru

30 Mai 2023

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ein cyf/Our ref MA/JJ/1094/23

Llyr Gruffydd AS
Cadeirydd
Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith

SeneddHinsawdd@senedd.cymru

12 Mehefin 2023

Annwyl Llyr Gruffydd AS

Rwy'n ysgrifennu i'ch hysbysu y bydd Rheoliadau Gwastraff Pecynwaith (Casglu ac Adrodd am Ddata) (Cymru) 2023 yn cael eu gosod yn fuan gerbron y Senedd.

Bydd y rheoliadau yn cefnogi'r broses o roi'r cynllun Cyfrifoldeb Estynedig Cynhyrchwyr (EPR) ar gyfer pecynwaith ar waith. Bydd y cynllun hwn yn ei gwneud yn ofynnol i gynhyrchwyr gymryd cyfrifoldeb dros effaith amgylcheddol y pecynwaith y maent yn ei roi ar y farchnad drwy eu gorfodi i dalu am gostau casglu a gwaredu'r deunydd hwn pan fo'n troi yn wastraff. Bydd hyn yn rhoi cymhelliant allweddol i gynhyrchwyr leihau swm y pecynwaith yn ogystal â gwella'r graddau y gellir ailgylchu pecynwaith.

Bydd y rheoliadau yn ei gwneud yn ofynnol i gynhyrchwyr pecynwaith gasglu data, ac mewn rhai amgylchiadau, adrodd am ddata ynghylch faint o becynwaith y maent yn ei roi ar y farchnad, a pha fath yw'r deunydd hwnnw. Mae angen y data hyn er mwyn cyfrifo'r ffioedd y bydd angen i gynhyrchwyr eu talu o dan y cynllun Cyfrifoldeb Estynedig Cynhyrchwyr ar gyfer pecynwaith.

Bydd y data a gesglir o dan y rheoliadau hyn yn ystod 2023 yn cael eu defnyddio i gyfrifo ffioedd cynhyrchwyr a thaliadau i awdurdodau lleol yn ystod blwyddyn ariannol 2024/25. Bwriedir y bydd y gofynion hyn mewn lle am gyfnod byr dros dro, ac y byddant wedi hynny yn cael eu dirymu a'u disodli gan y rheoliadau a fydd yn rhoi'r cynllun Cyfrifoldeb Estynedig Cynhyrchwyr ar gyfer pecynwaith ar waith, gan gynnwys darpariaethau adrodd am ddata.

Yn gywir

Julie James AS/MS
Y Gweinidog Newid Hinsawdd
Minister for Climate Change

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Julie.James@llyw.cymru
Correspondence.Julie.James@gov.Wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

Tudalen y pecyn 138
We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Ein cyf/Our ref: JJ/PO/180/2023

Heledd Fychan AS
Cadeirydd Dros Dro
Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith
Senedd Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1SN

14 Mehefin 2023

Annwyl Heledd,

Hoffwn dynnu eich sylw at gyfres o ddogfennau yr wyf wedi'u cyhoeddi heddiw sy'n berthnasol ar yr iteriad nesaf o'r Rhaglen Cartrefi Clyd. Mae'r dogfennau hyn i'w gweld yn <https://www.llyw.cymru/yr-iteriad-nesaf-or-rhaglen-cartrefi-clyd-gwersi-ddysgwyd>

Mae'r dogfennau'n cynnwys Datganiad Polisi, Gwersi a Ddysgwyd a dogfen Ymateb i'r Ymgynghoriad a fydd yn llywio dyluniad manwl y rhaglen Cartrefi Clyd newydd.

Byddaf yn cyhoeddi manyleb tendr ar gyfer caffael y cynllun newydd ar sail galw yn fuan.

Yn gywir,

Julie James AS/MS
Y Gweinidog Newid Hinsawdd
Minister for Climate Change

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Julie.James@llyw.cymru
Correspondence.Julie.James@gov.Wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon